

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
ZAKŁADÓW AZOTOWYCH „PUŁAWY” SPÓŁKA AKCYJNA
za okres 1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku

SPIS TREŚCI

1.	Podstawowe informacje o Spółce.....	3
1.1	Akcjonariat	4
1.2	Organizacja Grupy Kapitałowej	5
2.	Perspektywy rozwoju	7
3.	Działalność Spółki w roku obrotowym 2011/2012	8
3.1	Wyniki	8
3.2	Polityka handlowa i sprzedaż	11
3.3	Zaopatrzenie w surowce strategiczne.....	16
3.4	Produkcja.....	18
3.5	Komentarz segmentowy	18
3.6	Polityka finansowa i zarządzanie ryzykiem finansowym.....	23
3.7	Majątek trwały Spółki	28
3.8	Działalność inwestycyjna	29
3.9	Badania i rozwój.....	33
3.10	Projekty strategiczne	33
3.11	Ochrona środowiska	34
3.12	Pracownicy.....	38
3.13	Sytuacja Spółki na rynku kapitałowym	42
	Spór zbiorowy (wszczęty 20 czerwca 2012 roku) zakończył się w dniu 5 lipca 2012 roku podpisaniem porozumienia.	46
3.14	Pozycja Spółki w rankingach	46
3.15	Działalność sponsoringowa	47
4.	Otoczenie zewnętrzne, czynniki i zdarzenia mające wpływ na działalność, wyniki i rozwój Spółki.....	48
5.	Przewidywana sytuacja finansowa	55
6.	Szanse, zagrożenia, ryzyka	56
7.	Osoby zarządzające i nadzorujące.....	63
8.	Inne informacje	66
	Załącznik Nr 1	70

1. Podstawowe informacje o Spółce

Forma prawna

Zakłady Azotowe „Puławy S.A. (dalej „Spółka”) są spółką akcyjną posiadającą osobowość prawną zgodnie z prawem polskim.

Czas trwania Spółki

Czas trwania Spółki jest nieograniczony

Założyciele

Założycielem Spółki jest Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa.

Wpis do Krajowego Rejestru Sądowego

Spółka wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy, numer KRS: 0000011737 pod nazwą Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna.

Podstawowy przedmiot działania Spółki

Podstawowym przedmiotem działania Spółki jest :

- Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych,
- Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych,
- Produkcja włókien chemicznych,
- Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych,
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych,
- Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją,
- Handel hurtowy i detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi.

Oferta handlowa

Produkty nawozowe:

- RSM® (roztwór saletrzano-mocznikowy),
- PULAN® (saletra amonowa),
- PULREA™ (mocznik),
- PULSAR™ (siarczan amonu).

Produkty nienawozowe:

- Melamina,
- Kaprolaktam ciekły i stały,
- Nadtlenek wodoru,
- AdBlue®,
- PULNOX® (roztwory mocznika)
- Likam™ (woda amoniakalna),
- Ciekły dwutlenek węgla,
- Suchy lód,
- Amoniak ciekły,
- Kwas azotowy,
- Wodór sprężony,
- Energia elektryczna,
- Energia cieplna.

Inne:

- Jednostki redukcji emisji (ERU)¹,
- Uprawnienia do emisji CO₂ (EUA)²,
- Świadectwa pochodzenia energii elektrycznej.

1.1 Akcjonariat

Kapitał zakładowy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. wynosi 191 150 000 zł. Składa się na niego 19 115 000 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Akcje wszystkich serii, tj. A oraz B są akcjami zwykłymi na okaziciela i uprawniają do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Statut Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. nie przewiduje ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadającego na akcje.

Struktura akcjonariatu Zakładów Azotowych „Puławy” Spółka Akcyjna na dzień 30 czerwca 2012 roku:

Akcjonariusz*	Liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym	Liczba głosów wynikająca z akcji	Udział w ogólnej liczbie głosów
Skarb Państwa	9 686 248	50,67 %	9 686 248	50,67 %
Kompania Węglowa S.A	1 892 385	9,90 %	1 892 385	9,90 %
Zbigniew Jakubas z podmiotami powiązanymi	986 900	5,16 %	986 900	5,16 %
ING Nationale Nederlanden Polska OFE	959 431	5,02 %	959 431	5,02 %
Pozostali	5 590 036	29,25 %	5 590 036	29,25 %

* Struktura akcjonariatu na podstawie zawiadomień otrzymanych przez Spółkę od akcjonariuszy.

W roku obrotowym 2011/2012 nie wystąpiły zmiany w znacznych pakietach akcji Spółki.

W okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku Spółka nie nabywała akcji własnych.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku, żaden z podmiotów zależnych i stowarzyszonych nie był w posiadaniu akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

W dniu 18 czerwca 2012 roku spółka Synthos S.A. (dalej „Wzywający”) ogłosiła wezwanie (dalej „Wezwanie”) do zapisywania się na sprzedaż akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Wzywający zamierzał nabyć w wyniku Wezwania 19 115 000 akcji, uprawniających do 19 115 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., co stanowi 100% całkowitej liczby akcji oraz ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu. Wzywający zamierzał nabyć akcje pod warunkiem, że na koniec okresu przyjmowania zapisów złożone zapisy będą obejmować, co najmniej 15 292 000 akcji uprawniających do wykonywania 15 292 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Jednocześnie Wzywający zastrzegł sobie prawo do zmiany minimalnej liczby akcji objętych zapisami, po osiągnięciu której wzywający zobowiązuje się nabyć te akcji. Zapisy na akcje objęte Wezwaniem były przyjmowane od 9 lipca 2012 roku do 7 sierpnia 2012 roku.

W dniu 5 lipca 2012 roku Spółka opublikowała stanowisko Zarządu Spółki dotyczące Wezwania. Zarząd negatywnie ocenił proponowaną cenę wskazując, iż nie jest ona dla akcjonariuszy Spółki ceną godziwą z finansowego punktu widzenia. Natomiast w odniesieniu do planów Wzywającego względem Spółki wskazał na zagrożenia realizacji jej strategii rozwoju.

W dniu 7 sierpnia 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. powzięły informację, że liczba zapisów złożonych w odpowiedzi na Wezwanie Synthos S.A., nie odpowiada minimalnemu progowi wskazanemu w Wezwaniu. W związku z powyższym Wezwanie nie doszło do skutku.

¹ Emission Reduction Units – Jednostki redukcji emisji

² European Union Allowance – Uprawnienia do emisji CO₂

W dniu 13 lipca 2012 roku Zakłady Azotowe w Tarnowie Mościcach S.A. (dalej „ZAT”) wezwały (dalej „Wezwanie”) do sprzedaży 6 116 800 akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. po 110,00 zł za jedną akcję, które stanowią 32% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Zapisy były przyjmowane od 2 do 16 sierpnia 2012 roku. Warunkiem dościa Wezwania do skutku było złożenie przez inwestorów zapisów na wszystkie akcje objęte Wezwaniem.

W dniu 14 lipca 2012 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ZAT upoważniło Zarząd tej Spółki do emisji akcji o łącznej wartości nominalnej do 240 432 915 zł. Akcje będą mogły być zaoferowane z wyłączeniem prawa poboru, wyłącznie dla akcjonariuszy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., w taki sposób, że parytet wymiany wyniesie 2,5 akcji ZAT za 1 akcję Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Upoważnienie Zarządu ZAT do podwyższania kapitału zakładowego oraz do emitowania nowych akcji ZAT w ramach kapitału docelowego będzie obowiązywało w okresie 6 miesięcy od daty podjęcia uchwały. Uchwała Zarządu ZAT w sprawie emisji nie wymaga zgody Rady Nadzorczej tej Spółki.

Zarząd Spółki nie publikował stanowiska dotyczącego Wezwania.

1.2 Organizacja Grupy Kapitałowej

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są Jednostką Dominującą w Grupie Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” Spółka Akcyjna. Grupa Kapitałowa obejmuje 10 podmiotów prawa handlowego, tj. Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz 7 podmiotów zależnych, w których Spółka posiada więcej niż 50% kapitału zakładowego oraz dwie spółki zależne GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Schemat Grupy Kapitałowej na dzień 30 czerwca 2012 roku

Zakłady Azotowe "Puławy" S.A.			
liczba udziałów w %			
udział głosów na ZW w %			
D.W. "JAWOR" Sp. z o.o.	99,96	GZNF "Fosfory" Sp. z o.o.	98,43
	99,96		98,43
MEDICAL Sp. z o. o.	91,41	"Agrochem" Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście	100,00
	93,15		100,00
PROZAP Sp. z o.o.	84,69	"Agrochem" Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie	100,00
	85,57		100,00
REMZAP Sp. z o.o.	94,61	Azoty- Adipol S.A.	85,00
	95,74		85,00
STO - ZAP Sp. z o.o.	96,15		
	98,31		

Ponadto Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są powiązane kapitałowo z następującymi spółkami:

- Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, udział w kapitale zakładowym 50,00%,
- Elektrownia Puławy Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach, udział w kapitale zakładowym 50,00%,
- CTL KOLZAP Sp. z o.o. z siedzibą w Puławach, udział w kapitale zakładowym 49,00%,
- NAVITRANS Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, udział w kapitale zakładowym 26,45%,
- TECHNOCHIMSERWIS Zamknięta Spółka Akcyjna z siedzibą w Moskwie, udział w kapitale zakładowym 25,00%.

Spółka poprzez spółki zależne: PROZAP Sp. z o.o., REMZAP Sp. z o.o. oraz STO-ZAP Sp. z o.o. posiada dodatkowo (pośrednio) 1,46% głosów na Zgromadzeniu Wspólników i 1,44% udziałów

w kapitale zakładowym spółki MEDICAL Sp. z o.o., natomiast poprzez spółkę stowarzyszoną Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o. posiadają dodatkowo (pośrednio) 13,22% głosów na Zgromadzeniu Wspólników spółki NAVITRANS Sp. z o.o.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku, żaden z podmiotów zależnych i stowarzyszonych nie był w posiadaniu akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. sporządzają skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W dniu 16 sierpnia 2011 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nabyły od Skarbu Państwa kolejny pakiet 5 200 udziałów (8,97%) GZNF „Fosfory” Sp. z o.o., za cenę 10,7 mln zł. Przejście własności wyżej wymienionych udziałów nastąpiło w dniu 17 sierpnia 2011 roku. Po nabyciu udziałów Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiadają 98,43 % udziałów GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

W dniu 4 stycznia 2012 roku, za pośrednictwem Domu Maklerskiego PKO BP, Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nabyły od Skarbu Państwa pakiet 2 550 000 akcji zwykłych imiennych spółki Azoty - Adipol S.A. w Chorzowie, stanowiących łącznie 85,00 % w kapitale zakładowym tej spółki.

W dniu 18 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zbyły na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie 11 074 udziałów (50% kapitału zakładowego) spółki zależnej Elektrownia Puławy Sp. z o.o. (poprzednia nazwa: MELAMINA III Sp. z o.o.), za cenę 11,1 mln zł (każdy o wartości nominalnej 1 000 zł). W przypadku wejścia w życie zmiany przeznaczenia nieruchomości należących do spółki Elektrownia Puławy Sp. z o.o. na przeznaczenie, które umożliwi wybudowanie i eksploatację Elektrowni, wyżej wymieniona cena udziałów zostanie podwyższona o kwotę 8,8 mln zł. Kontrolę operacyjną nad spółką Elektrownia Puławy Sp. z o.o. przejęło PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie.

Zdarzenia po okresie

Dnia 26 lipca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożyły pozew sądowy w sprawie o rozwiązanie i likwidację spółki D.W. JAWOR Sp. z o.o., z uwagi na nie podjęcie w dniu 20 kwietnia 2012 roku przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników D.W. JAWOR Sp. z o.o. z siedzibą w Jaszowcu uchwały w tej sprawie.

Z uwagi na treści § 16 pkt 6 w związku z § 17 pkt 8 Umowy D.W. JAWOR Sp. z o.o. wymagana jest jednomyślność przy podejmowaniu Uchwał dotyczących rozwiązania i likwidacji spółki. Przedmiotowa Uchwała nie została podjęta ze względu na brak jednomyślności wspólników.

Planowane zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej

W dniu 23 lipca 2012 roku została podpisana ze spółką Chmiel Polski S.A. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w Lublinie przedwstępna umowa kupna – sprzedaży zakładu produkcji rolnej (dalej „Zakład”) zlokalizowanego w Suchodolach (gmina Fajstawice w województwie lubelskim) stanowiącego zorganizowaną część przedsiębiorstwa obejmującego składniki majątkowe i niemajątkowe w rozumieniu art. 551 kodeksu cywilnego za cenę 10,8 mln zł.

Umowa przyrzeczona sprzedaży Zakładu zostanie zawarta w terminie do dnia 30 listopada 2012 roku po ziszczeniu się następujących warunków zawieszających:

- uzyskanie przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zgody organów statutowych na zakup Zakładu,
- nie skorzystania przez obecnego dzierżawcę tego Zakładu z przysługującego mu prawa pierwokupu.

Docelowo Zakład w Suchodolach ma zostać wniesiony jako aport do planowanej spółki celowej będącej wspólnym przedsięwzięciem Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. oraz Instytutu Nawozów Sztucznych w Puławach. Strony zakładają, iż utworzona Spółka będzie spółką kapitałową, której

jedynymi współnikami będą Instytut Nawozów Sztucznych (dalej „INS”) i Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Każdy ze Wspólników będzie posiadał po 50% udział w kapitale zakładowym nowej Spółki.

Zakład w Suchodołach będzie stanowił zaplecze surowcowe oraz bazę logistyczno-magazynową dla spółki celowej, której przedmiotem działalności będzie produkcja ekstraktów roślinnych i chmielu z zastosowaniem procesów ekstrakcji w warunkach nadkrytycznych z wykorzystaniem dwutlenku węgla. Realizacja przedsięwzięcia zależy od spełnienia szeregu warunków, a w szczególności od:

- zapewnienia właściwej bazy magazynowej oraz odpowiedniego poziomu dostaw surowca w celu uzyskania ekonomicznie uzasadnionego poziomu produkcji,
- otrzymania zgód niezbędnych do utworzenia spółki celowej: Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. oraz Ministra Gospodarki i Ministra Skarbu Państwa.

2. Perspektywy rozwoju

Strategia Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. jest zorientowana na wartość dla akcjonariuszy, co czyni ją atrakcyjną nie tylko dla inwestorów, ale również dla pracowników, klientów i innych interesariuszy. Odbiorcami produktów Spółki są dwa duże segmenty gospodarki: rolnictwo i przemysł przetwórczy produktów chemicznych. W rolnictwie aktywność Spółki sprowadza się do rozwijania oferty produktów i usług, poprzez systematyczną poprawę zdolności logistycznych, doradczych i operacyjnych. Dla odbiorców sektora chemicznego Spółka dąży do tego, aby być dostawcą, który wzmocni konkurencyjność rynkową odbiorców jej produktów.

Dogodna lokalizacja geograficzna Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w regionie stabilnego wzrostu pozwala korzystać z rosnącej w tym regionie konsumpcji nawozów oraz rozwijającego się przemysłu przetwórstwa drewna, co umożliwia uzyskiwanie dodatkowej premii na rynkach lokalnych.

W perspektywie 2017 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. będą dążyły do przekształcenia się z wiodącego producenta nawozów azotowych i produktów chemicznych w Europie Środkowej w silną grupę chemiczno-nawozową kontrolującą szeroki łańcuch wartości o atrakcyjnej ofercie rynkowej, będącą „bliżej” swojego klienta końcowego.

Cele strategiczne Spółka będzie realizowała zarówno drogą przejęć i aliansów, jak również poprzez wzrost organiczny zwiększający potencjał wewnętrzny Spółki. Realizując tę pierwszą ścieżkę wzrostu Spółka przejęła kontrolę nad Gdańskimi Zakładami Nawozów Fosforowych „Fosfory” Sp. z o.o. (dalej „GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.) oraz Azotami – Adipol S.A. Przejęcie kontroli nad GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. umożliwiło utworzenie Grupy Kapitałowej ze zintegrowaną działalnością produkcyjną i dystrybucyjną. Rozszerzenie oferty produktowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. o nowe nawozy na bazie mocznika, fosforu i potasu umożliwiło dostosowanie oferty do potrzeb i możliwości rynku. Rozszerzenie działań biznesowych Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. o usługi przeładunkowe umożliwia dalszą dywersyfikację źródeł przychodów.

Nabycie kontrolnego pakietu akcji GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. wzmocniło pozycję konkurencyjną Spółki głównie dzięki rozszerzeniu sieci dystrybucyjnej, umożliwiającej bezpośredni dostęp do finalnego odbiorcy – rolnika.

Objęcie kontroli nad spółką Azoty-Adipol S.A. z Chorzowa pozwoli zwiększyć aktywność Spółki na południu Polski, w szczególności rozwinąć dystrybucję nawozów.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. rozwijają również własny potencjał produkcyjny. Od trzech lat Spółka realizuje program inwestycyjny ukierunkowany przede wszystkim na zwiększenie zdolności produkcyjnych kluczowych produktów, jak i poprawę efektywności swoich instalacji, na który to program Spółka wydała dotychczas ponad 1 mld złotych. Kluczową inwestycją w tym okresie był kompleks Tlenownia-Amoniak-Mocznik, który pozwolił zwiększyć zdolności produkcyjne mocznika z 970 tys. ton do 1 215 tys. ton rocznie oraz znacznie obniżyć wskaźniki zużycia surowców.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizują też budowę instalacji odsiarczania spalin, której efektem będzie między innymi zwiększenie produkcji nawozowej już pod koniec 2012 roku. Realizowane są również znaczące projekty w ramach tak zwanego Nowego Kompleksu Nawozowego, który przewiduje między innymi wytwarzanie nowych produktów nawozowych z dodatkiem siarki. Obecnie prowadzona jest również budowa stokażu amoniaku, zwiększającego zdolności magazynowe amoniaku o 15 tys. ton. Celem tej inwestycji jest zwiększenie potencjału produkcyjnego, dywersyfikacja źródeł zakupu surowca oraz obniżenie kosztów zakupu.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są największym indywidualnym konsumentem gazu ziemnego w Polsce. Zużywając rocznie ok. 1 mld m³ gazu ziemnego, konsumują około 8% polskiego zapotrzebowania na ten surowiec. Obecnie PUŁAWY realizują, wspólnie z PGE GiEK S.A., projekt budowy Elektrowni Puławy, dla której paliwem mógłby być w przyszłości gaz łupkowy pochodzący z polskich złóż.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., dbając o podnoszenie wartości swoich aktywów rozwijają kapitał intelektualny Spółki poprzez między innymi współpracę z instytutami naukowymi i ośrodkami badawczymi. W tym celu wraz z uznanymi partnerami - Instytutem Nawozów Sztucznych w Puławach, Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB Puławy, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie oraz Puławską Szkołą Wyższą, w listopadzie 2011 roku podpisano umowę konsorcjalną pod nazwą „Centrum Kompetencji – PUŁAWY”, którego celem jest zbudowanie platformy będącej centrum wymiany informacji dla rolników, doradców rolnych, instytucji nauki, a także szeroko rozumianego biznesu.

28 maja 2012 roku została podpisana umowa z Instytutem Nawozów Sztucznych w Puławach, której przedmiotem jest określenie warunków współpracy w zakresie komercyjnego wykorzystania procesów zaawansowanej biotechnologii - ekstrakcji surowców roślinnych w warunkach nadkrytycznych z wykorzystaniem dwutlenku węgla. Umowa określa minimalne założenia do uruchomienia na skalę przemysłową produkcji przy użyciu technologii ekstrakcji surowców roślinnych i technologii ekstrakcji chmielu oraz prowadzenia obrotu otrzymanymi w procesie ekstrakcji produktami, w oparciu o zawiązaną przez Strony spółkę celową.

Realizacja współpracy w ramach nowego wspólnego przedsięwzięcia umożliwi rozszerzenie oferty Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. o wysokoprzetworzone produkty handlowe otrzymywane z naturalnych surowców zgodnie z zasadami „zielonej chemii”.

3. Działalność Spółki w roku obrotowym 2011/2012

3.1 Wyniki

Podstawowe wielkości ze Sprawozdania z całkowitych dochodów

w tys. złotych

Wyszczególnienie	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
1	2	3	4=(2/3)
Przychody z działalności operacyjnej	3 677 488	2 831 168	129,9 %
Koszty działalności operacyjnej	(3 029 735)	(2 563 083)	118,2 %
Wynik na działalności operacyjnej	647 753	268 085	241,6 %
EBITDA	743 776	350 572	212,2 %
Zysk/strata brutto	682 143	283 447	240,7 %
Zysk/strata netto	595 561	226 068	262,8 %

Wynik Spółki na poziomie EBITDA z działalności kontynuowanej wynosi 744 782 tys. zł. EBITDA po uwzględnieniu wyniku z działalności zaniechanej przyjmuje wartość 743 776 tys. zł

Struktura kosztów w układzie rodzajowym

Wyszczególnienie	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
1	2	3
Amortyzacja majątku trwałego	3,5 %	3,4 %
Zużycie materiałów i energii	72,6 %	71,0 %
Usługi obce	11,3 %	12,0 %
Wynagrodzenia	7,9 %	8,3 %
Świadczenia na rzecz pracowników	2,0 %	1,9 %
Podatki i opłaty	2,6 %	3,0 %
Inne koszty	0,1 %	0,4 %
Ogółem koszty układu rodzajowego	100,0 %	100,0 %

Na poziom kosztów rodzajowych w okresie 1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku decydujący wpływ miały koszty zużycia materiałów i energii oraz koszty usług obcych, których łączny udział w strukturze wyniósł 83,9%. W kosztach zużycia materiałów i energii największy udział (łącznie 90,8%) mają gaz ziemny, energia elektryczna, benzen, węgiel. W kosztach usług obcych największy udział mają koszty transportu (55,8%) i koszty usług remontowych (27,2%).

Koszty w układzie kalkulacyjnym działalności kontynuowanej

Wyszczególnienie	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku		1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku		Dynamika
	Kwota w tys. zł	Struktura	Kwota w tys. zł	Struktura	
1	2	3	4	5	6 = 2/4
Techniczny koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2 432 786	80,3 %	2 029 372	79,5 %	119,9 %
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	252 402	8,3 %	168 081	6,6 %	150,2 %
Koszty ogólnego zarządu	120 245	4,0 %	125 042	4,9 %	96,2 %
Koszty sprzedaży	211 056	7,0 %	168 851	6,6 %	125,0 %
Pozostałe koszty operacyjne	12 238	0,4 %	61 421	2,4 %	21,4 %
Razem koszty działalności operacyjnej	3 028 727	100,0 %	2 552 767	100,0 %	118,7 %

Główne pozycje aktywów

Wyszczególnienie	30 czerwca 2012 roku		30 czerwca 2011 roku		Dynamika
	Wartość w tys. zł	Struktura	Wartość w tys. zł	Struktura	
1	2	3	4	5	6 = 2/4
Aktywa trwałe, w tym:	1 624 329	53,7 %	1 498 779	63,4 %	108,4 %
Rzeczowe aktywa trwałe	1 385 443	45,8 %	1 218 509	51,6 %	113,7 %
Aktywa obrotowe, w tym:	1 403 270	46,3 %	863 563	36,6 %	162,5 %
Zapasy	304 866	10,1 %	306 109	13,0 %	99,6 %
Należności handlowe i pozostałe	656 024	21,7 %	477 608	20,2 %	137,4 %
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	442 380	14,6 %	75 045	3,2 %	589,5 %
Razem aktywa	3 027 599	100,0 %	2 362 342	100,0 %	128,2 %

Wartość aktywów trwałych Spółki, które na 30 czerwca 2012 roku stanowiły 53,7% aktywów, wzrosła w relacji do stanu na koniec ubiegłego roku o 8,4% (o 125,6 mln zł). Wzrost wartości aktywów trwałych był głównie efektem prowadzonej działalności inwestycyjnej.

Aktywa obrotowe zwiększyły się o 62,5% (o 539,7 mln zł) w relacji do stanu na 30 czerwca 2011 roku. Zdecydowało o tym zwiększenie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów (o 367,3 mln zł) oraz należności handlowych i pozostałych (o 178,4 mln zł).

Należności	30 czerwca 2012 roku		30 czerwca 2011 roku		Dynamika
	Wartość w tys. zł	Udział	Wartość w tys. zł	Udział	
1	2	3	4	5	6 = 2/4
Należności bieżące	648 717	95,3 %	570 659	93,7 %	113,7 %
Należności przeterminowane	32 200	4,7 %	38 487	6,3 %	83,7 %
w tym:		100,0 %		100,0 %	
do 3 miesięcy	8 502	26,4 %	16 280	42,3 %	52,2 %
od 3 do 6 miesięcy	789	2,5 %	576	1,5 %	137,0 %
od 6 do 12 miesięcy	756	2,3 %	1 041	2,7 %	72,6 %
powyżej 12 miesięcy	22 153	68,8 %	20 590	53,5 %	107,6 %
w tym należności sporne	0	0,0 %	279	0,7 %	0,0 %
Należności ogółem brutto	680 917	100,0 %	609 146	100,0 %	111,8%

Główne pozycje pasywów

Wyszczególnienie	30 czerwca 2012 roku		30 czerwca 2011 roku		Dynamika
	Wartość w tys. zł	Struktura	Wartość w tys. zł	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Kapitał własny	2 377 557	78,5 %	1 851 957	78,4 %	128,4 %
Kapitał obcy, w tym:	650 042	21,5 %	510 385	21,6 %	127,4 %
Zobowiązania długoterminowe	130 405	4,3 %	110 328	4,7 %	118,2 %
Zobowiązania krótkoterminowe	519 637	17,2 %	400 057	16,9 %	129,9 %
Razem pasywa	3 027 599	100,0 %	2 362 342	100,0 %	128,2 %

Na koniec roku obrotowego 2011/2012 udział kapitału własnego w finansowaniu aktywów Spółki utrzymywał się na stabilnym, wysokim poziomie i wynosił 78,5%.

Kapitał obcy zwiększył się głównie w wyniku wzrostu zobowiązań krótkoterminowych. Według stanu na 30 czerwca 2012 roku kapitał obcy w 80,0% tworzą zobowiązania krótkoterminowe. Spółka okresowo korzystała z kredytów i pożyczek krótkoterminowych.

Wyszczególnienie	30 czerwca 2012 roku		30 czerwca 2011 roku		Dynamika
	Wartość w tys. zł	Struktura	Wartość w tys. zł	Struktura	
1	2	3	4	5	6=2/4
Zobowiązania ogółem	650 042	100,0 %	510 385	100,0 %	127,4 %
Krótkoterminowe zobowiązania, w tym:	519 637	80,0 %	400 057	78,4 %	129,9 %
handlowe i pozostałe	465 867	71,7 %	350 711	68,7 %	132,8 %
inne	53 770	8,3 %	49 346	9,7 %	109,0 %
Długoterminowe zobowiązania, w tym:	130 405	20,0 %	110 328	21,6 %	118,2 %
kredytów i pożyczek	2 248	0,3 %	1 428	0,3 %	157,4 %
inne	128 157	19,7 %	108 900	21,3 %	117,7 %

W roku obrotowym 2011/2012 wskaźniki rentowności były dodatnie, a ich wysokości kształtowały się na poziomie znacznie wyższym od osiągniętych w ubiegłym roku obrotowym. Również wskaźniki płynności osiągnęły poziomy wyższe od ubiegłorocznych.

Wskaźnik / formuła	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2009 roku – 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
1	2	3	4=2/3
<i>Wskaźniki rentowności w %</i>			
Rentowność netto (wynik netto / przychody ze sprzedaży)	16,3 %	8,0 %	203,8 %
Rentowność kapitału własnego (ROE) (wynik netto / kapitał własny)	25,0 %	12,2 %	204,9 %
Rentowność majątku (ROA) (wynik netto / suma aktywów)	19,7 %	9,6 %	205,2 %
<i>Wskaźniki płynności</i>			
Płynność bieżąca (aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe)	2,7	2,2	122,7 %
Płynność szybka ((aktywa obrotowe – zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe)	2,1	1,4	150,0 %

3.2 Polityka handlowa i sprzedaż

Pozycja rynkowa

Nawozy mineralne

W roku obrotowym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. utrzymały pozycję wiodącego polskiego producenta i dostawcy na rynek krajowy nawozów dla rolnictwa. Roczne zdolności produkcyjne Spółki w zakresie nawozów azotowych wynosiły 1,26 mln ton w czystym składniku azotu, dając Spółce drugą pozycję w Unii Europejskiej.

Zdolności produkcyjne nawozów azotowych w czystym składniku N (UREA, AN, ASN, CAN, SA, UAN) w 2011 roku wg danych Fertilizer Europe:

Zdolności produkcyjne	Ilość tys. ton N/rok
Zdolności produkcyjne Z.A. „Puławy” S.A.	1 255
Krajowe zdolności produkcyjne	2 188
Zdolności produkcyjne w UE27	16 600
Światowe zdolności produkcyjne	194 500

źródło: CAPACITY STATISTICS PER FACTORY incl. Plants closed after 201104 Source: EFMA Database Printed: 04/05/2011

Melamina

Posiadając zdolności produkcyjne na poziomie 96 tys. ton rocznie Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. plasują się w czołówce globalnych producentów melaminy. Istotnym aktywnym Spółki jest lokalizacja fabryki w części Europy, która charakteryzuje się dynamicznym rozwojem konsumpcji oraz jednocześnie bliskość do największego rynku melaminowego, którym jest Europa Zachodnia.

Zdolności produkcyjne i konsumpcyjne melaminy w 2011 roku:

Zdolności produkcyjne/konsumpcja	Ilość tys. ton/rok
Zdolności produkcyjne Z.A. „Puławy” S.A.	96
Krajowe zdolności produkcyjne	96
Europejskie zdolności produkcyjne	489
Światowe zdolności produkcyjne	2 229
Konsumpcja w EU-27	409
Światowa konsumpcja*	1 264

* - dane za 2010 rok

źródło: ICIS News. Eurostat

Kaprolaktam

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dysponują zdolnościami produkcyjnymi kaprolaktamu w ilości 70 tys. ton/rok (zwiększone od 2010 roku) i są postrzegane jako producent produktu o najwyższej jakości. Należy podkreślić również fakt, iż Spółka posiada możliwość pełnego, tj. 100% płatkowania produktu (zmiana postaci ciekłej na stałą), co umożliwia koncentrację sprzedaży na dynamicznie rozwijających się rynkach dalekowschodnich.

Zdolności produkcyjne i konsumpcja kaprolaktamu – dane za 2011 rok:

Zdolności produkcyjne/konsumpcja	Ilość tys. ton/rok
Zdolności produkcyjne Z.A. „Puławy” S.A.	70
Krajowe zdolności produkcyjne	171
Światowe zdolności produkcyjne	4 799
Konsumpcja światowa	4 375

źródło: opracowanie własne na podstawie stron internetowych krajowych producentów, PCI nylon (PCI Consulting Group), Tecnon OrbiChem

Nadtlenek Wodoru

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są jedynym producentem nadtlenu wodoru w Polsce oraz Europie Wschodniej. Najbliższa konkurencyjna instalacja znajduje się w odległości około 650 km od Puław, co przy istotnym wpływie kosztów logistycznych stanowi o przewadze konkurencyjnej w regionie. Spółka posiada rozbudowany system logistyki oraz własne środki transportu, jak i stabilnie zbudowany portfel partnerów handlowych.

Zdolności produkcyjne i konsumpcja nadtlenu wodoru (dane w przeliczeniu na 100% roztworu):

Zdolności produkcyjne/konsumpcja	Ilość tys. ton/rok
Zdolności produkcyjne Z.A. „Puławy” S.A.	10
Krajowe zdolności produkcyjne	10
Światowe zdolności produkcyjne	3 000
Konsumpcja światowa	2 800

źródło: Bleaching Chemicals

AdBlue®

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są wiodącym producentem i dostawcą AdBlue® w Polsce. Szacuje się, iż w 2012 roku zużycie produktu w Polsce będzie oscylowało w granicach 120 tys. ton. Zużycie produktu w 2011 roku w krajach UE27 i EFTA wyniosło ponad 1,4 mln ton, w porównaniu do 1,2 mln ton w 2010 roku.

Polityka handlowa

Rynek nawozowy

Polityka handlowa Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., wypracowana w oparciu o analizę czynników ekonomicznych i rynkowych, skierowana jest na optymalizację sprzedaży w istniejących warunkach otoczenia rynkowego z pełnym wykorzystaniem elastycznego modelu handlowego-produkcyjnego. Strategia handlowa w zakresie nawozów ukierunkowana jest na stały i długofalowy rozwój relacji handlowych z kontrahentami zapewniających Spółce bezpieczny poziom sprzedaży produkowanego asortymentu nawozowego w trakcie całego roku pomimo, iż sezon największej konsumpcji nawozów przypada na krótki okres miesięcy luty – kwiecień.

Sprzedaż nawozów na rynku krajowym opiera się głównie na pośredniej formie dystrybucji, to jest poprzez współpracę z wybraną liczbą strategicznych partnerów – dystrybutorów z wieloletnim doświadczeniem, oferujących kompleksową obsługę rolników, często specjalizujących się w obrocie środkami do produkcji rolnej oraz w skupie płodów rolnych. Sprzedaż realizowana jest w ramach długoterminowych umów partnerskich oraz dwuletnich i rocznych umów sprzedaży.

Sprzedaż eksportowa nawozów realizowana jest na podstawie zawartych kontraktów długoterminowych i rocznych poprzez firmy specjalizujące się w międzynarodowym handlu nawozami oraz bezpośrednio przez krajowe dla danego rynku firmy dystrybucyjne mające wieloletnie doświadczenie i ugruntowaną pozycję w dystrybucji nawozów.

Melamina

Sprzedaż melaminy w roku obrotowym 2011/2012 Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. realizowana była głównie w oparciu o kontrakty wieloletnie i negocjowane kwartalnie ceny sprzedaży. W trosce o najwyższą jakość obsługi klienta i spełnianie wszelkich potrzeb naszych partnerów Spółka prowadzi sprzedaż melaminy w dowolnej konfiguracji opakowań oraz zarządza gestią transportową.

Partnerami Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. pozostają niezmiennie bezpośredni odbiorcy produktu, w tym grupy podmiotów w obrębie korporacji, niemal ze wszystkich krajów Europy. Strategiczne dla biznesu melaminy znaczenie ma rynek krajowy, którego udział w sprzedaży melaminy ogółem stanowi około 30%. Relacje biznesowe są wzmacniane poprzez rozbudowę ofert i kontraktów o mocznik.

Kaprolaktam

W roku obrotowym 2011/2012 kaprolaktam sprzedawany był zarówno odbiorcom finalnym, wykorzystującym go bezpośrednio do produkcji poliamidów, jak również firmom handlowym posiadającym ugruntowane relacje biznesowe ze Spółką.

W ramach projektu dywersyfikacji rynkowej podjętego przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., w celu zminimalizowania ciężaru ceł antydumpingowych nałożonych przez Chiny na kaprolaktam importowany z Unii Europejskiej i USA, wolumen kaprolaktamu z Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. dostarczony na rynek chiński w roku obrotowym 2011/2012 spadł o 17% w porównaniu do roku obrotowego 2010/2011. Działania te wpłynęły na umocnienie pozycji Spółki na innych rynkach azjatyckich (Tajwan, Indonezja, Tajlandia, Indie) oraz skutkowały zainicjowaniem i realizacją regularnej współpracy z partnerami z rynku europejskiego (Niemcy, Belgia, Włochy).

Współpraca z kluczowymi klientami realizowana była na bazie kontraktów ramowych zawartych na okres roku oraz dwóch lat.

AdBlue®

Od dnia 1 stycznia 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wprowadziły nową politykę handlową w zakresie sprzedaży AdBlue® uwzględniającą rosnące zapotrzebowanie na produkt. Celem nowej polityki jest ujednolicenie zasad współpracy z partnerami dystrybucyjnymi, zachowanie bezpieczeństwa dostępności produktu, pewności realizacji dostaw i najwyższej jakości AdBlue® w całym procesie dostaw. Wykorzystując komunikację marketingową Spółka buduje wizerunek „AdBlue® z Puław”.

Sprzedaż krajowa prowadzona była poprzez kilku wyspecjalizowanych dystrybutorów na podstawie podpisanych umów wieloletnich jak i poprzez sprzedaż bezpośrednią, kierowaną głównie do sieci stacji paliw. Rynek AdBlue® należy do jednego z najszybciej rozwijających się segmentów w branży motoryzacyjnej. Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zarządzają całym systemem logistycznym AdBlue® oraz dysponują specjalistycznym taborem samochodowym do jego transportu.

Dynamika sprzedaży AdBlue® zależy od całkowitego rozmiaru floty pojazdów wyposażonych w system SCR, średniego rocznego przebiegu tych aut, częstotliwości wymiany floty, zużycia paliwa na 100 km oraz współczynnika wykorzystania AdBlue® w stosunku do konsumpcji paliwa (redukcja zużycia o około 6%). Szacuje się, że w Unii Europejskiej znajduje się około 1,5 mln pojazdów wyposażonych w SCR.

Wzrost zapotrzebowania na AdBlue® na najbliższe lata będzie od kondycji sektora transportu drogowego, która ulega poprawie, głównie przez rozbudowę obecnego zaplecza.

Szczególna uwaga poświęcana jest wszelkim działaniom mającym na celu utrzymanie najlepszych relacji partnerskich oraz budowaniu dyscypliny struktury dystrybucji.

Rynek AdBlue® jest pochodną ustawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie ograniczania emisji spalin i coraz to bardziej restrykcyjnych norm EURO (aktualnie obowiązuje norma EURO V, a od 2013 roku będzie obowiązywała norma EURO VI).

Nadtlenek wodoru

Sprzedaż nadtlenku wodoru w roku obrotowym 2011/2012 realizowana była głównie w oparciu o roczne i kwartalne kontrakty. Spółka wspólnie z wieloletnimi partnerami w kraju prowadzi również dystrybucję nadtlenku wodoru do mniejszych konsumentów.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są jedynym producentem nadtlenku wodoru w Europie Wschodniej i posiadają kilkunastoletnie doświadczenie produkcyjno-rynkowe w tym zakresie. Sprzedaż nadtlenku wodoru realizowana jest z wykorzystaniem specjalistycznego taboru cystern samochodowych i kolejowych. Całość logistyki produktu jest nadzorowana w ramach kompleksowej oferty skierowanej do klienta.

Działania Spółki w stowarzyszeniach producentów i organizacjach sektorowych

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. uczestniczą w najważniejszych krajowych i międzynarodowych organizacjach sektorowych.

Działalność w międzynarodowych organizacjach jest istotną platformą zdobywania wiedzy, promocji firmy jak również wsparciem inicjatyw odnoszących się do regulacji handlu międzynarodowego (m.in. postępowania antydumpingowe).

Ponadto Prezes Zarządu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Paweł Jarczewski, od czerwca 2011 roku pełni prestiżową funkcję Wiceprezydenta FE (Fertilizers Europe) oraz Przewodniczącego TEPC (Trade & Economic Policy Committee), komitetu ds. ekonomicznych i handlowych w strukturach FE.

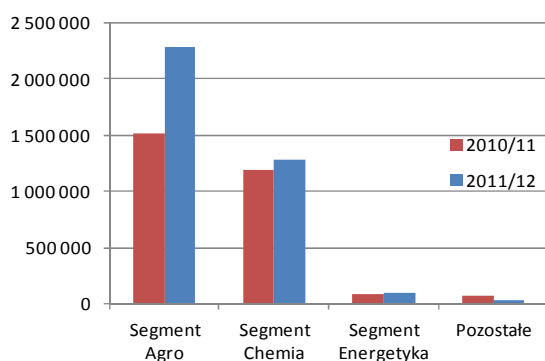
Wykaz organizacji, w których pracach uczestniczy Spółka:

1. FE (Fertilizers Europe, dawniej Europejskie Stowarzyszenie Producentów Nawozów) – w ramach struktury FE prowadzone są prace nad nowymi regulacjami dotyczącymi nawozów, nawożenia oraz zasad handlu,
2. IFA (International Fertilizer Industry Association - Międzynarodowe Stowarzyszenie Producentów Nawozów) – spotkania umożliwiają wymianę wiedzy branżowej,
3. EMPA (European Melamine Producers Association – Europejskie Stowarzyszenie Producentów Melaminy) - jest dedykowaną grupą zajmującą się promocją melaminy,
4. EPCA (European Petrochemical Association – Europejskie Stowarzyszenie Przemysłu Petrochemicznego),
5. EPF (European Pannel Federation z siedzibą w Brukseli) - zrzesza największych konsumentów melaminy,
6. NPG-6 – grupa promująca zastosowania kaprolaktamu i poliamidu,
7. PIPCH (Polska Izba Przemysłu Chemicznego),
8. Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii,
9. PIPC Polska Grupa Bezpieczeństwa Chemicznego,
10. Towarowa Giełda Energii S.A. -Rejestr Świadectw Pochodzenia Energii,
11. Forum Dużych Konsumentów Gazu,
12. Regionalna Izba Gospodarcza,
13. Puławskie Centrum Przedsiębiorczości,
14. Puławska Izba Gospodarcza,
15. Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych,
16. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce,
17. Polskie Forum ISO 9000,
18. BCC (Business Centre Club),
19. ISSA- Organizacja do Spraw Bezpieczeństwa Systemów Informacyjnych,
20. Polsko-Brazylijska Izba Gospodarcza,
21. Polskie Forum Akademicko-Gospodarcze.

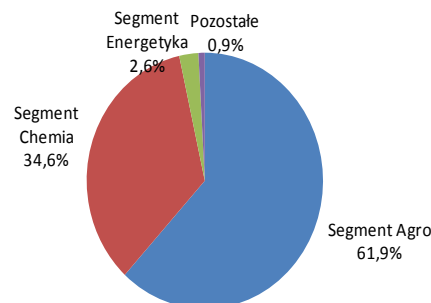
Sprzedaż

Przychody ze sprzedaży ogółem Zakładów Azotowych „Puławy” S.A w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 3 662,10 mln zł, co oznacza wzrost w relacji do roku obrotowego 2010/2011 o 29,7%.

Sprzedaż zewnętrzna według segmentów

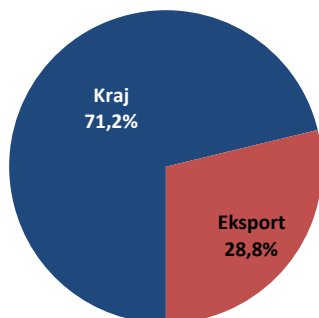
Struktura sprzedaży zewnętrznej według segmentów

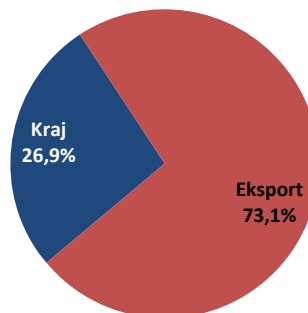

Głównym rynkiem dla produktów nawozowych był rynek krajowy, którego udział w sprzedaży wyniósł 71,2%, natomiast dla produktów chemicznych podstawowymi rynkami były rynki zagraniczne (udział w sprzedaży 73,1%), głównie rynek azjatycki.

Kierunki sprzedaży nawozów w roku obrotowym 2011/2012

Kierunki sprzedaży produktów chemicznych w roku obrotowym 2011/2012

3.3 Zaopatrzenie w surowce strategiczne

Gaz ziemny

W roku obrotowym 2011/2012 średnia cena gazu ziemnego dla Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. wyniosła około 10,15 USD/MMBtu.

Według IHS CERA średnia kontraktowa cena gazu ziemnego (oil-linked) w Europie w roku obrotowym 2011/2012 wzrosła o 23% w stosunku do roku obrotowego 2010/2011 do poziomu około 10,14 USD/MMBtu. Ponadto, średnia cena gazu SPOT w Europie wzrosła w roku obrotowym 2011/2012 o 10% w porównaniu do roku obrotowego 2010/2011 i osiągnęła poziom 8,75 USD/MMBtu. Prognozowana średnia kontraktowa cena gazu w Europie na rok obrotowy 2012/2013 wyniesie 10,31 USD/MMBtu, natomiast cena SPOT osiągnie poziom 9,58 USD/MMBtu.

Ceny gazu na bazie Henry Hub spadły w raportowanym okresie do rekordowo niskich poziomów poniżej 2 USD/MMBtu. Średnia cena Henry Hub w roku obrotowym 2011/2012 wyniosła 3,04 USD/MMBtu. Dzięki możliwości importu gazu z USA oraz prognozom wydobycia gazu niekonwencjonalnego w Europie na skalę komercyjną kontraktowe ceny gazu ziemnego w Europie w dłuższej perspektywie nie przekroczą poziomu około 9-10 USD/MMBtu.

W okresie sprawozdawczym regulowana cena gazu ziemnego dla Spółki wzrastała dwukrotnie. Zgodnie z decyzjami Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki cena gazu ziemnego wysokometanowego, po uwzględnieniu kosztów przesyłu, przy poborze zgodnym z zamówioną mocą, wzrosła od 15 lipca 2011 roku o około 11%, natomiast od 31 marca 2012 roku o około 16%. Aktualnie obowiązująca Taryfa dla paliw gazowych zatwierdzona została na okres do dnia 31 grudnia 2012 roku.

W roku obrotowym 2011/2012 realizowane były dostawy gazu ziemnego zgodnie z podpisanymi ze spółką Entrade Grupa Sp. z o.o. (EG) umowami. Zakupywane w EG ilości stanowią około 5% zapotrzebowania na gaz w Spółce. Do tranzytu dostaw tego gazu wykorzystywane były moce przyznane EG w ramach usługi tak zwanego rewersu wirtualnego na gazociągu jamalskim.

Głównym dostawcą gazu ziemnego dla Spółki pozostaje PGNiG S.A.

Węgiel kamienny

W roku obrotowym 2011/2012 na rynek węgla istotny wpływ miały globalne trendy związane z przemieszczaniem się aktywności przemysłowej do Azji oraz zmiany jakie zaszły na amerykańskim rynku nośników energii.

O ile po stronie globalnego popytu na węgiel nie zaszły istotne zmiany i nadal uzależniony był on głównie od chińskiego i indyjskiego zapotrzebowania na ten surowiec, o tyle po stronie podaży

zaszły istotne zmiany. Ich przyczyną są zmiany na amerykańskim rynku nośników energii spowodowane ogromnym sukcesem w zakresie wydobycia gazu. Gaz na rynku północnoamerykańskim wypiera węgiel jako paliwo energetyczne. Stany Zjednoczone Ameryki stały się znaczącym eksporterem netto węgla. Równolegle wzrósł także eksport od innych kluczowych dostawców (Australia, Indonezja, RPA, Kolumbia). Tymczasem rynek europejski przeżywa wciąż duże trudności ekonomiczne, co w powiązaniu z proekologicznym ustawodawstwem w Europie sprawia, że zapotrzebowanie na węgiel w całym makroregionie utrzymuje się na niskim poziomie.

Odzwierciedleniem powyższych trendów są ceny węgla, które spadają konsekwentnie niemal od pierwszego kwartału roku obrotowego 2011/2012. W czwartym kwartale 2011/2012 ceny węgla spadły ze średniego poziomu 126 USD/t w pierwszym kwartale roku 2011/2012 do około 93 USD/t.

Rosnąca w szybkim tempie nadpodaż węgla na światowym rynku budzi poważne obawy wśród producentów surowca, którzy aktualnie działają na granicy rentowności. Także prognozy na najbliższe miesiące nie są dla nich nazbyt optymistyczne, ponieważ według analityków umocnienia cen można spodziewać się najwcześniej pod koniec 2012 roku w związku z sezonowym zwiększonym zapotrzebowaniem na paliwa grzewcze. W 2013 roku można oczekiwać stopniowych wzrostów cen, ale pod warunkiem, że poprawi się sytuacja gospodarcza, państwa – eksporterzy węgla zdecydują się na ograniczenia w produkcji, a Chiny i Indie zwiększą import. Obserwować powinniśmy natomiast w dalszym ciągu dysproporcję cenową między rynkiem europejskim i azjatyckim.

W celu dotrzymania norm emisji dwutlenku siarki w Spółce spalany jest węgiel wysoko i niskosiarkowy. W roku obrotowym 2011/2012 dostawy węgla realizowane były zgodnie z zapotrzebowaniem i podpisanymi umowami.

Głównymi dostawcami węgla energetycznego w raportowanym okresie były Kompania Węglowa S.A. oraz Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. Nadpodaż węgla na rynkach światowych nie wpłynęła znacząco na ceny węgla oferowanego przez kopalnie polskie.

Od dnia 2 stycznia 2012 roku w związku z wejściem w życie znowelizowanych przepisów ustawy akcyzowej, zużywane przez Spółkę wyroby węglowe są zwolnione z podatku akcyzowego.

Energia elektryczna

W okresie pierwszego kwartału roku obrotowego 2011/2012 ceny energii elektrycznej osiągały rekordowo wysokie poziomy. W II kwartale roku obrotowego 2011/2012 popyt na energię elektryczną ustabilizował się, co powodowało tylko nieznaczny wzrost cen tej energii w porównaniu do cen z dłuższego okresu.

W pierwszej połowie 2012 roku ceny energii elektrycznej ustabilizowały się na relatywnie niskich poziomach (wyjątkiem są 2 tygodnie lutego 2012 roku gdzie nastąpił znaczący wzrost tych cen).

W raportowanym okresie realizowana była główna umowa roczna zawarta z PGE Obrót S.A. uzupełniana transakcjami na rynku SPOT z głównymi sprzedawcami energii elektrycznej w Polsce.

Ceny i stawki opłat za usługi przesyłowe określone są w Taryfie dla energii elektrycznej PSE-Operator S.A. zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki jako obowiązujące w danych latach kalendarzowych.

Ceny na rynku SPOT wahają się w zależności od podaży, zapotrzebowania, pogody i zdolności transgranicznych. W 2012 roku obserwowany jest spadek cen kontraktowych w porównaniu do 2011 roku.

Na rozwój polskiego przemysłu istotny wpływ w perspektywie średnioterminowej będzie miała III faza EU ETS. Do końca roku 2012 producenci energii elektrycznej otrzymają aż 90% darmowych pozwoleń na emisję CO₂, a jedynie 10% zakupią na wolnym rynku. Warunkiem przyznania elektrowniom nieodpłatnych uprawnień będzie zatwierdzenie przez KE wniosku derogacyjnego. W przeciwnym razie w opinii ekspertów cena hurtowa energii elektrycznej w Polsce podczas przejścia z fazy ETS II do fazy ETS III wzrośnie, ponieważ od 1 stycznia 2013 roku producenci będą zobowiązani do zakupu 30% pozwoleń.

Benzen

W roku obrotowym 2011/12 ceny benzenu kształtowane były przez zmiany cen ropy naftowej oraz koniunkturę na rynku poliamidów. W drugim półroczu dodatkowo na ceny tego surowca wpływała sytuacja makroekonomiczna w jakiej znalazła się strefa EURO na skutek pogłębienia się kryzysu zadłużeniowego.

Minimalna cena kontraktowa benzenu w Europie została osiągnięta w listopadzie 2011 roku (895 USD/t), natomiast cena maksymalna w lutym 2012 roku (1 288 USD/t). Cena na koniec analizowanego okresu zatrzymała się na poziomie 1 270 USD/t.

3.4 Produkcja

W roku obrotowym 2011/2012 produkcja Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. była dostosowywana do potrzeb rynkowych. W relacji do roku obrotowego 2010/2011, w ujęciu wolumenowym:

- produkcja nawozów azotowych w przeliczeniu na czysty składnik „N” wyniosła 115,1%,
- produkcja kaprolaktamu wyniosła 97,6%,
- produkcja melaminy wyniosła 94,6%,
- produkcja nadtlenu wodoru wyniosła 104,6%,
- produkcja AdBlue® wyniosła 151,3%.

3.5 Komentarz segmentowy

Zakłady Azotowe Puławy prowadzą działalność gospodarczą w ramach Segmentu Agro, Segmentu Chemia, Segmentu Energetyka oraz Segmentu Pozostała Działalność.

Przychody zewnętrzne Spółki wg Segmentów

Wyszczególnienie	Przychody w tys. zł		Zmiana $4=(2-3)/3$
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku	
1	2	3	4
AGRO	2 277 428	1 521 511	49,7 %
CHEMIA	1 275 932	1 184 718	7,7 %
ENERGETYKA	94 168	80 945	16,3 %
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	31 572	75 768	-58,3 %
Przychody nie przypisane	(17 003)	(40 253)	-57,8 %
Razem:	3 662 097	2 822 689	29,7 %

Udział eksportu w przychodach zewnętrznych Segmentów Spółki

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
AGRO	26,9 %	29,6 %
CHEMIA	72,8 %	74,7 %
ENERGETYKA	0,0 %	0,0 %
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ	64,5 %	88,7 %
Razem Segmenty:	42,4 %	49,0 %
Razem Spółka (w tym: przychody nieprzypisane)	42,1 %	48,3 %

W strukturze przychodów zewnętrznych Spółki zarówno w roku obrotowym 2011/2012 jak i w roku 2010/2011 największy udział – 61,9%, miały przychody Segmentu Agro. Przychody tego Segmentu w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 2 277,4 mln zł. Segment Agro w stosunku do roku ubiegłego zanotował wzrost przychodów o 49,7%. Głównymi czynnikami wzrostu przychodów był wzrost wolumenu sprzedaży mocznika (o 107,5%) oraz wzrost poziomu cen wszystkich produktów nawozowych.

Przychody drugiego pod względem wielkości obrotów Segmentu Chemia wyniosły 1 275,9 mln zł, co oznacza wzrost o 7,7% (r/r). Segment Chemia zmniejszył udział w przychodach Spółki z 41,4% w roku 2010/2011 do 34,6% w roku 2011/2012.

W roku obrotowym 2011/2012 zanotowano również wzrost przychodów Segmentu Energetyka o 16,3%.

W Segmencie Pozostała Działalność spadek przychodów o 58,3% jest efektem niższej wartości sprzedaży jednostek redukcji emisji (ERU).

Segment Agro

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Agro są nawozy azotowe: PULAN® (saletra amonowa), PULREA™ (mocznik), RSM® i PULSAR™ (siarczan amonu).

Pozostałe produkty handlowe Segmentu Agro obejmują: Likam™ (wodę amoniakalną), amoniak, wodór, kwas azotowy, azot ciekły, powietrze pomiarowe, azotan magnezowy, dwutlenek węgla, suchy lód.

W Segmencie Agro realizowana jest również sprzedaż towarów (głównie nawozy) i materiałów (np. siatki katalityczne z instalacji segmentu) oraz sprzedaż usług własnych.

Struktura produktowa przychodów zewnętrznych Segmentu Agro

Wyszczególnienie	Struktura	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
Główne produkty handlowe	88,0 %	91,6 %
Pozostałe produkty handlowe	2,1 %	3,2 %
Inne przychody Segmentu	9,9 %	5,2 %
Razem:	100,0 %	100,0 %

Udział eksportu w przychodach zewnętrznych Segmentu Agro

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
Główne produkty handlowe	28,8 %	29,3 %
Pozostałe produkty handlowe	19,7 %	35,7 %
Inne przychody Segmentu	11,5 %	31,3 %
Udział eksportu w przychodach Segmentu ogółem:	26,9 %	29,6 %

W roku obrotowym 2011/2012 segment Agro osiągnął zysk operacyjny uwzględniający sprzedaż między segmentami w wysokości 193,5 mln zł.

Wolumen sprzedaży zewnętrznej Segmentu Agro w relacji do analogicznego okresu roku ubiegłego, w poszczególnych grupach asortymentowych zmienił się odpowiednio:

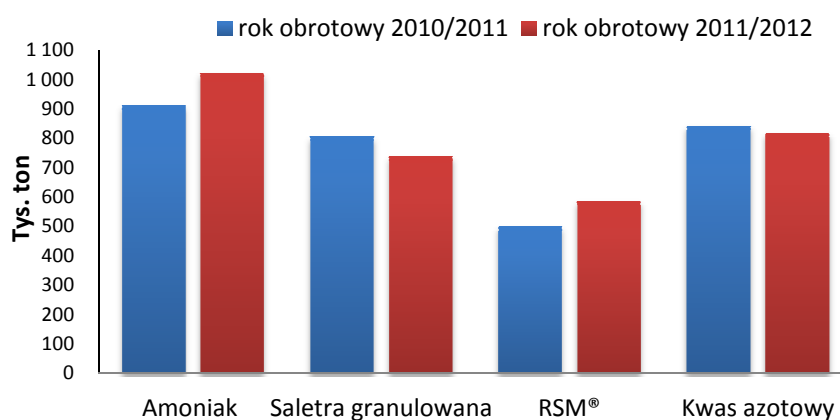
- produktów podstawowych – wzrost o 13,6%,

- pozostałych produktów – spadek o 12,4%,
- towarów – wzrost o 508,1%.

Przychody ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych Segmentu Agro w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 2 277,4 mln zł i były wyższe o 49,7% od zrealizowanych w roku ubiegłym, przy wzroście kosztów własnych sprzedaży o 43,8% i kosztów sprzedaży o 26,1%.

Przychody ze sprzedaży eksportowej Segmentu Agro w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 612,3 mln zł i były wyższe o 35,9% od wykonania w roku obrotowym 2010/2011. Udział przychodów ze sprzedaży eksportowej w przychodach ogółem segmentu Agro zrealizowanych w roku obrotowym 2010/2011 na rzecz klientów zewnętrznych wyniósł 26,9% wobec 29,6% w roku ubiegłym.

Na dynamikę sprzedaży towarów wpłynął wzrost sprzedaży soli potasowej o 329,2% oraz realizacja sprzedaży fosforytów i kwasu fosforowego. Głównym odbiorcą tych towarów była Grupa Kapitałowa GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.

Segment Chemia

Głównymi produktami Segmentu Chemia są: melamina, kaprolaktam, nadtlenuk wodoru, PULREA™ (mocznik), PULNOX® (roztwory mocznika) oraz AdBlue®.

Pozostałe produkty handlowe w Segmencie Chemia obejmują: cykloheksanon, cykloheksan, przedgon alkoholowy.

W Segmencie Chemia realizowana jest również sprzedaż towarów (głównie produkty chemiczne) i materiałów (np. siatki katalityczne) oraz sprzedaż usług własnych.

Struktura produktowa przychodów zewnętrznych Segmentu Chemia

Wyszczególnienie	Struktura	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
Główne produkty handlowe	99,96 %	97,58 %
Pozostałe produkty handlowe	0,02 %	0,05 %
Inne przychody Segmentu	0,02 %	2,37 %
Razem	100,00 %	100,00 %

Udział eksportu w przychodach zewnętrznych Segmentu Chemia

Wyszczególnienie	Udział eksportu	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
Główne produkty handlowe	72,8 %	76,1 %
Pozostałe produkty handlowe	0,0 %	0,0 %
Inne przychody Segmentu	52,4 %	20,4 %
Udział eksportu Segmentu w przychodach ogółem Segmentu	72,8 %	74,7 %

W roku obrotowym 2011/2012 zysk operacyjny Segmentu Chemia wyniósł 526,2 mln zł.

Przychody ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych produktów Segmentu Chemia w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 1 275,9 mln zł i były wyższe o 7,7% od zrealizowanych w roku ubiegłym, przy kosztach własnych sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych wyższych o 5,6% i kosztach sprzedaży wyższych o 20,6%.

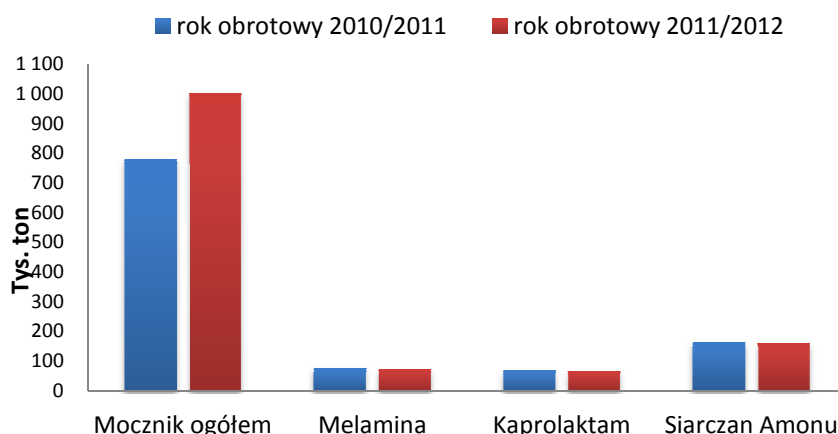
Wzrost przychodów ze sprzedaży osiągnięto przy większej o 28,7% (r/r) sprzedaży wolumenowej produktów głównych, w tym PULREA™ (mocznika) o 58,4% i AdBlue® o 50,5%.

Przychody Segmentu Chemia ze sprzedaży na eksport w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 929,2 mln zł i były wyższe o 4,9% od wykonania w roku obrotowym 2010/2011.

Udział przychodów ze sprzedaży eksportowej w przychodach Segmentu ogółem na rzecz klientów zewnętrznych wyniósł 72,8% (wobec 74,7% w roku ubiegłym).

Rok obrotowy 2011/2012 w Segmencie Chemia został zamknięty rekordowymi wynikami produkcji mocznika oraz osiągnięto bardzo korzystne wskaźniki zużycia amoniaku na wszystkich instalacjach Wydziału Mocznika.

W roku obrotowym 2011/2012 osiągnięto również najlepszy od 4 lat wynik produkcyjny nadtlenu wodoru.

Segment Energetyka

Głównymi produktami handlowymi Segmentu Energetyka są: energia elektryczna, energia cieplna, nośnik ciepła. Pozostałe produkty handlowe to: pozostałe media.

W Segmencie tym realizowana jest również sprzedaż praw majątkowych (świadczenia pochodzenia energii elektrycznej z kogeneracji) oraz sprzedaż usług własnych.

Struktura produktowa przychodów zewnętrznych Segmentu Energetyka

Wyszczególnienie	Struktura	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku
Główne produkty handlowe	82,1 %	87,3 %
Pozostałe produkty handlowe	1,1 %	1,7 %
Inne przychody Segmentu	16,8 %	11,0 %
Razem	100,0 %	100,0 %

Segment Energetyka realizuje sprzedaż wyłącznie na rynek krajowy.

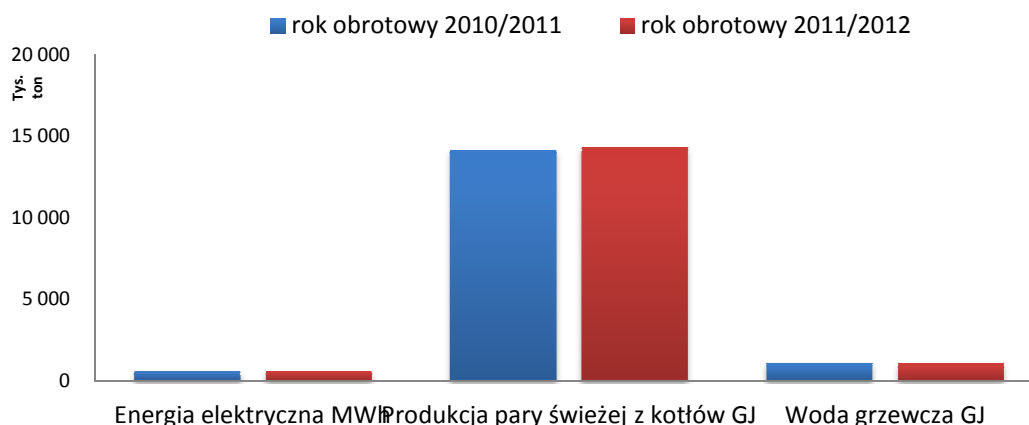
W roku obrotowym 2011/2012 zysk operacyjny Segmentu Energetyka uwzględniający obroty między segmentami wyniósł 56,2 mln zł i był niższy od roku obrotowego 2010/2011 o 6,9%.

Przychody ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych Segmentu Energetyka w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 94,2 mln zł i były wyższe o 16,3% (r/r) od zrealizowanych w roku ubiegłym przy kosztach własnych sprzedaży wyższych o 26,6% (r/r).

W roku obrotowym 2011/2012 udział energii własnej w zapotrzebowaniu ogółem spadł do 39,8% wobec 41,4% w roku ubiegłym, wynika to głównie ze zwiększonej produkcji mocznika (wzrost zdolności produkcyjnych o około 25% po zakończeniu modernizacji ciągu produkcyjnego: tlenownia – amoniak – mocznik).

Inne istotne informacje dla Segmentu Energetyka

Trwa proces wdrażania statusu Operatora Systemu Dystrybucyjnego dla Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., wynikający z zapisów Prawa Energetycznego, w zakresie energii elektrycznej i gazu ziemnego. Przewidywany termin uzyskania statusu OSD to drugie półrocze 2012 roku.

Segment Pozostała Działalność

Do Segmentu Pozostała Działalność zakwalifikowano następujące główne produkty handlowe: worki z folii, folia, worki śmieciowe i regranulat.

Pozostałe produkty handlowe Segmentu to: materiały i jednostki redukcji emisji (ERU) oraz sprzedaż usług z obszarów nie ujętych w segmentach Agro, Chemia i Energetyka.

W roku obrotowym 2011/2012 strata Segmentu Pozostała Działalności wyniosła (-)2,8 mln zł wobec straty (-)5,9 mln zł w roku ubiegłym.

Przychody ze sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych produktów Segmentu Pozostała działalność w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 31,6 mln zł i były niższe o 58,3% od zrealizowanych w roku ubiegłym. Koszty własne sprzedaży na rzecz klientów zewnętrznych spadły o 60,4% (r/r) a koszty sprzedaży spadły o 95,7% (r/r).

Przychody ze sprzedaży na eksport w Segmentie Pozostała Działalność w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 20,4 mln zł, wobec 67,2 mln zł wykonanych w roku obrotowym 2010/2011. Spadek ten wynika z niższej o 46,8 mln zł sprzedaży odbiorcom zagranicznym jednostek redukcji emisji (ERU). W bieżącym roku sprzedano o 26,3% mniej jednostek redukcji emisji (ERU) po cenie niższej o 58,9% w relacji do roku poprzedniego.

Bezpośredni wpływ na ceny sprzedaży jednostek redukcji emisji (ERU) mają ceny rynkowe uprawnień do emisji CO₂. Od lipca 2011 roku nastąpił drastyczny spadek uprawnień do emisji CO₂ (EUA) z poziomu około 15 EUR za tonę do około 6 – 7 EUR za tonę na początku 2012 roku. W końcu czerwca 2012 roku cena uprawnień EUA wynosiła około 8 EUR za tonę CO₂.

Udział przychodów ze sprzedaży eksportowej w przychodach ogółem Segmentu Pozostała Działalność w roku obrotowym 2011/2012 na rzecz klientów zewnętrznych wyniósł 64,5% wobec 88,7% w roku ubiegłym.

3.6 Polityka finansowa i zarządzanie ryzykiem finansowym

Prowadzona w roku obrotowym 2011/2012 polityka finansowa Spółki zapewniała utrzymywanie bieżącej płynności finansowej. W okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. regulowały zobowiązania na bieżąco, korzystając w niewielkim stopniu (incydentalnie) z finansowania zewnętrznego.

Ryzyko stóp procentowych

Umowy kredytowe

W okresie tym utrzymywane były dostępne limity kredytowe na poziomie 152 mln zł, stanowiące zabezpieczenie bieżącej płynności Spółki. Wykorzystanie limitów na dzień 30 czerwca 2012 roku wynosiło 0 zł. Wszystkie umowy kredytowe opierały się o zmienne stopy procentowe.

Umowy kredytowe /aneksy funkcjonujące w roku obrotowym 2011/2012:

Lp.	Bank	Kwota udzielonego kredytu/ pożyczki	Koszty kredytu/ pożyczki	Data podpisania umowy / okres spłaty (Aneksy)
1	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Umowa Pożyczki Nr 12/2007/P/OP	70 tys. zł	stawka preferencyjna (w oparciu o stopę redyskonta weksli)	07.08.2007 31.12.2011
2	PKO BP S.A. umowa o kredyt w formie limitu kredytowego wielocelowego	80 000 tys. zł	WIBOR 1 M + marża	08.09.2009 05.09.2012 (Aneks nr 1 z 02.09.2010, Aneks nr 2 z 15.12.2010, Aneks nr 3 z 22.06.2011, Aneks nr 4 z 05.09.2011)
3	Bank Zachodni WBK S.A. umowa o kredyt w rachunku bieżącym	50 000 tys. zł	WIBOR 1 M + marża	29.12.2009 31.05.2013 (Aneks nr 1 z 23.07.2010, Aneks nr 2 z 12.01.2011, Aneks nr 3 z 24.05.2011, Aneks nr 4 z 12.06.2011)
4	PEKAO S.A. umowa o limit debetowy o charakterze intra-day	2 000 tys. zł	Brak kosztów. Zadłużenie powinno zostać spłacone w dniu jego powstania.	14.05.2010 30.11.2012 (Aneks nr 1 z 22.10.2010 Aneks nr 2 z 30.09.2011, Aneks nr 3 z 01.12.2011,
5	Raiffeisen Bank Polska S.A.	5 000 tys. zł	WIBOR 1 W + marża	25.08.2010 30.09.2011 Umowa nie została odnowiona
6	Raiffeisen Bank Polska S.A.	15 000 tys. zł	WIBOR 1 W + marża	25.08.2010 14.12.2011 Umowa nie została odnowiona

W roku obrotowym 2011/2012 w Spółce nie wystąpiły przypadki zaciągania kredytów/pożyczek wymagających uzyskania zgody w trybie:

- Art. 5a Ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 roku O zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. z 1996, Nr 106, poz. 493 z późn. zm.),
- Art. 393 pkt. 3 Ustawy z dnia 15 września 2000 roku – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2000, Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.).

W okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku Spółka aneksowała część umów kredytowych (szczegóły w zestawieniu powyżej), przedłużając okres ich obowiązywania. Odnowiona została również Umowa o limit debetowy w rachunku bieżącym o charakterze „Intra-day”.

Umowy leasingowe

W roku obrotowym 2011/2012 zawarto 12 umów leasingu dotyczących przedmiotów o wartości łącznie 2,32 mln zł i 0,67 mln EUR.

Gwarancje Bankowe

W dniu 13 lipca 2011 roku na zlecenie Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Bank PKO BP S.A. wystawił Gwarancję Bankową zapłaty na kwotę 250,0 tys. zł na okres od 13 lipca 2011 roku do 31 marca 2012 roku. Gwarancja stanowiła zabezpieczenie zobowiązań Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. związanych ze złożeniem Beneficjentowi oferty zlecenia świadczenia usług przesyłania paliwa gazowego. Gwarancja została wystawiona w ramach Umowy limitu wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Oryginał Gwarancji został zwrócony przez Beneficjenta do Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. a następnie do Banku.

W dniu 27 października 2011 roku na zlecenie Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Bank PKO BP S.A. wystawił Gwarancję Bankową na kwotę 287 280 EUR na okres od 1 listopada 2011 roku do 30 kwietnia 2012 roku. Gwarancja została wystawiona w ramach Umowy limitu wielocelowego zawartej z PKO BP S.A. Gwarancja dotyczy zabezpieczenia przyszłej zapłaty 60% wartości umowy zawartej z wyżej wymienioną firmą. W kwietniu 2012 roku został wydłużony termin ważności wyżej wymienionej Gwarancji Bankowej do dnia 31 maja 2012 roku.

Zarządzanie nadwyżkami środków pieniężnych

Spółka prowadzi politykę lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty finansowe. W roku obrotowym 2011/2012 nadwyżki środków pieniężnych lokowane były w depozyty bankowe. Ograniczanie ryzyka inwestycyjnego osiągnięte było poprzez dywersyfikację podmiotów przyjmujących depozyt. Czasokresy lokat dostosowywane były do potrzeb płatniczych Spółki. Okresowo przekraczały one okresy 3 miesięcy.

Stan środków ulokowanych na dzień 30 czerwca 2012 roku	
lokaty w zł	467 906,6 tys. zł
lokaty w EUR	2 205,0 tys. EUR
lokaty w USD	5 870,0 tys. USD

Realizacja przez spółki Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. Porozumień w sprawie spłaty wierzytelności

W związku z przejętymi przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. pożyczkami na rzecz spółek Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o., w roku obrotowym 2011/2012 podpisane zostały Aneksy do Porozumień z dnia 26 maja 2011 roku w sprawie warunków spłaty wierzytelności oraz umowy dotyczące ustanowienia zabezpieczeń, rozszerzając je na udzielone przez Spółkę poręczenie zobowiązań Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie w stosunku do jednego z dostawców oraz przyznane spółkom Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. limity kredytu kupieckiego. W szczególności:

- podpisano z GZNF „Fosfory” Sp. o.o. Umowy o ustanowienie zastawu rejestrowego na zbiorze rzeczy ruchomych, zastawu rejestrowego na zapasach oraz Umowy przelewu na zabezpieczenie praw z umów ubezpieczenia; umowy dotyczą zabezpieczenia istniejących wierzytelności z tytułu Porozumienia w sprawie warunków spłaty wierzytelności z dnia 26 maja 2011 roku oraz przyznanego wyżej wymienionej spółce limitu kredytu kupieckiego,
- podpisano z Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Dobrym Mieście Umowę zastawu rejestrowego; umowa obejmuje również wierzytelności z tytułu przyznanego spółce limitu kredytu kupieckiego,
- podpisano z Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie Umowę o ustanowienie zastawu rejestrowego oraz Umowę przelewu na zabezpieczenie praw z umów ubezpieczenia; umowy dotyczą objęciem zastawem rejestrowym oraz cesją praw z polis również wierzytelności z tytułu przyznanego spółce limitu kredytu kupieckiego oraz poręczenia.

Ponadto dokonano stosownych wpisów zastawów rejestrowych, zmian hipotek, a także zmieniono treść dotychczasowego poręczenia przez GZNF Fosfory Sp. z o.o. za zobowiązania Agrochem Sp. z o.o. Człuchów.

Ryzyko walutowe

W Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. prowadzona jest działalność w zakresie zabezpieczania ryzyka walutowego zgodnie z polityką uregulowaną zarządzeniem wewnętrznym. Realizowana polityka ma na celu ograniczenie zmienności przepływów pieniężnych, wynikającej z fluktuacji kursów walutowych, w tym w szczególności: minimalizację negatywnych odchyłeń przepływów pieniężnych od planowanego budżetu poprzez hedging naturalny (czyli bilansowanie wpływów walutowych wydatkami walutowymi).

Pozostała ekspozycja walutowa narażona na ryzyko niekorzystnych zmian kursów walutowych podlega zabezpieczeniu poprzez zawieranie terminowych transakcji walutowych. Według przyjętej procedury możliwe jest zawieranie transakcji typu „forward” oraz symetrycznych, zerokosztowych struktur opcyjnych. Obowiązująca procedura dopuszcza również nabywanie opcji sprzedaży. Wolumen zawieranych transakcji nie może przekraczać poziomu 80% planowanej ekspozycji walutowej. Zabezpieczenie ekspozycji na poziomie od 80% do 100% każdorazowo wymaga uchwały Zarządu Spółki.

W okresie sprawozdawczym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawierały wyłącznie transakcje typu „forward”. Zawarte transakcje nie miały charakteru spekulacyjnego, lecz zabezpieczały ryzyko spadku wartości przyszłej przewidywanej ekspozycji walutowej.

W okresie roku obrotowego 2011/2012 zostało rozliczonych łącznie 211 transakcji zabezpieczających z wynikiem (+) 1,42 mln zł (w tym wynik na transakcjach: w EUR (+)3,52 mln zł, w USD (-)2,10 mln zł).

Wpływ transakcji zabezpieczających na wynik finansowy roku obrotowego 2011/2012 był dodatni i wyniósł (+) 1,40 mln zł w tym:

- (+) 1,42 mln zł z tytułu transakcji zrealizowanych (forward),
- (-) 0,02 mln zł wyksięgowanie wyceny transakcji otwartych na dzień 30 czerwca 2011 roku.

Ryzyko związane z ubezpieczeniami

Umowy Ubezpieczeniowe

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. ubezpieczają się w zakresie obejmującym różne rodzaje ryzyk związanych z prowadzoną działalnością. Pomimo to Spółka może być narażona na ryzyka, które znajdują się poza jej kontrolą, a które nie mogą być w pełni objęte polisami ubezpieczeniowymi.

W roku obrotowym 2011/2012 Spółka kontynuowała ubezpieczenie ryzyka kredytu kupieckiego. Po przedłużeniu obowiązywania poprzedniej umowy, w dniu 19 października 2011 roku Spółka zawarła nową Umowę Ubezpieczenia Ryzyka Kredytu Kupieckiego na okres od 1 grudnia 2011 roku do 30 listopada 2012 roku. Ubezpieczeniem tym objęte są należności Spółki od odbiorców kaprolaktamu i melaminy w kraju i w eksporcie do wysokości przyznanych przez Ubezpieczyciela limitów kredytowych (poza transakcjami realizowanymi w ramach gwarancji bankowych, akredytyw lub awalu). Umowa ta 3 listopada 2011 roku, 20 lutego 2012 roku i 2 kwietnia 2012 roku została aneksowana.

Aneksiem Nr 1 nastąpiło rozszerzenie z dniem 1 grudnia 2011 roku zakresu ubezpieczenia ryzyka kredytu kupieckiego o sprzedaż dodatkowych produktów (poza kaprolaktamem i melaminą): PULREA™ (mocznik), RSM®, kwas azotowy i PULSAR™ (saletra amonowa) do wybranych kontrahentów określonych w w/w Aneksie. Polisa Ubezpieczenia Ryzyka Kredytu Kupieckiego zobowiązuje Ubezpieczyciela do wypłaty Zakładom Azotowym „Puławy” S.A. odszkodowania, jeżeli Spółka nie otrzyma płatności z tytułu wyżej wymienionej sprzedaży w wyniku prawnie potwierdzonej bądź faktycznej niewypłacalności klienta.

Aneksiem Nr 2 do krajów objętych ubezpieczeniem została włączona Ukraina.

Aneksiem Nr 3 zostały wprowadzone korzystne dla Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. zmiany warunków ubezpieczenia przy zachowaniu dotychczasowego poziomu składek.

Zgodnie z zapisami Polisy Ubezpieczenia Ryzyka Kredytu Kupieckiego w dniu 7 maja 2012 roku do Ubezpieczyciela zostały zgłoszone do windykacji należności od jednego z kontrahentów Spółki w wysokości 1,1 mln zł. Ustalony dla tego kontrahenta limit wynosił 2,4 mln zł. Udział własny wynosi 10%.

W dniu 30 listopada 2011 roku została odnowiona na okres : od 1 grudnia 2011 roku do 30 listopada 2012 roku Polisa ubezpieczenia z tytułu zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Polisa stanowi zabezpieczenie roszczeń dotyczących usunięcia ewentualnych, negatywnych skutków w środowisku związanych z eksploatacją składowiska odpadów.

W dniu 20 stycznia 2012 roku Ubezpieczyciele aneksowano Polisę dotyczącą ubezpieczenia OC działalności i OC produktu. Zgodnie z aneksem nastąpiło włączenie Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. w zakresie ubezpieczenia OC działalności i OC produktu do zawartej przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. Polisy ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej z tytułu prowadzonej działalności i posiadanego mienia, Odpowiedzialności Cywilnej za produkt i ubezpieczenia kosztów wycofania z obrotu produktu niebezpiecznego (Produkt Recall). Spółki Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. objęte zostały ubezpieczeniem na okres od 1 stycznia 2012 roku do 30 czerwca 2012 roku.

W dniu 29 czerwca 2012 roku Spółka podpisała polisę na kontynuowanie tego ubezpieczenia na okres od 1 lipca 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku.

W dniu 1 lutego 2012 roku Spółka podpisała Polisę Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Członków Władz Spółek dotyczącą Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. oraz Grupy Kapitałowej GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. na okres od 1 lutego 2012 roku do 31 stycznia 2013 roku. Ubezpieczeniem objęte są wymienionej Spółki oraz osoby pełniące funkcje zarządcze i nadzorcze w wymienionych Spółkach. Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną wymienionych Spółek oraz osób w związku z pełnioną funkcją.

29 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podpisały Polisę Ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk na okres od 1 lipca 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku.

Umowa prewencyjna

W dniu 21 lipca 2011 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zawarły z Ubezpieczycielami Umowę Prewencyjną, w której Ubezpieczyciele zobowiązali się dofinansować kwotą 100,0 tys. zł zakup przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. środka pianotwórczego przeznaczonego do szybkiego i skutecznego gaszenia rozlewisk cieczy palnych, w tym również cieczy polarnych.

Ryzyko związane z funduszami pomocowymi

W roku obrotowym 2011/2012 na rachunek Spółki wpłynęły środki w wysokości 10,0 mln zł. Środki te wynikały z rozliczenia odpowiednio umów o dofinansowanie projektów:

- „Przebudowa instalacji usuwania CO₂ z gazu do syntezy amoniaku – wymiana absorbera 150 K2 (linia II) w kwocie 1,9 mln zł,
- „Przebudowa instalacji demineralizacji wody w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.” w kwocie 8,1 mln zł.

W dniu 25 maja 2012 roku złożony przez Spółkę w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie wniosek wstępny o dofinansowanie projektu „Modernizacja technologii spalania w kotle parowym OP-215 nr 2 w celu redukcji emisji NOx” został uznany za spełniający warunki udzielenia pomocy publicznej. W dniu 5 lipca 2012 roku Spółka złożyła wniosek właściwy. Planowany całkowity koszt inwestycji netto wynosi 65,0 mln zł. Planowana wielkość dofinansowania 19,5 mln zł.

W okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku Skarb Państwa nie podjął zobowiązań w imieniu Spółki.

Niedotrzymanie warunków zawartych umów o dofinansowanie może skutkować koniecznością zwrotu całkowitej kwoty dofinansowania wraz z odsetkami karnymi. Szczegółowe informacje dotyczące potencjalnych zobowiązań z tego tytułu zamieszczono w Sprawozdaniu finansowym, Nota 38.3.

Ryzyko udzielonych poręczeń na rzecz osób trzecich

Data udzielenia poręczenia	Podmiot, za który udzielono poręczenia	Podmiot, na rzecz którego udzielono poręczenia	Kwota poręczenia na dzień 30 czerwca 2012 roku	Przeznaczenie kwot objętych poręczeniem	Data obowiązywania poręczenia
Akt Not. Rep. A nr 6618/2005 z dnia 23.12.2005r., Aneks Nr 1 z dnia 17.02.2006r., Aneks Nr 2 z dnia 17.01.2007r., Aneks Nr 3 z dnia 22.01.2008r., Aneks nr 4 z dnia 23.02.2009r., Aneks Nr 5 z dnia 19.01.2010r., Aneks Nr 6 z 20.01.2011r. Aneks nr 7 z dnia 17.01.2012r.	Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o.	Bank Rozwoju Eksportu S.A. z siedzibą w Warszawie O/Gdańsk	2 230 000 USD	zabezpieczenie kredytu inwestycyjnego dewizowego na realizację zadania "Realizacja terminalu nawozów płynnych i sypkich w Porcie Gdynia"	30 grudzień 2017 roku
Umowa Poręczenia z dnia 02.03.2012r.	Agrochem Sp. z o.o. Człuchów	Dostawca spółki	5 000 000 zł	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań Agrochem Sp. z o.o. Człuchów wynikających z umowy sprzedaży środków ochrony roślin, podpisanej z dostawcą	30 czerwiec 2013 roku

W związku z terminową spłatą przez Bałtycką Bazę Masową Sp. z o.o. rat kredytu inwestycyjnego, zgodnie z Aktem Notarialnym z dnia 23 grudnia 2005 roku w dniu

25 stycznia 2012 roku został podpisany Aneks Nr 7 do Umowy Poręczenia zmniejszający wysokość zobowiązań Poręczyciela wobec Banku z kwoty 2 730 000 USD do kwoty 2 230 000 USD.

W dniu 2 marca 2012 roku Spółka udzieliła poręczenia wierzytelności spółki Agrochem Sp. z o.o. z siedzibą w Człuchowie wynikających z Umowy dystrybucyjnej zawartej z jednym z dostawców spółki do kwoty 5 000 000 zł. Poręczenie ważne jest do dnia 30 czerwca 2013 roku.

Łączna wartość poręczeń udzielonych przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nie przekracza 10% kapitałów własnych.

Kwota udzielonych poręczeń nie przekracza limitów określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 08 maja 1997 roku o poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 1997r. Nr 79, poz. 484 z późn. zm.). W roku obrotowym 2011/2012 nie występowały zobowiązania powstałe w związku z wykonywaniem udzielonych poręczeń. W roku obrotowym 2011/2012 nie występowały również wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń.

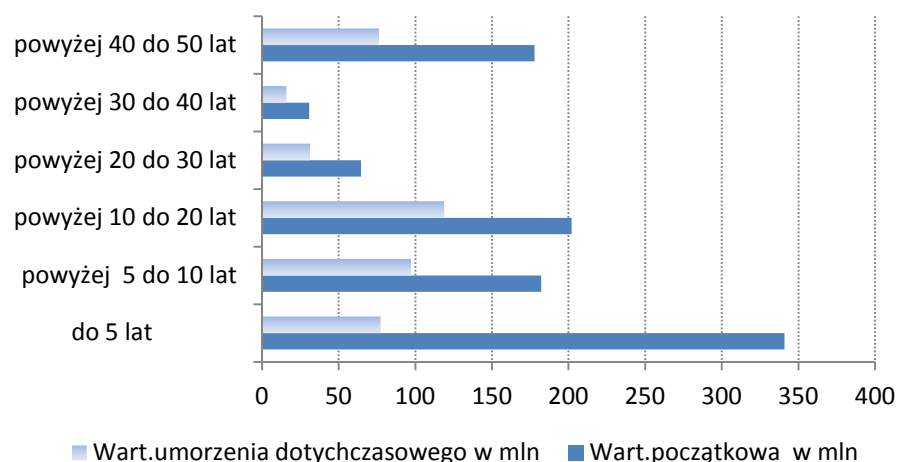
W dniu 18 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wystawiły spółce Elektrownia Puławy Sp. z o.o. promesę na zapewnienie finansowania projektu budowy elektrowni. Promesa została udzielona w związku z planowanym rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wybór wykonawcy projektu.

3.7 Majątek trwały Spółki

Spółka prowadzi działalność na bazie majątku trwałego o wartości netto 1 624,33 mln zł, według stanu na 30 czerwca 2012 roku, z tego 85,3% to rzeczowe aktywa trwałe.

Środki trwałe i nieruchomości inwestycyjne w tys. zł	1 lipca 2011 roku - 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku - 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
1	2	3	4=2/3
Stan na początek okresu	1 038 505	821 670	126,4 %
Zwiększenia	157 949	347 763	45,4 %
Umorzenie (amortyzacja)	(93 373)	(80 465)	116,0 %
Inne zmiany	(619)	(50 463)	1,2 %
Wartość netto na koniec okresu	1 102 462	1 038 505	106,2 %

Struktura wieku parku maszynowego Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. według stanu na 30 czerwca 2012 roku przedstawia się następująco:

Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku Spółka użytkowała grunty o powierzchni całkowitej 768,1745 ha.

Grunty ogółem, w tym:	768,1745 ha
Grunty położone w ogrodzeniu, w tym:	321,5057 ha
- grunty wykorzystane pod działalność produkcyjną	110,3723 ha
- grunty pod drogami	91,1550 ha
- grunty dzierżawione przez firmy obce i pozostałe	119,9784 ha
Grunty poza ogrodzeniem	446,6688 ha
Stan prawny gruntów	
Grunty w wieczystym użytkowaniu Spółki	644,3535 ha
Grunty o nieuregulowanym stanie prawnym, w tym:	123,8210 ha
- postępowanie prawne w toku	78,2137 ha
- pozostałe	45,6073 ha

Zmiany w ewidencji gruntów

Wykreślenie w księdze wieczystej działki nr 439/89 o powierzchni 229 m² trwałego zarządu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Po przeprowadzonej modernizacji ewidencji gruntów przez Starostwo Puławy powierzchnia gruntów użytkowanych przez Spółkę wzrosła o 274 m².

3.8 Działalność inwestycyjna

W roku obrotowym 2011/2012 zakończono realizację i przekazano do używania majątek trwały pozyskany w ramach realizacji 32 projektów inwestycyjnych (w tym 3 odbiory główne częściowe) z zakresu budowy i modernizacji środków trwałych. W analogicznym okresie roku obrotowego 2010/2011 przekazano do używania majątek trwały pozyskany w ramach realizacji 45 projektów inwestycyjnych (w tym 2 odbiory główne częściowe). Zrealizowane projekty dotyczą wymiany i modernizacji urządzeń decydujących o poprawie jakości produkowanych wyrobów, pewności ruchu instalacji produkcyjnych i serwisowych, jak również ochrony środowiska, poprawy warunków pracy i obsługi klienta.

Nakłady na budowę i modernizację majątku trwałego w roku obrotowym 2011/2012 wyniosły 261,2 mln zł i były niższe od nakładów poniesionych w roku poprzednim o 14,9%.

W ramach umów leasingu finansowego Spółka pozyskała w roku obrotowym 2011/2012 środki trwałe o wartości 2,3 mln zł. Jest to wielkość na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego.

Źródła finansowania

w tys. zł	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku - 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
1	2	3	4=2/3
Nakłady*)	261 179	306 952	85,1 %
Źródła finansowania			
środki własne	197 727	270 898	73,0 %
dotacje	9 957	2 803	355,2 %
zobowiązania	53 495	33 251	160,9 %

*) Pozycja uwzględnia również nakłady na prace rozwojowe w trakcie realizacji.

Ważniejsze projekty inwestycyjne realizowane w roku obrotowym 2011/2012:

Podwyższenie mocy produkcyjnych i poprawa efektywności istniejących instalacji

- Modernizacja Instalacji Demineralizacji Wody – wprowadzenie nowych technologii i poprawa efektywności produkcji wody zdemineralizowanej.
- Przebudowa instalacji usuwania CO₂ z gazu do syntezy amoniaku – wymiana absorberów 150 K2 – poprawa efektywności produkcji amoniaku.
- Modernizacja pakowni saletry amonowej – poprawa efektywności procesu pakowania saletry amonowej i budowa nowego obiektu pakowni.
- Zakup i montaż turbosprężarki powietrza o wydajności 45 000 Nm³/h – poprawa efektywności produkcji amoniaku.
- Modernizacja aparatury kontrolno-pomiarowej na instalacjach produkcyjnych amoniaku – poprawa efektywności produkcji amoniaku.
- Modernizacja Aparatury Kontrolno-Pomiarowej i Automatyki oraz systemu DCS na wszystkich liniach przygotowania gazu oraz syntezy w Zakładzie Nawozów – poprawa efektywności.

Nowe instalacje

- Produkcja stałych nawozów na bazie mocznika i siarczanu amonu.
- Produkcja płynnych nawozów na bazie mocznika i siarczanu amonu.
- Stokaz amoniaku – zwiększenie zdolności magazynowych amoniaku.

Ochrona środowiska

- Budowa instalacji odsiarczania spalin – obniżenie emisji tlenków siarki.

Decyzje organów statutowych Spółki

- Zgodnie z Uchwałą Nr 171/2011/2012 Zarządu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. z dnia 20 października 2011 roku wraz z późniejszymi uchwałami, poziom wydatków inwestycyjnych na rok obrotowy 2011/2012 ustalono na poziomie 320,8 mln zł.
- Zarząd pozytywnie zaopiniował (zatwierdził do realizacji) 33 projekty inwestycyjne o wartości 67,3 mln zł oraz zakup 4 gotowych dóbr o łącznej wartości 1,mln zł.
- Rada Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała (zatwierdziła do realizacji) 29 projektów inwestycyjnych o wartości 67,0 mln zł oraz zakup 3 gotowych dóbr o łącznej wartości 1,6 mln zł.
- W roku obrotowym 2011/2012 Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy nie podejmowało decyzji w sprawie nabycia aktywów trwałych. W omawianym okresie skierowano do Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy 2 wnioski dotyczące projektów inwestycyjnych.

Stan zaawansowania zamierzeń inwestycyjnych przedstawionych w Prospekcie emisyjnym Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku

Opis inwestycji	Stan zaawansowania prac
Rodzaj inwestycji: Podwyższenie mocy produkcyjnych. Cel: Dostosowanie zdolności produkcyjnych instalacji do zwiększonych potrzeb rynku. Nakłady /wg Prospektu/ : 78 mln zł Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 67 mln zł	
Podwyższenie mocy przez odzysk melaminy z roztworów procesowych. Jednocześnie inwestycja ta poprawi efektywność instalacji melaminy (lepsze wykorzystanie surowca) oraz umożliwi ograniczenie wpływu współpracujących z nimi instalacji mocznika na środowisko naturalne.	Realizacja projektu dotyczącego odzysku melaminy z roztworów procesowych została zakończona.

<p>Intensyfikacja zdolności produkcji nawozów płynnych wraz ze zwiększeniem pojemności stokaży gotowych produktów. Inwestycja poprawi elastyczność procesów wytwarzania oraz dystrybucji nawozów, co przełoży się bezpośrednio na osłabienie efektu sezonowości produkcji nawozowej.</p>	<p>Opracowano nową koncepcję budowy stokaży w oparciu o wytwarzanie innowacyjnych produktów płynnych z wykorzystaniem istniejących zasobów Spółki. W oparciu o wyżej wymienioną koncepcję 19 kwietnia 2010 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wydało zgodę na uruchomienie Zadania Inwestycyjnego pod nazwą „Produkcja płynnych nawozów na bazie mocznika i siarczanu amonu”.</p>
<p>Rodzaj inwestycji: Inwestycje strukturalne. Cel: Zmiana aktualnej struktury produkcji poprzez wprowadzenie na rynek produktów w sposób istotny zmodyfikowanych. Nakłady /wg Prospektu/: 214 mln zł Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 9,2 mln zł</p>	
<p>Restrukturyzacja w obszarze saletry w kierunku uruchomienia produkcji nowych nawozów granulowanych. Planowane zdolności produkcyjne nowej instalacji wynoszą około 800 000 ton/rok. Zakłada się zachowanie całkowitej ilości azotu w produkowanych nawozach, w instalacjach na aktualnym poziomie, natomiast nowy nawóz będzie wzbogacony o dodatkowe składniki oczekiwane na rynku.</p>	<p>Opracowanie raportu z pozytywnymi wnioskami oraz rekomendacją realizacji kompleksu nowych produktów na bazie azotanu amonu nastąpiło w 2011 roku. W dalszym toku postępowania przeprowadzono prace nad doprecyzowaniem budżetu i zakresu projektu, przygotowując go pod decyzje korporacyjne.</p>
<p>Inwestycja w obszarze kaprolaktamu wynika z odpowiedzi na wymagania klientów oraz możliwości transportu kaprolaktamu na rynki, które w dłuższej perspektywie będą, zgodnie z przewidywaniami, charakteryzować się najwyższą stopą wzrostu konsumpcji tego produktu w postaci stałej. Zadaniem tej inwestycji jest zwiększenie zdolności produkcyjnych kaprolaktamu w postaci płatkowanej z poziomu 70% całości produkowanego kaprolaktamu do stanu umożliwiającego uzyskanie całego produktu w postaci stałej (płatkowanej).</p>	<p>Inwestycja została zakończona. Zakupione zostały nowe urządzenia, których zadaniem jest poddanie całości produkowanego kaprolaktamu ciekłego procesowi płatkowania. Zmodernizowano również proces pakowania. Całość produkcji może być poddana procesowi paletyzacji.</p>
<p>Rodzaj inwestycji: Nowe inwestycje. Cel : poszerzenie palety produktów. Nakłady /wg Prospektu/: 68 mln zł Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: nie poniesiono</p>	
<p>Nowe produkty zgodne z założoną strategią poszerzania portfela produktowego. Instalacja będzie wytwarzała w skali roku do 20 000 ton nowego produktu opartego na przetwórstwie węglowodanów, przeznaczonego głównie na rynek krajowy, którego potrzeby do chwili obecnej są niemal w 100% zaspokajane importem z Europy Zachodniej.</p>	<p>Opracowano biznes plan pt. „Kompleks produkcyjny sorbitolu”, jednak wykonane kolejne analizy ekonomiczne wskazywały na pogorszenie parametrów projektu w stosunku do pierwotnie planowanych oraz wykazały brak zainteresowania produktem na analizowanych wówczas rynkach, co stało się podstawą do zawieszenia prac.</p>
<p>Inwestycja realizowana w obszarze związków nadtlenowych jako pierwszy etap programu strategicznego dywersyfikującego portfel produktowy. Inwestycja realizowana w systemie joint-venture z jednym z globalnych producentów z branży chemicznej.</p>	<p>Prowadzone wcześniej negocjacje z partnerem nie przyniosły oczekiwanych przez Spółkę efektów. Stało się to podstawą do zawieszenia prac w tym zakresie. Prowadzone są prace nad innymi możliwościami dywersyfikacji produktowej.</p>

Rodzaj inwestycji: Poprawa efektywności inwestycji.

Cel: Osiąganie w wyniku modernizacji instalacji dodatkowych efektów ekonomicznych w stosunku do stanu poprzedniego.

Nakłady /wg Prospektu/: 147 mln zł

Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 188,1 mln zł

W instalacjach amoniakalnych planuje się inwestycje, które w głównej mierze ograniczą energochłonność procesu produkcji oraz poprawią pewność ruchową instalacji. Obejmują one wymianę wyeksploatowanych węzłów instalacji na nowe, oparte na aktualnym stanie techniki wraz z modyfikacjami procesowymi oraz zastosowaniem komputerowego systemu sterowania, a także modernizację istniejących maszyn.	Zakończono prace na trzech jednostkach syntezy w zakresie wymiany wewnątrz reaktorów syntezy Amoniaku I.
	Zakończono prace związane z modernizacją układu chłodzenia w pętli syntezy dla trzech jednostek.
	Zakończono modernizację układów sprężania sprężarek gazu syntezowego na dwóch liniach.
	Zmodernizowano wszystkie linie przygotowania gazu oraz syntezy w Zakładzie Amoniaku z zastosowaniem nowych urządzeń i systemu DCS. Zakończono modernizację AKPiA oraz systemu DCS na wszystkich liniach przygotowania gazu oraz syntezy w Zakładzie Nawozów. Włączono do systemu DCS obiekty wspólne.
	Zakończono realizację prac na II i III linii przygotowania gazu związanych z modernizacją instalacji Benfielda w Zakładzie Amoniaku II. Linie pracują stabilnie osiągając zakładane parametry projektowe. Zakontraktowano i zamontowano turbosprężarkę powietrza. Prowadzony jest rozruch urządzenia.
W instalacjach kaprolaktamu: Odtworzenie instalacji kwasu siarkowego wraz z modernizacją procesu produkcji oraz podobne działania w obrębie instalacji siarczanu amonu, modernizacja w obrębie instalacji cykloheksanonu oraz modernizacja węzła oksymu.	Zakończono realizację projektu modernizacji instalacji siarczanu amonu.
	Modernizacja instalacji kwasu siarkowego i oleum została zakończona.
	Projekt w obszarze instalacji cykloheksanonu został zakończony.
	Zgodnie z uchwałą Zarządu z dnia 28.02.2007 roku podjęto decyzję o zaniechaniu modernizacji węzła oksymu. Decyzja taka była podyktowana oceną techniczno-ekonomiczną proponowanego rozwiązania.
W obszarze energetyki: modernizacja turbozespołu, instalacji wody demineralizowanej oraz węzła ciepłowniczego dla miasta.	Zakończona została modernizacja turbozespołu.
	Zakończono realizację prac związanych z modernizacją węzłów ciepłowniczych dla miasta.
	Zakończono budowę nowej instalacji demineralizacji wody.
W obszarze mediów pomocniczych: modernizacja instalacji powietrza pomiarowego oraz odtworzenie węzłowych elementów jego sieci rozsyłowej.	Zakończono budowę stacji osuszania powietrza pomiarowego.

Rodzaj inwestycji: Inwestycje odtworzeniowe.

Cel: Poprawa bezpieczeństwa i ciągłości ruchu instalacji.

Nakłady /wg Prospektu/: 96 mln zł

Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 30,1 mln zł

Planowana jest koncentracja działań w obszarze energetyki w celu utrzymywania zdolności produkcyjnych pary technologicznej. Inwestycja ta warunkuje stabilną eksploatację rozbudowywanej struktury technologicznej Spółki.	Przebudowa kotła nr 2 została zakończona.
--	---

Rodzaj inwestycji: Ochrona środowiska. Cel: dostosowanie pracy instalacji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. do norm EU. Nakłady /wg Prospektu/: 103 mln zł Wydatki od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 213,5 mln zł	
Planowane inwestycje obejmują obszar elektrociepłowni.	Modernizacja trzech elektrofiltrów kotłów w zakładowej elektrociepłowni została zakończona. W ramach budowy instalacji odsiarczania spalin z Elektrociepłowni Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. trwa końcowa realizacja kluczowych kontraktów. Wykonana jest w 99% dokumentacja techniczna. Uzyskano pozwolenie na użytkowanie komina. Dostarczono i zamontowano kluczowe urządzenia oraz wykonano niezbędny zakres prac we wszystkich wymaganych branżach dla wężła absorpcji. Zakończono budowę absorbera. Dostarczono i zamontowano kluczowe urządzenia na instalację krystalizacji i obróbki siarczanu amonu. Zakończenie montażu i przekazanie do rozruchu mechanicznego wężła absorpcji i sorbentu oraz wężła krystalizacji nastąpi w lipcu 2012 roku. Termin zakończenia projektu planowany jest na koniec roku 2012.
Razem nakłady poniesione /wg Prospektu/: 706 mln zł Razem wydatki poniesione od początku budowy do 30 czerwca 2012 roku: 507,9 mln zł	

3.9 Badania i rozwój

Prowadzone w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. w roku obrotowym 2011/2012 prace badawcze i rozwojowe związane były przede wszystkim z opracowaniem nowych i rozwojem istniejących technologii oraz udoskonalaniem wytwarzanych produktów.

Z bardziej znaczących prac należy wymienić:

- Opracowanie technologii wytwarzania nawozów wieloskładnikowych na bazie mocznika.
- Badania i implementacja technologii redukcji emisji tlenków azotu (NOx) z zastosowaniem roztworu mocznika.
- Koncepcja transferu technologii i budowy instalacji kaprolaktamu do Azji.
- Opracowanie syntezy surowca do wytwarzania elastomerów i dyspersji poliuretanowych z wykorzystaniem dwutlenku węgla.
- Opracowanie sposobu przerobu osadów z biologicznej oczyszczalni ścieków.
- Koncepcja budowy instalacji do produkcji komponentu do nawozów płynnych.
- Opracowanie technologii syntezy biodegradowalnych poliestrów.
- Prace studialno-projektowe w obszarze poprawy efektywności procesu wytwarzania amoniaku.
- Koncepcja dwustopniowej redukcji emisji tlenków azotu (NOx) z gazów spalinowych (metody katalityczna i bezkatalityczna).
- Projekt badawczy wykorzystania nawozów azotowych na doświadczalnych poletkach obszaru Polski, Niemiec i Czech - MEGA PROJEKT.
- Projekt badawczy wykorzystania nawozów wieloskładnikowych na bazie mocznika na poletkach doświadczalnych - PHOSPHOROUS.
- Ekstrakcja surowców pochodzenia roślinnego dwutlenkiem węgla w warunkach nadkrytycznych.

3.10 Projekty strategiczne

Projekt „Energetyka”

W maju 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie zaakceptowały wyniki przeprowadzonego studium wykonalności projektu budowy elektrowni o mocy 800-900 MW, opalanej gazem. Plany PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie i Zakładów Azotowych

„Puławy” S.A. zakładają, że w 2012 roku mają się zakończyć prace związane z uzyskaniem pozwolenia na budowę, wówczas też zostanie ogłoszony przetarg na budowę bloku. Oddanie do eksploatacji zakładane jest pod koniec 2017 roku.

W dniu 11 czerwca 2012 roku obie spółki podpisały porozumienie w sprawie organizacji finansowania wspólnego przedsięwzięcia.

W dniu 18 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zbyły na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie 11 074 udziałów (50% kapitału zakładowego) spółki zależnej Elektrownia Puławy Sp. z o.o. (poprzednia nazwa: MELAMINA III Sp. z o.o.).

W dniu 18 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wystawiły spółce Elektrownia Puławy Sp. z o.o. promesę na zapewnienie finansowania projektu budowy elektrowni. Promesa została udzielona w związku z planowanym rozpoczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wybór wykonawcy projektu.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie oraz firma Elektrownia Puławy Sp. z o.o. (która będzie realizowała budowę elektrowni), zawarły również trójstronne porozumienie w sprawie warunków na jakich Elektrownia Puławy Sp. z o.o. zobowiązuje się zawrzeć umowę dostawy ciepła użytkowego na okres od 2018 do 2041 roku na szacunkową kwotę 13 mld zł.

3.11 Ochrona środowiska

Spółka jest jednym z przemysłowych liderów aktywności na polu wymogów ochrony środowiska, bezpieczeństwa i jakości. Od 1985 roku realizuje własny kompleksowy program ochrony środowiska. Od 1995 roku jest czynnym uczestnikiem międzynarodowego programu przemysłu chemicznego „Responsible Care” (Odpowiedzialność i troska). 31 grudnia 2004 roku uzyskała jako jedna z pierwszych firm w Polsce, ale i również w Europie „Pozwolenie Zintegrowane”. W myśl unijnej Dyrektywy IPPC jest ono aktem prawnym zezwalającym zakładom na prowadzenie działalności uwzględniającym wszystkie aspekty związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem i ochroną środowiska. Wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i Bezpieczeństwem wg norm; ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i PN-N 18001:2004. Opracowała i wdrożyła procedury mające na celu kompleksową gospodarkę odpadami i opakowaniami powstającymi w procesach produkcyjnych jak i pomocniczych.

Produkty Spółki wytwarzane są przy wykorzystaniu technologii spełniającej kryteria BAT³. Oznacza to, że Spółka stosuje najlepsze dostępne technologie zarówno w samej produkcji, jak i w zakresie sposobu, w jaki dana instalacja jest projektowana, wykonywana, eksploatowana oraz likwidowana. Zastosowanie takich technologii pozwala na ustalenie granicznych wielkości emisyjnych, mających na celu eliminowanie emisji szkodliwych, lub (jeżeli nie jest to praktycznie możliwe) maksymalne możliwe ograniczanie takich emisji i ich wpływu na środowisko. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/WE w sprawie emisji przemysłowych wprowadza obligatoryjne stosowanie tzw. konkluzji BAT przy wydawaniu pozwoleń na eksploatację instalacji. W związku z tą Dyrektywą obecnie w Unii Europejskiej trwa proces przeglądu i ustalania nowych dokumentów referencyjnych BAT będących podstawą do opracowania konkluzji BAT. Spółka dąży do aktywnego uczestnictwa w tym procesie.

Pozwolenie zintegrowane

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. posiadają decyzję - pozwolenie zintegrowane na eksploatację instalacji – Decyzja Nr PZ 7/2004 znak: ŚiR.V.6618/31-5/04 z dnia 31 grudnia 2004 roku wydana przez Wojewodę Lubelskiego, rozszerzona decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 12 grudnia 2007, Decyzją Marszałka Województwa Lubelskiego z 25 listopada 2008 roku, Decyzją Marszałka Województwa Lubelskiego z 27 lipca 2010 roku oraz Decyzją Marszałka Województwa Lubelskiego z 9 sierpnia 2011 roku. Termin ważności decyzji do 30 grudnia 2014 roku.

---

³ Best Available Techniques

W maju 2012 roku rozpoczęto prace związane z opracowywaniem dokumentacji do wniosku o zmianę Pozwolenia Zintegrowanego w związku z realizacją nowych przedsięwzięć (odsierczanie spalin, stokaż amoniaku, modernizacja instalacji mocznika, budowa instalacji do produkcji nawozów płynnych, instalacja redukcji NOx na IV linii Kwasu Azotowego).

Zintegrowany system zarządzania

W Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. funkcjonuje zintegrowany system zarządzania, obejmujący swoim zakresem produkcję i sprzedaż nawozów mineralnych, kaprolaktamu, melaminy, nadtlenu wodoru, wyrobów z polietylenu, gazów technicznych, AdBlue® i innych chemikaliów oraz energii elektrycznej i ciepłej wraz z laboratoryjną kontrolą analityczną, zgodny z normami ISO 9001:2008, ISO 14001:2004, ISO 22000, PN-N 18001:2004.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są kwalifikowane do zakładów dużego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej. W Spółce funkcjonuje System Bezpieczeństwa wynikający z obowiązku spełnienia wymagań zawartych w ustawie Prawo ochrony środowiska. System ten jest szczegółowo opisany w dokumencie „PROGRAM ZAPOBIEGANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM”. Opracowano również Raport o bezpieczeństwie który jest w miarę potrzeb i zmian aktualizowany.

W dwóch komórkach organizacyjnych Zakładów wdrożono i certyfikowano System jakości zgodny z normą ISO 17025. Akredytację posiada Laboratorium Higieny Pracy oraz uznanie Urzędu Dozoru technicznego - Zakład Dozoru i Badań Technicznych.

Certyfikat programu „Opieka nad produktem dla nawozów”

W sierpniu 2003 roku organizacja Fertilizers Europe (wówczas EFMA) wprowadziła program Product Stewardship (Opieka nad Produktem dla Nawozów) w celu:

- powzięcia odpowiedzialności za produkt w całym cyklu jego życia (od zakupu surowców aż do jego zastosowania),
- sprostania żądań opinii publicznej w kwestii otwartości i komunikacji,
- dzielenia się doświadczeniami i wiedzą w wyżej wymienionym zakresie.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako członek Fertilizers Europe dwukrotnie (ostatnio w marcu 2011 roku) pozytywnie przeszły proces certyfikacji systemu Product Stewardship, w trakcie którego zewnętrzny audytor sprawdzał stosowanie procedur zapewniających bezpieczeństwo dla ludzi i środowiska w całym cyklu wytwarzania nawozów. Audytorzy zarekomendowali wydanie Zakładom Azotowym „Puławy” S.A. Certyfikatu FE na kolejne 3 lata.

Certyfikacja wyrobów

Poza certyfikatami Systemów Zarządzania w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. funkcjonują następujące certyfikaty wyrobów:

- Certyfikat na znak jakości „Q” dla nawozów – PULREA™ (mocznik), PULAN® (saletra amonowa) i RSM® (roztwór saletrzano-mocznikowy 32%),
- Certyfikat na znak „NAWÓZ WE” dla nawozów PULREA™ (mocznik), PULAN® (saletra amonowa), PULAN® (saletra amonowa 34,4%) i RSM® (roztwór saletrzano-mocznikowy 32%).

Wykaz certyfikatów:

Wyszczególnienie	Instytucja wydająca	Data ważności
ZSJŚiB (ISO 9001, ISO 14001, PN-N 18001)	BV Certification S.A.	7 marzec 2013 roku
ISO 9001	BV Certification S.A.	7 marzec 2013 roku
ISO 14001	BV Certification S.A.	7 marzec 2013 roku
PN-N 18001	BV Certification S.A.	7 marzec 2013 roku

SZBŻ ISO 22000	BV Certification S.A.	24 czerwiec 2014 roku
Ramowy System zarządzania – Program Odpowiedzialność i troska	Kapituła Programu „Odpowiedzialność i Troska”	31 grudzień 2013 roku
Program „Opieka nad produktem dla Nawozów” – Fertilizers Europe	Det Norske Veritas Polska	31 grudzień 2013 roku
ISO 17025	PCA	15 listopad 2013 roku
„NAWÓZ WE” PULREA™ MOCZNIK	PCBC S.A.	11 maj 2014 roku
„NAWÓZ WE” PULAN® SALETRA AMONOWA	PCBC S.A.	11 maj 2014 roku
„NAWÓZ WE” PULAN® (saletra amonowa 34,4%)	PCBC S.A.	20 wrzesień 2014 roku
„NAWÓZ WE” RSM® ROZTWÓR SALETRZANO – MOCZNIKOWY (32%)	PCBC S.A.	11 maj 2014 roku
Znak Jakości „Q” PULREA™ MOCZNIK	PCBC S.A.	2 kwiecień 2014 roku
Znak Jakości „Q” PULAN® SALETRA AMONOWA	PCBC S.A.	2 kwiecień 2014 roku
Znak Jakości „Q” RSM® ROZTWÓR SALETRZANO – MOCZNIKOWY (32%)	PCBC S.A.	2 kwiecień 2014 roku

Program „Odpowiedzialność i troska”

Dążąc do długofalowego wzrostu, Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizują wymagania Ramowego Systemu Zarządzania Programu „Responsible Care – Odpowiedzialność i Troska”, potwierdzeniem jest Certyfikat wydany przez Kapitułę Programu, ważny do 31 grudnia 2013 roku.

Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

W roku obrotowym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poniosły następujące opłaty a gospodarcze korzystanie ze środowiska:

w tys. złotych

Wyszczególnienie	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
1	2	3	4=2/3
Emisje zanieczyszczeń do powietrza	7 663,6	7 393, 2	103,7 %
Ścieki	1 170,6	1 340, 9	87,3 %
Pobór wód	6 163,8	5 583, 5	110,4 %
Odpady	158, 2	123, 5	128,1 %
Razem	15 156, 2	14 441, 1	105,0 %

Wzrost opłat za emisje zanieczyszczeń do powietrza wynika z:

- wzrostu stawek opłat od 1 stycznia 2012 roku o 2,5 %,
- wzrostu emisji zanieczyszczeń wynikających ze wzrostu produkcji o około 17%.

Wzrost opłat za pobór wód wynika z:

- wzrost stawek opłat o około 2,5 %,
- wzrost ilości pobieranej wody wynikającej ze wzrostu produkcji o około 17 %.

Wzrost opłat za odpady wynika z:

- wzrost stawek opłat o około 2,5 %,
- wzrost ilości składowanych odpadów wynikających ze wzrostu produkcji o około 17 %.

Działania proekologiczne w roku obrotowym 2011/2012

Działania w obszarze ochrony powietrza atmosferycznego

Budowa instalacji odsiarczania spalin z kotłów – zakończenie realizacji projektu planowane jest na koniec 2012 roku. W chwili obecnej trwa rozruch mechaniczny instalacji.

Budowa instalacji katalitycznej redukcji tlenków azotu na jednej linii kwasu azotowego instalacji kwasu. Planowany efekt to zmniejszenie emisji tlenków azotu do atmosfery z wyżej wymienionej linii o około 90%. Zakończenie budowy III kwartał 2012 roku.

Budowa instalacji redukcji NO_x na kotłach OP-215 nr 4 i 5 modernizacji układów automatycznej regulacji kotła, optymalizacji spalania oraz zastosowaniu wtórnej metody redukcji NO_x technologii SNCR. Projekt w toku realizacji. Planowane zakończenie w 2013 roku.

Działania w obszarze ochrony wód

W październiku 2011 roku przekazano do eksploatacji instalację demineralizacji wody. Oczekiwany efekt ekologiczny to zmniejszenie zużycia surowców, ilości pobieranej wody podziemnej i powierzchniowej, ograniczenie ilości zrzucanych ścieków oraz zapewnienie ciągłości dostaw wody zdemineralizowanej.

Działania w obszarze gospodarki odpadami

Zakończono I etap rozbudowy składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poprzez podwyższenie o 3 m grobli kwater 2, 4 i 6.

Regulacje prawne z zakresu ochrony środowiska

System handlu emisjami ETS III

Unia Europejska Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE z dnia 13 października 2003 roku ustanowiła system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (EU ETS – European Union Emission Trading System). Dyrektywa ta obejmuje przede wszystkim instalacje prowadzące procesy energetycznego spalania paliw i określa reguły funkcjonowania systemu z podziałem na dwa okresy rozliczeniowe:

- w I okresie (lata 2005-2007) powstała niezbędna infrastruktura do monitorowania, zgłaszania i weryfikacji rzeczywistych emisji przedsiębiorstw objętych systemem,
- II okres (lata 2008-2012) zakłada ograniczenie emisji w wysokości umożliwiającej wypełnienie wymagań Protokołu z Kioto poprzez obniżenie ilości dozwolonych przydziałów do emisji o 6,5% poniżej poziomu z 2005 roku.

Dalsze działania związane z handlem uprawnieniami do emisji określa Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE (Dyrektywa ETS) z 23 kwietnia 2009 roku zmieniająca wcześniej wymienioną dyrektywę 2003/87/WE. Dyrektywa ta dotyczy przede wszystkim okresu lat 2013-2020 zwanego III etapem Systemu Handlu Emisjami (ETS III).

Główne zmiany po roku 2013 zakładają stopniowe odejście od darmowych przydziałów uprawnień do emisji na rzecz ich obowiązku zakupu na aukcjach oraz wprowadzenie dodatkowych działalności i gazów cieplarnianych do systemu. Jednym z nowych sektorów przemysłowych włączonych do systemu ETS jest przemysł chemiczny, którego największy udział w emisjach gazów cieplarnianych mają instalacje amoniaku i kwasu azotowego, dostarczające półprodukty do wytwórni nawozów azotowych. Dokumentem uściślającym zasady obliczania darmowych przydziałów jest „Decyzja w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii zgodnie z art. 10a dyrektywy 2003/87/WE” formalnie przyjęta 27 kwietnia 2011 roku. Z powodu braku podobnych rozwiązań w innych regionach świata (a także braku woli wprowadzenia tak restrykcyjnych legislacji) można określić, że Dyrektywa będzie miała znaczny wpływ na konkurencyjność europejskiego przemysłu, w tym przemysłu chemicznego.

Do 31 czerwca 2011 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. uzyskały zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych dla wszystkich wymaganych instalacji. Obecnie Spółka jest w trakcie ustalania ilości „darmowych” przydziałów na emisje gazów cieplarnianych na lata 2013-2020. Wymagane do tego dane zostały przesłane do KOBIZE (Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami). Zebrane przez KOBIZE dane, zostały przekazane przez rząd polski Komisji Europejskiej. Na podstawie tych danych Komisja Europejska powinna podjąć decyzję o przyznaniu darmowych uprawnień w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku przez państwo członkowskie.

Według szacunków Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., w związku z wysokim planowanym stopniem wykorzystania zdolności produkcyjnych, w okresie 2013-2020 roku wystąpi potrzeba zakupu rocznie około 1,3 mln uprawnień do emisji. Deficyt uprawnień znacznie się zmniejszy po wybudowaniu i rozpoczęciu eksploatacji nowej Elektrowni (zasilanej paliwem gazowym) jako dodatkowego źródła energii elektrycznej i ciepła.

Dyrektywa IED

W krajach członkowskich Unii Europejskiej obecnie trwa również proces wdrażania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/WE w sprawie emisji przemysłowych (tak zwanej Dyrektywy IED). Dyrektywa ta wprowadza ograniczenia w emisjach substancji zanieczyszczających powietrze (między innymi SO₂, NOx, pyły) z obiektów energetycznego spalania.

Z powodu braku wypracowanych do tej pory tzw. konkluzji BAT (dokumentów będących podstawą do wydawania/zmiany pozwoleń na eksploatację) nie można oszacować dokładnego wpływu Dyrektywy IED na konkurencyjność sektora chemicznego.

3.12 Pracownicy

Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zatrudniały 3 263 pracowników, wobec 3 257 pracowników zatrudnionych na dzień 30 czerwca 2011 roku.

W roku obrotowym zatrudniono 108 pracowników, a rozwiązano umowy o pracę z 97 osobami. W raportowanym okresie 13 pracowników odeszło na świadczenia rehabilitacyjne, urlop bezpłatny lub urlop wychowawczy, a 8 pracowników z tego typu świadczenia powróciło do pracy.

Wyszczególnienie	Zatrudnienie średnioroczne		Stan zatrudnienia na dzień	
	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku	30 czerwca 2012 roku	30 czerwca 2011 roku
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych	2 092	2 110	2 081	2 083
Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nierobotniczych	1 179	1 186	1 182	1 174
Razem	3 271	3 296	3 263	3 257
Pracownicy zatrudnieni w zakładach produkcji podstawowej			1 162	1 150
Pracownicy zatrudnieni w wydziałach produkcji pomocniczej			477	468

W roku obrotowym 2011/2012 67 pracowników odeszło na emerytury (60) ustawowe i wcześniejsze oraz renty (7).

Na dzień 30 czerwca 2012 roku 213 pracowników posiada uprawnienia do odejścia na emeryturę ustawową (30) lub wcześniejszą (183).

W roku obrotowym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizowały umowę z Powiatowym Urzędem Pracy w Puławach o odbywanie stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy. W ramach tej umowy 20 osób odbywa w Spółce kilkumiesięczny staż. Staże organizowane są głównie na stanowiskach bezpośrednio produkcyjnych. Osoby bezrobotne po zakończonym stażu, zdaniu wymaganych egzaminów stanowiskowych są potencjalnymi kandydatami do pracy w momencie odejść pracowników.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. korzystają z elastycznych form zatrudnienia poprzez współpracę Agencjami Pracy Tymczasowej. Na dzień 30 czerwca 2012 roku za pośrednictwem tych Agencji Spółka zatrudniała 125 pracowników na stanowiskach związanych z sezonowością pracy.

Średnie wynagrodzenie miesięczne brutto bez wypłat z zysku w roku obrotowym 2011/2012

Wynagrodzenie (w zł/m-c/etat)	1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku	1 lipca 2010 roku – 30 czerwca 2011 roku	Dynamika
Średnie wynagrodzenie w Spółce	4 785	4 606	103,9 %

W Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. obowiązuje system wynagradzania określony w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy z dnia 22 marca 2006 roku wraz z późniejszymi zmianami.

Dla pracowników, w zależności od rodzaju wykonywanych prac, stosuje się dwa podstawowe systemy wynagradzania: system czasowy i system akordowy.

Dwoma znaczącymi składnikami funduszu wynagrodzeń są wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatek zmianowy dla pracowników wykonujących pracę zmianową. Tabela wynagrodzeń określa widełki wynagrodzenia zasadniczego w każdej kategorii płacowej.

W Spółce obowiązuje Regulamin premiowania dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Zgodnie z Regulaminem wysokość funduszu premiowego uzależniona jest od wysokości zysku netto wypracowanego przez Spółkę za dany kwartał roku obrotowego.

Zmiany warunków płacy

Zarząd Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., zgodnie z procedurą negocjowania wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, wynikającą z Art.8 Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, wydał Zarządzenie Nr 14 z dnia 11 października 2011 roku w sprawie ustalenia wskaźnika przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w roku obrotowym 2011/2012 w wysokości 3,0 %. W dniu 17 lipca 2012 roku Zarządzeniem Nr 9 zaktualizowano roczny wskaźnik przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ustalony na rok obrotowy 2011/2012 do poziomu 3,8%

W dniu 11 października 2011 roku zostało zawarte porozumienie między Pracodawcą a wszystkimi działającymi w Spółce Zakładowymi Organizacjami Związkowymi w sprawie uruchomienia wypłaty comiesięcznych świadczeń dodatkowych dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w okresie od 1 lipca 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku.

W dniu 2 grudnia 2011 roku został podpisany Protokół dodatkowy Nr 14 z dnia 2 grudnia 2011 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku, dotyczący uściślenia pojęcia przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla roku kalendarzowego 2011 i roku obrotowego 2011/2012.

W roku obrotowym 2011/2012 w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. kontynuowano prace dotyczące budowy nowego taryfikatora kwalifikacyjnego stanowisk pracy opartego o kompetencje. Realizacja projektu odbywała się przy współpracy z zewnętrzną firmą konsultacyjną.

W lutym 2012 roku został podpisany i zarejestrowany w Państwowej Inspekcji Pracy Protokół dodatkowy Nr 15 z dnia 21 lutego 2012 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy

z dnia 22 marca 2006 roku, dotyczący uściślenia pojęcia przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla roku kalendarzowego 2012 i roku obrotowego 2011/2012.

W dniu 21 lutego 2012 roku zostało zawarte porozumienie między Pracodawcą i wszystkimi działającymi w Spółce Zakładowymi Organizacjami Związkowymi w sprawie uruchomienia wypłaty dodatkowego jednorazowego świadczenia pieniężnego dla pracowników Spółki.

W dniu 9 marca 2012 roku zostały zawarte następujące dokumenty:

- Porozumienie zawarte pomiędzy Pracodawcą a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładowym Związkiem Zawodowym Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładową Organizacją Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy Zakładach Azotowych „Puławy” S.A., Związkiem Zawodowym „Kadra-Azoty” w sprawie uruchomienia wypłaty comiesięcznych świadczeń dodatkowych dla pracowników Spółki,
- Protokół dodatkowy Nr 16 do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku, zawarty pomiędzy Pracodawcą a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładowym Związkiem Zawodowym Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładową Organizacją Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy Zakładach Azotowych „Puławy” S.A., w sprawie wprowadzenia nowej tabeli wynagrodzeń,
- Postanowienie układowe nr 1/2012/7 zawarte pomiędzy Pracodawcą a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” Z.A. „Puławy” S.A., Międzyzakładowym Związkiem Zawodowym Pracowników Z.A. „Puławy” S.A., Międzyzakładową Organizacją Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy Zakładach Azotowych „Puławy” S.A., w sprawie uruchomienia powszechnych podwyżek wynagrodzeń zasadniczych oraz wzrostu dodatku zmianowego dla pracowników Spółki.

W dniu 15 marca 2012 roku zostało zawarte Postanowienie układowe nr 2/2012/8 pomiędzy Pracodawcą a Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładowym Związkiem Zawodowym Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Międzyzakładową Organizacją Związku Zawodowego Inżynierów i Techników przy Zakładach Azotowych „Puławy” S.A., w sprawie uruchomienia podwyżek motywacyjno-regulacyjnych oraz wzrostu dodatku zmianowego dla pracowników Spółki.

W maju 2012 roku został podpisany i zarejestrowany w Państwowej Inspekcji Pracy Protokół dodatkowy Nr 17 z dnia 9 maja 2012 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku, dotyczący uściślenia pojęcia przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla roku kalendarzowego 2012 i roku obrotowego 2011/2012.

Od 1 czerwca 2012 roku w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. zostały uruchomione środki finansowe na powszechne podwyżki wynagrodzeń zasadniczych oraz dodatku zmianowego dla pracowników Spółki.

W czerwcu 2012 roku został podpisany i zarejestrowany w Państwowej Inspekcji Pracy Protokół dodatkowy Nr 18 z dnia 22 czerwca 2012 roku do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy z dnia 22 marca 2006 roku, dotyczący wprowadzenia nowego Regulaminu systemu premiowania pracowników Spółki.

Zwolnienia grupowe

Spółka nie korzystała z systemu zwolnień grupowych, natomiast realizuje politykę racjonalizacji zatrudnienia w momencie odejść pracowników na emerytury i renty oraz alokacji pracowników zgodnie z potrzebami.

Spory zbiorowe

W dniu 17 sierpnia 2011 roku zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożyły w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Lublinie, zawiadomienie o wejściu w spór z Pracodawcą czterech, spośród sześciu działającymi w Spółce, organizacji związkowych, tj. Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Społecznego Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., Związku Zawodowego Kadra-Azoty oraz Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. Przedmiotem sporu zbiorowego były:

- Zaniechanie bezprawnego nękania i zastraszania pracowników Spółki, szczególnie poprzez ciągłe zmiany struktury organizacyjnej.
- Podjęcie rzeczywistych działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa pracy instalacji i warunków pracy pracowników. Wyjaśnienia ostatnich awarii oraz policzenia i podania strat.
- Uruchomienia 15% podwyżek wynagrodzeń zasadniczych pracowników z wyrównaniem od 1 czerwca 2011 roku.

Związek Zawodowy Kadra-Azoty wycofał się ze sporu następnego dnia.

W oparciu o ustawę o rozwiązywaniu sporów zbiorowych Zespół Zadaniowy podjął rokowania z Zakładowymi Organizacjami Związkowymi. W ramach rokowań Zespół Zadaniowy w okresie od 18 sierpnia 2011 roku do 24 października 2011 roku odbył 6 spotkań. Strony nie doszły do porozumienia i został spisany Protokół rozbieżności.

W dniu 7 listopada 2011 roku Zarząd Spółki otrzymał uchwałę Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” w sprawie wystąpienia związku ze sporu zbiorowego.

Następnie zgodnie z wyżej wymienioną ustawą Strony przeszły do etapu mediacji. W ramach procesu mediacji z udziałem mediatora wskazanego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej Pana Ryszarda Najdy odbyło się trzy spotkania. Mediacje zakończyły się podpisaniem w dniu 19 stycznia 2012 roku Protokołu rozbieżności.

W lutym 2012 roku zostało przeprowadzone w Spółce -przez Zakładowe Organizacje Związkowe będące w sporze zbiorowym z Pracodawcą - referendum strajkowe w ramach procedury o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

W dniu 17 marca 2012 roku rozpoczęła się w Spółce zorganizowana przez organizacje związkowe będące w sporze zbiorowym z Pracodawcą akcja protestacyjna w ramach procedury o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. W dniu 26 marca 2012 roku Komitet strajkowy zwiesił akcję protestacyjną.

W dniu 9 maja 2012 roku zostało zawarte porozumienie kończące spór zbiorowy pomiędzy Związkiem Zawodowym Pracowników Ruchu Ciągłego i Społecznym Związkiem Zawodowym Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. a Zakładami Azotowymi „Puławy” S.A..

W dniu 26 czerwca 2012 roku zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych, Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. złożyły w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Lublinie, zawiadomienie o wejściu w spór z Pracodawcą dwóch (spośród sześciu działających w Spółce) organizacji związkowych, tj. Społecznego Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. oraz Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Związki Zawodowe przedstawiły następujące żądania:

- zaprzestania działań mających na celu zmniejszenie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w wydziale pakowni saletry, siarczanu i kaprolaktamu (HL-1) bez zmniejszania ilości wykonywanej pracy. Zaprzestania wywierania presji celem wymuszenia na tych pracownikach podpisania nowych, niekorzystnych dla nich angaży;
- zaprzestania łamania przepisów BHP celem uzyskania większej wydajności pracy np. ładowanie na wagony kolejowe typu platforma dwóch sześćset kilogramowych worków z saletrą amonową

zawieszonych na jednym haku przez jedną osobę, bez asekuracji, pozostawiania pracowników na nadgodziny po trzeciej zmianie.

Strony nie uzgodniły stanowisk, ani nie doszło do uzgodnień w sprawie wszystkich żądań zawartych w piśmie organizacji związkowych. Zdaniem Spółki, żądanie określone wyżej w punkcie 1. nie może być przedmiotem sporu zbiorowego z uwagi na brzmienie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 roku o rozwiązywaniu sporów zbiorowych. Zarzut i żądanie określone wyżej w punkcie 2 są zdaniem Spółki nieprawdziwe i nieuzasadnione. Zarząd Spółki podjął działania ustawowe w celu rozwiązania sporu.

W wyniku podjętych przez Zarząd Spółki działań w dniu 5 lipca 2012 zawarto porozumienie kończące spór zbiorowy w w/w przedmiocie.

Rozwiązanie, zawieszenie, zawarcie zakładowego lub zbiorowego układu pracy

Aktualnie dla pracowników Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. obowiązuje Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy zawarty w dniu 22 marca 2006 roku.

W trakcie roku obrotowego 2011/2012 Pracodawca podpisał z Zakładowymi Organizacjami Związkowymi pięć Protokołów dodatkowych do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy:

- Protokół dodatkowy Nr 14 z dnia 2 grudnia 2011 roku, dotyczący uściślenia pojęcia przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla roku kalendarzowego 2011 i roku obrotowego 2011/2012,
- Protokół dodatkowy Nr 15 z dnia 21 lutego 2012 roku oraz Protokół dodatkowy Nr 17 z dnia 9 maja 2012 roku, dotyczące uściślenia pojęcia przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia dla roku kalendarzowego 2012 i roku obrotowego 2011/2012,
- Protokół dodatkowy Nr 16 z dnia 9 marca 2012 roku w sprawie wprowadzenia nowej tabeli wynagrodzeń,
- Protokół dodatkowy Nr 18 z dnia 22 czerwca 2012 roku dotyczący wprowadzenia nowego Regulaminu systemu premiowania pracowników Spółki.

Szkolenia

W roku obrotowym 2011/2012 zorganizowano szkolenia dla 4 610 pracowników, a łączny koszt tych szkoleń wyniósł 1,7 mln zł.

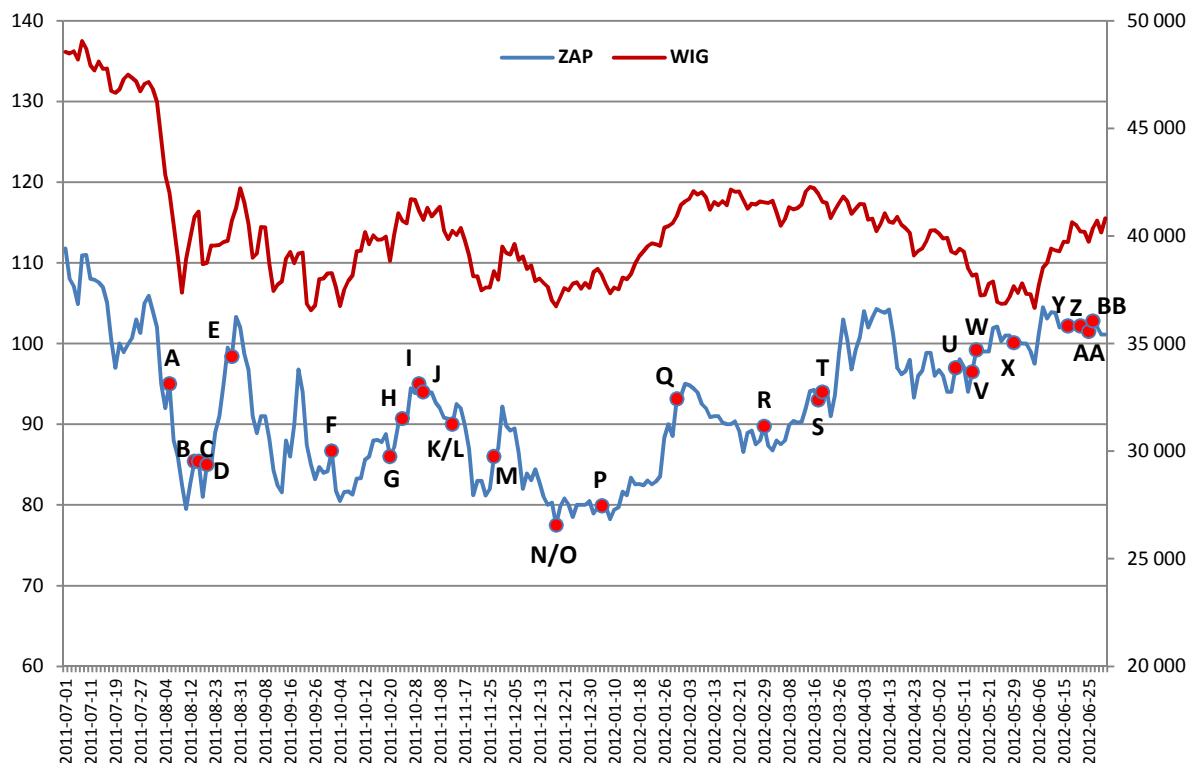
Działalność socjalna

Działalność socjalna finansowana jest z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, z którego na rzecz pracowników wypłacono w roku obrotowym 2011/2012 świadczenia o wartości 4,6 mln zł.

3.13 Sytuacja Spółki na rynku kapitałowym

Na dzień 29 czerwca 2012 roku kurs akcji Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 101,10 zł/akcję. W stosunku do kursu zamknięcia z 30 czerwca 2011 roku spadł on o 14,7%. Najwyższą wartość kurs akcji odnotował 1 lipca 2011 roku osiągając 119,90 zł/akcję. Najniższą wartość odnotowano 19 sierpnia 2011 roku, kiedy kurs spadł do 75,10 zł/akcję. Na koniec czerwca 2012 roku kapitalizacja wyniosła 1 932,53 mln zł. Wartość WIG w okresie roku obrotowego 2011/2012 spadła o 15,7%.

Najważniejsze wydarzenia, które mogły mieć wpływ na notowania akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.:

A. 5 sierpnia 2011 roku	Złożenie przez Spółkę Skarbowi Państwa wiążącej oferty nabycia 2 550 000 akcji spółki Azoty-Adipol S.A. z siedzibą w Chorzowie, co stanowi 85,0% kapitału zakładowego spółki Azoty-Adipol S.A. oraz pozostałych akcji tej spółki, które nie zostaną nabyte nieodpłatnie przez uprawnionych pracowników.
B. 16 sierpnia 2011 roku	Wyrażenie zgody przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. na: • objęcie, sprzedaż i nabycie udziałów w spółce MELAMINA III Sp. z o.o. (dotyczy wspólnego przedsięwzięcia z PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie) oraz • na zakup od Ministerstwa Skarbu Państwa dodatkowych udziałów stanowiących 8,97% w kapitale zakładowym GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.
C. 17 sierpnia 2011 roku	Złożenie przez Spółkę w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Lublinie, zawiadomienie o wejściu w spór z Pracodawcą trzech działających w Spółce organizacji związkowych.
D. 19 sierpnia 2011 roku	Ministerstwo Skarbu Państwa przyznaje Zakładom Azotowym „Puławy” S.A. wyłączność negocjacyjną na uzgodnienie warunków transakcji, w sprawie zakupu spółki Azoty-Adipol S.A.
E. 29 sierpnia 2011 roku	Opublikowanie przez Spółkę raportu za 4 kwartał roku obrotowego 2010/2011. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady

Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 120,3 mln zł.

F. 30 września 2011 roku	Ministerstwo Skarbu Państwa i Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. parafują projekt umowy nabycia akcji spółki Azoty-Adipol S.A.
G. 20 października 2011 roku	Zawarcie między Ministerstwem Skarbu Państwa a Zakładami Azotowymi „Puławy” S.A. warunkowej umowy nabycia akcji spółki Azoty-Adipol S.A. z siedzibą w Chorzowie. MSP zobowiązał się do zbycia akcji na rzecz Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. stanowiących łącznie 85,0% w kapitale zakładowym spółki Azoty-Adipol S.A.
H. 25 października 2011 roku	Opublikowanie korekty raportu za 4 kwartał roku obrotowego 2010/2011. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 103,1 mln zł.
I. 31 października 2011 roku	Opublikowanie raportu za rok obrotowy 2010/2011. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 279,4 mln zł.
J. 2 listopada 2011 roku	Opublikowanie rekomendacji Zarządu Spółki dotyczącej podziału zysku netto za rok obrotowy 2010/2011. Na dywidendę dla akcjonariuszy zaproponowano kwotę 58 491 900,00 zł, tj. 3,06 zł na jedną akcję.
K. 14 listopada 2011 roku	Opublikowanie raportu za 1 kwartał roku obrotowego 2011/2012. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 99,6 mln zł.
L. 14 listopada 2011 roku	Podpisanie przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. porozumienia dotyczącego możliwości zawiązania Spółki zlokalizowanej w Azji Południowo-Wschodniej.
M. 28 listopada 2011 roku	Wyrażenie zgody przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. na nabycie akcji stanowiących 85,0% w kapitale zakładowym spółki Azoty-Adipol S.A. z siedzibą w Chorzowie.
N. 19 grudnia 2011 roku	Podjęcie przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. uchwały w sprawie wypłaty dywidendy. Na dywidendę za rok obrotowy 2010/2011 dla akcjonariuszy została przeznaczona kwota w wysokości 69 960 900,00 zł, tj. 3,66 zł na każdą akcję.
O. 19 grudnia 2011 roku	Uzyskanie przez Spółkę zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. kontroli nad Azoty-Adipol S.A. z siedzibą w Chorzowie.
P. 4 stycznia 2012 roku	Nabycie przez Spółkę 2 550 000, tj. 85,0% akcji spółki Azoty-Adipol S.A.
Q. 31 stycznia 2012 roku	„Dzień Dywidendy” (dzień prawa do dywidendy)

dla akcjonariuszy) za rok obrotowy 2010/2011.

R. 29 lutego 2012 roku	Opublikowanie raportu za 1 półrocze roku obrotowego 2011/2012. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 235,6 mln zł.
S. 16 marca 2012 roku	Wydanie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki decyzji zatwierdzającej nową taryfę dla paliw gazowych PGNiG, wchodzącą w życie w dniu 1 kwietnia 2012 roku.
T. 17 marca 2012 roku	Rozpoczęcie przez organizacje związkowe prowadzące spór zbiorowy akcji protestacyjnej.
U. 9 maja 2012 roku	Zakończenie sporu zbiorowego w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.
V. 15 maja 2012 roku	Opublikowanie raportu za 3 kwartał roku obrotowego 2011/2012. Zysk netto Grupy Kapitałowej Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. wyniósł 244,7 mln zł.
W. 16 maja 2012 roku	Ogłoszenie przez Norica Holdings S.à.r.l. reprezentująca grupę Acron wezwania na zakup akcji Zakładów Azotowych w Tarnowie-Mościcach S.A.
X. 29 maja 2012 roku	Podpisanie przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Instytut Nawozów Sztucznych w Puławach umowy, której przedmiotem jest określenie warunków współpracy w zakresie komercyjnego wykorzystania procesów zaawansowanej biotechnologii.
Y. 18 czerwca 2012 roku	Ogłoszenie przez Synthos S.A. wezwania na zakup 100% akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.
Z. 22 czerwca 2012 roku	Przekazanie do publicznej wiadomości stanowiska pięciu z sześciu organizacji związkowych działających w Spółce w sprawie wezwania do zapisywania się na sprzedaż akcji Spółki ogłoszonego w dniu 18 czerwca 2012 roku przez Synthos S.A.
AA. 25 czerwca 2012 roku	Przekazanie do publicznej wiadomości stanowiska Rady Pracowników Spółki, skierowane do Pana Mikołaja Budzanowskiego Ministra Skarbu Państwa, w sprawie wezwania na sprzedaż akcji Spółki ogłoszonego w dniu 18 czerwca 2012 roku przez Synthos S.A.
BB. 26 czerwca 2012 roku	Złożenie w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Lublinie, zawiadomienia o wejściu w spór z Pracodawcą dwóch spośród sześciu działających w Spółce organizacji związkowych to jest: Społecznego Związku Zawodowego Pracowników Zakładów Azotowych "Puławy" S.A. oraz Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego Zakładów Azotowych "Puławy" S.A.

Po okresie sprawozdawczym

Spór zbiorowy (wszczęty 20 czerwca 2012 roku) zakończył się w dniu 5 lipca 2012 roku podpisaniem porozumienia.

W dniu 5 lipca 2012 roku opublikowano stanowisko Zarządu Spółki dotyczące Wezwania. Zarząd negatywnie ocenił proponowaną cenę wskazując, iż nie jest ona dla akcjonariuszy Spółki ceną godziwą z finansowego punktu widzenia. Natomiast w odniesieniu do planów Wzywającego względem Spółki wskazał na zagrożenia realizacji jej strategii rozwoju.

W dniu 7 sierpnia 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. powzięły informację, że liczba zapisów złożonych w odpowiedzi na Wezwanie Synthos S.A., nie odpowiada minimalnemu progowi wskazanemu w Wezwaniu. W związku z powyższym Wezwanie nie doszło do skutku.

W dniu 13 lipca 2012 roku Zakłady Azotowe w Tarnowie Mościcach S.A. (dalej „ZAT”) wezwały (dalej „Wezwanie”) do sprzedaży 6 116 800 akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. po 110,00 zł za jedną akcję, które stanowią 32% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Zapisy były przyjmowane od 2 do 16 sierpnia 2012 roku. Warunkiem dojścia Wezwania do skutku było złożenie przez inwestorów zapisów na wszystkie akcje objęte Wezwaniem.

3.14 Pozycja Spółki w rankingach

W roku obrotowym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. otrzymały nagrody i wyróżnienia:

- Laureat rankingu „INNOWATORZY” WPROST - najbardziej innowacyjnych polskich przedsiębiorstw, przygotowanym przez Instytut Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk, październik 2011 roku.
- Nagroda Złote Klucze do Sukcesu 2010 w konkursie Gazety Wyborczej w Lublinie w kategorii firmy duże, grudzień 2011 roku.
- Medal Acanthus Aureus za stoisko podczas międzynarodowych Targach Ochrony Środowiska POLEKO 2011 w Poznaniu, grudzień 2011 roku.
- Nagroda Sybilli dla Puławskiego Przedsiębiorcy roku 2011, styczeń 2012 roku.
- Laureat tytułu „Tego, który zmienił polski przemysł”, przyznany przez redakcję Miesięcznika Gospodarczego Nowy Przemysł i portal gospodarczy wnp.pl, luty 2012 roku.
- Drugie miejsce w konkursie Pulsu Biznesu Filary Polskiej Gospodarki, który nagradza firmy stabilne finansowo i znacząco wpływające na rozwój regionów - są ważnymi pracodawcami, wspierającymi i promującymi zatrudnienie, umożliwiają rozwój przedsiębiorczości, a także angażują się w działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnych, kwiecień 2012 roku.
- Nominacja do Nagrody Gospodarczej Prezydenta w kategorii „Obecność na rynkach globalnych”, maj 2012 roku.
- Dyplom za zajęcie trzeciego miejsca w rankingu firm, które uzyskały najwięcej patentów w Polsce w 2011 roku, przyznany przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN, Urząd Patentowy RP, Sieć naukową MSN, czerwiec 2012 roku.
- Certyfikat Innowacyjności potwierdzający obecność w gronie najbardziej innowacyjnych firm w Polsce przyznany przez Instytut Nauk Ekonomicznych PAN i Sieć Naukową MSN, czerwiec 2012 roku.

Nazwa Rankingu	Pozycja	Kategoria Rankingu	Miejsce Publikacji
Pięćsetka Polityki	70	Według przychodów ze sprzedaży	Polityka z 23 kwietnia 2012 roku
Pięćsetka Polityki	19	Ranking Spółek Skarbu Państwa	Polityka z 23 kwietnia 2012 roku
Pięćsetka Polityki	33	100 Największych eksporterów	Polityka z 23 kwietnia 2012 roku
Pięćsetka Polityki	19	50 Najbardziej zyskowych firm	Polityka z 23 kwietnia 2012 roku
Pięćsetka Polityki	25	50 największych spółek giełdowych	Polityka z 23 kwietnia 2012 roku
Lista 500 Rzeczypospolitej	92	Szacunkowa wycena	Rzeczpospolita z 24 kwietnia 2012 roku
Lista 500 Rzeczypospolitej	86	Według przychodów ze sprzedaży	Rzeczpospolita z 24 kwietnia 2012 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	4	Przychody w 2011 roku	Kurier Lubelski z 5 czerwca 2012 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Największy zysk w 2011 roku	Kurier Lubelski z 5 czerwca 2012 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najwięksi inwestorzy 2011 roku	Kurier Lubelski z 5 czerwca 2012 roku
Setka Kuriera Ranking największych firm Lubelszczyzny	2	Najwięksi eksporterzy 2011 roku	Kurier Lubelski z 5 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Przychody w 2011 roku	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Firmy duże - zatrudniające powyżej 250 osób	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	1	Przemysł	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najbardziej zyskowe firmy	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	5	Najwięksi pracodawcy	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	1	Najwięksi eksporterzy	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku
Złota setka Ranking największych firm Lubelszczyzny	3	Najwięksi inwestorzy	Dziennik Wschodni z 20 czerwca 2012 roku

3.15 Działalność sponsoringowa

Zgodnie z przyjętą przez Spółkę „Polityką Sponsoringową i Społeczną” strategiczne cele, w tym obszarze to:

- Budowa pozytywnego wizerunku Spółki jako firmy chemicznej poprzez związanie jej marki z przyjaznym społecznie odbiorem działalności podmiotów sponsorowanych,
- Propagowanie marki Spółki i jej produktów poprzez zwiększenie jej stopnia znajomości poza kręgiem klientów i odbiorców oferty Spółki,
- Wsparcie działań promocyjno-handlowych,
- Budowanie pozytywnego wizerunku Spółki wśród dzieci i młodzieży,
- Budowa reputacji Spółki oraz pozyskanie uznania i sympatii opinii publicznej, w szczególności w zakresie pozytywnej roli jaką Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. odgrywają dla problemów swojego regionu oraz wyzwań ekologicznych współczesnego świata,
- Podnoszenie atrakcyjności regionu puławskiego jako miejsca dla rozwoju biznesu.

Działalność sponsoringowa w roku obrotowym 2011/2012 prowadzona była na podstawie uchwał przyjętych przez Zarząd Spółki oraz zaakceptowanych przez Radę Nadzorczą. Spółka posiada Politykę sponsoringową i społeczną, dostępną na stronie internetowej.

Badania sponsoringu

W maju 2012 roku przeprowadzono badanie działalności sponsoringowej Spółki.

Wartość ekspozycji logotypów Spółki w mediach według badań przeprowadzonych przez Pentagon Research za okres styczeń-kwiecień 2012 roku wyniosła blisko 270 tys. zł. i wykazuje systematyczny wzrost. Wartość artykułów prasowych i internetowych zawierających w tym okresie kluczowe słowa w promocji Spółki, wzrosła do ponad 1,8 mln zł (z poziomu 1,2 w roku 2011). W sumie efektywność medialna wzrosła za ten okres o ponad 800 tys. zł.

Badania rozpoznawalności działań sponsoringowych Spółki w powiecie i województwie pokazały, że Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są najsilniej kojarzone ze sponsoringiem klubu piłki ręcznej „Azoty Puławy” – co trzeci mieszkaniec powiatu i województwa kojarzy ten fakt (rozpoznawalność na poziomie 32-36%). Kolejne miejsca zajmują kluby „Wisła Puławy” i „SPR Lublin” (rozpoznawalność na poziomie 26-32%).

Pośród innych działalności sponsorowanych przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. najlepiej kojarzone są festiwale i koncerty (20,5 - 24%), Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika” (12,5 - 21,5%), profilaktyka i ochrona zdrowia (pośrednio) (14 - 20,5%), Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym (7,5 - 8,5%), TKKF Chemik (6 - 11%), akcja ekologiczna „Drzewko za Butelkę” (4- 5,5%)

Największą aprobatą społeczną cieszy się w odniesieniu do działań Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. sponsoring inicjatyw z obszaru ekologii (ponad 85% poparcia utrzymując się na poziomie z roku poprzedniego), edukacji (ponad 79% ze wzrostem o 6%), kultury i sztuki (77,5% ze wzrostem o 7%) i ochrony zdrowia (ponad 75% głosów poparcia).

Zawarte umowy i darowizny

W roku obrotowym 2011/2012 zawarto 4 umowy sponsoringowe na łączną kwotę 4,4 mln zł. Wszystkie umowy przekroczyły równowartość 5,0 tys. EUR i zgodnie z art. 19b Ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji uzyskały zgodę Rady Nadzorczej. Były to umowy zawarte z następującymi podmiotami:

- Klub Sportowy „Azoty-Puławy” (klub piłki ręcznej mężczyzn, z drużyną seniorską w Superlidze),
- SPR Lublin SSA (klub piłki ręcznej kobiet, z drużyną seniorską w Ekstraklasie),
- Klub Sportowy „Wisła” (klub wielosekcyjny, z drużyną seniorów piłki nożnej w II lidze – awans w czerwcu 2011 roku, z drużyną kobiet w podnoszeniu ciężarów w ekstraklasie),
- Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika” .

W roku obrotowym 2011/2012 Zarząd Spółki udzielił darowizn na łączną kwotę 1,88 mln zł, z czego 2 przekroczyły równowartość kwoty 5 000 EUR, co zgodnie z art. 19b Ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji wymagało zgody Rady Nadzorczej. Pozostałe darowizny przeznaczone były na rzecz: edukacji i współpracy z uczelniami; ochrony zdrowia i krzewienia kultury fizycznej; kultury i sztuki, ochrony zabytków i dziedzictwa narodowego; organizacji charytatywnych; na wsparcie obecnych i byłych pracowników Spółki, którzy znaleźli się z przyczyn losowych w ciężkiej sytuacji finansowej; na organizację akcji edukacyjno-ekologicznych: „Chemia w rolnictwie”, „Złap Zająca”, „Ekologiczna Akademia Umiejętności” i „Drzewko za Butelkę”.

4. Otoczenie zewnętrzne, czynniki i zdarzenia mające wpływ na działalność, wyniki i rozwój Spółki

Koniunktura w rolnictwie

Koniunktura w rolnictwie w roku 2011/12 w porównaniu do poprzedniego roku uległa pogorszeniu. Ceny środków do produkcji rolnej rosły w znacznie wyższym tempie (106,2%) niż ceny produktów rolniczych (103,6%), tym samym skumulowany wskaźnik cen koszyka skupu spadł z 113,3 w roku 2010/11 do 97,5 w roku 2011/12. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w czerwcu 2012 roku wyniósł 99,5, podczas gdy w czerwcu 2011 roku wynosił 100,8.

Rynek zbóż – międzynarodowy

Na rynkach UE ceny pszenicy w I półroczu roku obrotowego 2011/12 spadały. Trend spadkowy cen podstawowych zbóż utrzymywał się także na rynkach USA i Argentyny. W II półroczu roku 2011/12 na rynkach zagranicznych dominowały wzrosty cen pszenicy, szczególnie w Argentynie i USA. W tym czasie na rynkach UE ceny pszenicy wykazywały dużą zmienność.

Na Ukrainie od dnia 1 lipca 2011 roku wprowadzono podatek VAT wypłacany rolnikom przez skupujących zboża. Jest to wydatek nierefundowany przez rząd. Ceny pszenicy na rynku ukraińskim do marca 2012 roku wykazywały niewielką zmienność i utrzymywały się na porównywalnym poziomie. W marcu 2012 roku na Ukrainie cena pszenicy spadła o 5% , a w maju i czerwcu 2012 roku o kolejne 2 %. Według raportu Strategie Grains (SG) wydanego 12 kwietnia bieżącego roku w skali całej Unii Europejskiej całkowite zbiory zbóż w sezonie 2012/2013 wyniosą 283 mln t. Oczekuje się, że w skali roku zbiory pszenicy we Wspólnocie spadną o 2,3 mln t do 126,8 mln ton.

W czerwcu 2012 roku eksperci Międzynarodowej Rady Zbożowej oszacowali, że zbiory w Rosji w sezonie 2012/2013 spadną o blisko 4% do 86,4 mln ton, z czego 57 mln t stanowić będzie pszenica.

Rosyjskie Ministerstwo Rolnictwa oczekuje, że w sezonie 2012/2013 potencjał eksportowy będzie niższy niż w sezonie 2011/2012. Rząd rosyjski zapewniał, że nie zamierza wprowadzać ceł na eksport zbóż. Obniżenie eksportu zbóż przez Rosję wpłynęło na dynamiczny wzrost cen pszenicy na rynkach zagranicznych w czerwcu 2012 roku.

Rynek zbóż – krajowy

Według danych Instytutu Ekonomiki Rolnej i Gospodarki Żywnościowej krajowe ceny skupu pszenicy w I półroczu roku obrotowego 2011/12 wykazywały trend spadowy, jednakże były zdecydowanie wyższe w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. W II półroczu roku obrotowego 2011/12 ceny skupu pszenicy systematycznie wzrastały, ale były niższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Ceny skupu żyta w roku obrotowym 2011/12 były zdecydowanie wyższe niż w roku 2010/11. Zła jakość tego zboża spowodowana niesprzyjającą aurą podczas żniw wpłynęła na zwiększone zapotrzebowanie na mąkę żytnią. W miesiącach od października 2011 roku do marca 2012 roku ceny skupu żyta były wyższe niż pszenicy.

Koniunktura w chemii

Zgodnie z danymi przedstawionymi w raporcie Cefic "Chemical Trends Report" opublikowanym w lutym 2011 roku produkcja chemiczna w Europie wzrosła w 2011 roku o 1,1% względem 2010 roku. Najbardziej pod tym względem wypadły ostatnie 4 miesiące roku kalendarzowego, gdy notowano nawet spadki produkcji na poziomie 1-3%. Najdotkliwiej zmianę koniunktury odczuli wytwórcy petrochemikaliów, którzy na początku 2011 roku notowali jeszcze wzrosty na poziomie 7-8%, natomiast w drugim półroczu były to już kilkuprocentowe spadki. W efekcie, w grudniu 2011 roku produkcja w sektorze chemicznym obniżyła się do pułapu o 4% niższego od notowanego w czasie przedkryzysowego szczytu.

Głównymi przyczynami pogorszenia sytuacji w pierwszym półroczu roku obrotowego 2011/2012 był kryzys zadłużenia w strefie euro i problemy fiskalne w Stanach Zjednoczonych. Wyhamowaniu popytu sprzyjał ponadto wzrost cen produktów chemicznych. Ten z kolei był podyktowany rosnącymi cenami surowców.

W Polsce sytuacja sektora chemicznego była w roku obrotowym 2011/2012 stosunkowo dobra, w porównaniu do innych gałęzi przemysłu, co odzwierciedlały notowania w ramach branżowego indeksu WIG-Chemia. Niemniej jednak po dobrym początku 2012 roku nadszedł trudniejszy czas dla branży, związany między innymi z sezonowymi wahaniami koniunktury, a także kolejnymi podwyżkami cen gazu. Mimo to poszczególne podmioty działające na rynku chemicznym notowały bardzo dobre wyniki finansowe.

Podstawowymi wyzwaniami dla polskich spółek chemicznych będą rosnące ceny gazu oraz coraz bardziej restrykcyjne przepisy dotyczące emisji CO₂ i innych spalin. Ponadto dla sektora chemicznego,

tradycyjnie mocno uzależnionego od branż będących odbiorcami produktów, niezwykle istotna będzie sytuacja w takich obszarach jak borykające się obecnie z problemami budownictwo czy przemysł motoryzacyjny.

Najdynamiczniej rozwijającym się rynkiem dla produktów chemicznych jest kontynent azjatycki, a w szczególności Chiny i Indie. Popyt na chemikalia w Indiach i Chinach powinien wzrastać w szybkim tempie z uwagi na ogromny rozwój branż odbiorców końcowych. Dynamika wzrostu rynków europejskich będzie tłumiona trwającym kryzysem zadłużenia.

Koniunktura w innych branżach będących odbiorcami produktów Spółki

Popyt na produkty chemiczne Spółki zależy głównie od kondycji ekonomicznej sektorów, które są końcowymi odbiorcami tych produktów. Istotny zatem wpływ na wyniki finansowe z działalności Spółki ma rozwój i sytuacja gospodarcza w takich branżach jak budownictwo, meble i AGD, wyroby tekstylne, tworzywa sztuczne, itp.

Melamina służy do wyrobu szerokiego asortymentu żywic syntetycznych mających zastosowanie w procesach wytwarzania laminatów dekoracyjnych, płyt drewnopochodnych, klejów, farb i lakierów, także dla przemysłu motoryzacyjnego, środków pomocniczych dla przemysłu włókienniczego i papierniczego, tworzyw dla przemysłu elektrotechnicznego i wytwarzania przedmiotów gospodarstwa domowego.

Kaprolaktam jest stosowany do produkcji tworzywa poliamidowego, które z kolei przerabiane jest na przędzę tekstylną, techniczną oraz do wytwarzania tworzyw konstrukcyjnych, opakowań spożywczych, opakowań narzędzi chirurgicznych.

Nadtlenek wodoru wykorzystywany jest w przemyśle papierniczym, gdzie służy do bielenia wysokowydajnych mas mechanicznych lub chemomechanicznych, do odbarwiania i bielenia makulatury, do bielenia mas celulozowych.

AdBlue® stosowany jest w nowej generacji silników Diesla wykorzystujących technologię SCR (selektywnej redukcji katalitycznej).

Sektor budowlany

Rok obrotowy 2011/2012 minął dla sektora budowlanego głównie pod znakiem przygotowań do piłkarskich rozgrywek Euro 2012.

Według raportu autorstwa firmy doradczej KPMG, CEEC Research i Norstat Polska „Budownictwo w Polsce: pierwsza połowa 2012 roku” z dnia 8 maja 2012 roku większość (69%) firm budowlanych spodziewa się, że w 2012 roku w polskim sektorze budowlanym nastąpi spadek produkcji. Zgodnie z prognozami uczestników rynku może on osiągnąć nawet 6,8%. Oznacza to znaczącą zmianę w porównaniu z prognozami z marca ubiegłego roku – w 2011 roku przedsiębiorstwa budowlane przewidywały na 2012 rok wzrost o 1,5%, a negatywne prognozy przedstawiało zaledwie 27% respondentów.

Przemysł meblarski

Rok 2011, po kilku trudnych latach, był dla branży meblarskiej relatywnie dobry. Istotnym trendem był stopniowo malejący import z Dalekiego Wschodu na rzecz rodzimej produkcji. Towary sprowadzane z Azji drożeją a ich jakość budzi pewne obawy konsumentów.

Z uwagi na trudną sytuację gospodarczą w wielu państwach Unii Europejskiej w minionym roku obrotowym, polscy producenci realizują eksport na odległe rynki, takie jak: Stany Zjednoczone, Meksyk, Brazylia.

Pierwsze miesiące 2012 roku były czasem stabilizacji w sektorze. Duży wpływ na rentowność branży miały duże wahania kursów walutowych. Eksperci podkreślają, że dobre wyniki w branży w okresie od lipca 2011 do czerwca 2012 wynikają z popytu związanego z organizacją Euro 2012. W związku z tym w kolejnym roku obrotowym mogą pojawić się trudności z wykorzystaniem mocy

produkcyjnych. W maju dynamika produkcji sprzedanej mebli była niższa o 10,2 % niż rok wcześniej, jak podaje Główny Urząd Statystyczny.

Przemysł motoryzacyjny

Trudna sytuacja gospodarcza w Europie sprawia, że popyt na nowe auta w makroregionie małał w roku obrotowym 2011/2012. Sytuacja ta skutkowała ograniczeniem możliwości eksportowych polskich producentów. Od początku 2012 roku produkcja samochodów w Polsce spadła poniżej poziomu notowanego w 2011 roku.

W ujęciu globalnym trwa umiarkowane ożywienie w branży. Dane za pierwszy kwartał 2012 roku wskazują, że na świecie utrzymuje się stabilny wzrost. Dotyczy on przede wszystkim rynków rozwijających się.

Polski sektor motoryzacyjny wykazał się względnie dużą odpornością na skutki światowego kryzysu. Wynika to w dużej mierze z konkurencyjności polskiej produkcji oraz specyficznego jej profilu. Fabryki zlokalizowane na terenie kraju produkują głównie małe i niedrogi samochody, na które popyt w czasie kryzysu rośnie kosztem droższych modeli.

Ekspertyzy Deloitte wskazują, że w ciągu najbliższych 5-10 lat Polska będzie atrakcyjnym krajem do lokowania nowych inwestycji. Rodzi to optymistyczne perspektywy także dla branż pokrewnych, które zaopatrują przemysł samochodowy i maszynowy.

Istotny z punktu widzenia działalności Spółki jest rozwój rynku Adblue®. Zaostrzanie norm dotyczących emisji spalin oraz rozwój flot transportowych z wykorzystaniem paliwa diesel sprzyja wzrostowi konsumpcji Adblue®. W roku obrotowym 2011/2012 także odnotowano wzrost zapotrzebowania na produkt. Zwiększa się liczba producentów stosujących rozwiązania pozwalające na wykorzystanie Adblue®.

Regulacje prawne w międzynarodowym handlu nawozami

Antydumpingowe cła na rosyjską i białoruską sól potasową sprowadzaną do UE wygasły 13 lipca 2011 roku. W związku z tym Uralkali może eksportować do UE bez cła do 830 tys. t soli potasowej rocznie, a Silvinit do 700 tys. t soli/rocznie. Przekroczenie tej ilości skutkowałoby 12,3% cłem dla Uralkali i 23% dla produktów Silvinit. Jednak żadna z tych firm nigdy nie przekroczyła tego poziomu. Białoruskali może natomiast wysłać do 700 tys. t soli rocznie nie płacąc 27,5% cła. Powyższe cła zostały wprowadzone w 1992 roku i podlegają rewizjom co 5 kolejnych lat. Po raz ostatni zostały jednak zrewidowane 11 lipca 2006 roku. Jednakże Europejskie Stowarzyszenie Producentów Potasu (APEP) zwróciło się do Komisji Europejskiej z wnioskiem o utrzymanie wspomnianych ceł przynajmniej do 2016 roku.

W połowie października 2011 roku chiński rząd ogłosił wysokość kontyngentu na nawozy importowane do Chin - całkowity kontyngent na import w 2012 to 13,65 mln t, w tym 6,9 mln t DAP i 3,45 mln t NPK.

Władze chińskie ogłosiły 16 grudnia 2011 roku wartości podatków na produkty eksportowane z kraju. Eksport mocznika w opakowaniach mniejszych niż 10 kg obłożony będzie jednakowym, 82% podatkiem w okresie listopad-czerwiec, a w okresie lipiec-październik podatkiem 7%. Przetworzone produkty zawierające fosfor (NP i TSP), także w mniejszych opakowaniach, zostały objęte takimi samymi wartościami podatków co MAP/DAP. W przypadku tych 2 ostatnich, restrykcje objęły także opakowania poniżej 10kg. Bez zmian pozostał okres obowiązywania niższego podatku – lipiec – wrzesień 2012 roku. Kraj ten wprowadził także nową wartość cła na siarkę importowaną do kraju. Wynosi ono 1% na rok 2012 w porównaniu do 3% obowiązujących w 2011 roku.

Antydumpingowe cła nałożone przez Unię Europejską na roztwór saletrzano-mocznikowy z Rosji, Białorusi, Ukrainy i Algierii wygasły w grudniu 2011 roku.

23 marca 2012 roku Unia Europejska wprowadziła zakaz importu amoniaku z Iranu na obszar wspólnoty.

Od 18 czerwca 2012 roku przestało obowiązywać cło antydumpingowe nałożone na importowaną do Unii Europejskiej saletrę amonową z Ukrainy. W chwili obecnej obowiązuje jedynie cło importowe w wysokości 6,5%. Cłem antydumpingowym objęta jest nadal saletra amonowa pochodząca z Rosji, okres obowiązywania cła ochronnego wygasa w lipcu 2013 roku.

Melamina

W roku obrotowym 2011/2012 obowiązywało cło antydumpingowe na produkty importowane z Chin do Europy na poziomie 415 USD/t dla większości producentów oraz minimalna cena importowa na poziomie 1 153 EUR/t CIF europejskie porty dla grupy producentów, w której skład wchodzi: Sichuan Jade Elephant Melamine S&T Co Ltd., Shandong Lither Chemical Industry Co Ltd oraz Henan Junhua Development Company Ltd. Cło będzie obowiązywać przez 5 lat, do 13 maja 2016 roku.

Kaprolaktam

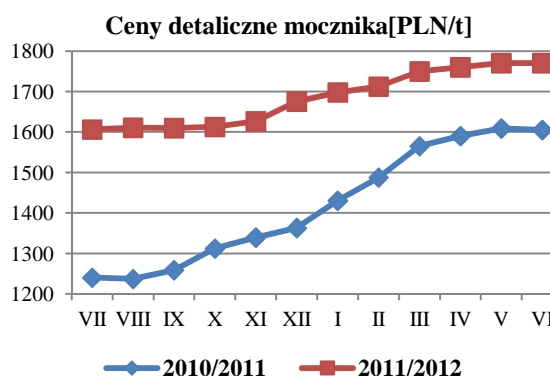
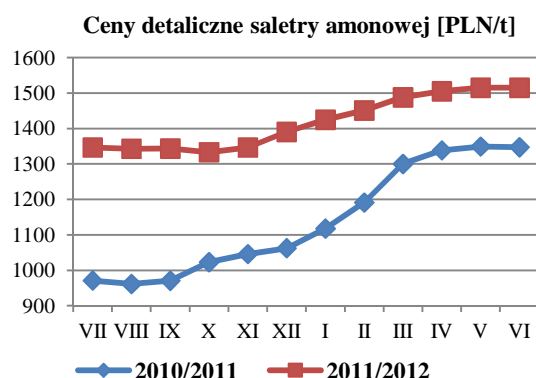
Nałożone przez Chiny stawki cła antydumpingowego na kaprolaktam importowany z Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych obowiązują od 22 października 2011 roku przez okres 5 lat. W grupie przedsiębiorstw objętych cłem znalazły się również Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A., dla których ustalono odpowiednio stawkę cła na poziomie 4,4% i 4,9%.

1 stycznia 2012 roku rząd Chin podniósł stawkę celną na importowany kaprolaktam z 7% na 9%, tłumacząc decyzję ochroną lokalnego przemysłu.

Sytuacja na rynkach nawozowych

Rynek krajowy

Ceny detaliczne nawozów mineralnych na rynku krajowym w roku obrotowym 2011/12 były zdecydowanie wyższe (średnio o 20%) od cen sprzed roku. Najbardziej dynamiczny wzrost cen odnotowano w miesiącach grudzień 2011 roku – kwiecień 2012 roku. Sytuacja ta była ściśle związana z przygotowaniami do wiosennego sezonu nawozowego oraz z samym wiosennym sezonem aplikacji nawozów w rolnictwie.

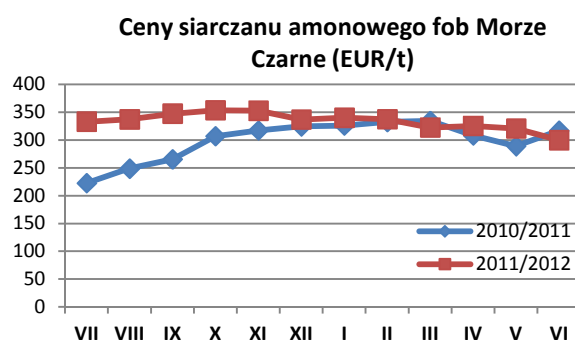
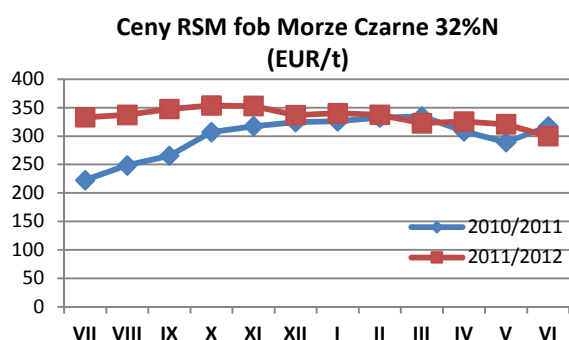
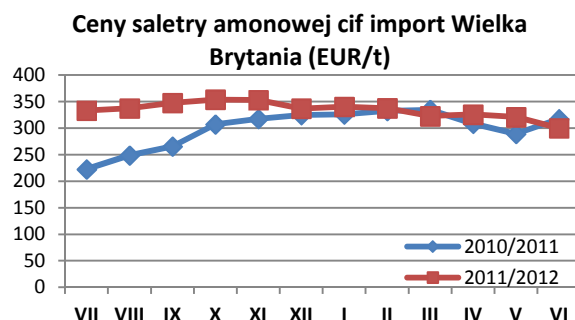
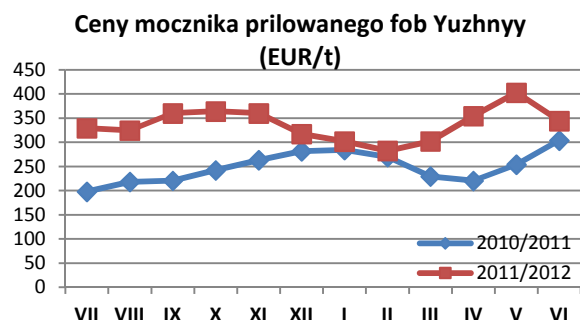

Rynek międzynarodowy

W roku obrotowym 2011/2012 zwiększono moce produkcyjne mocznika na terenie Serbii, Wietnamu, Rosji i Kataru oraz RSM w Rumunii. Pojawiły się także nowe zdolności produkcyjne saletry amonowej w Południowej Afryce.

W analizowanym okresie wiele firm inwestowało w swój rozwój. Zalicza się do nich początek prac budowlanych nad kompleksem nawozowym w Peru i Brazylii oraz rozpoczęcie budowy instalacji mocznika w Chinach i Egipcie.

Rok obrotowy 2011/2012 to także szereg prac remontowych i czasowych wyłączeń głównie instalacji mocznika i saletry.

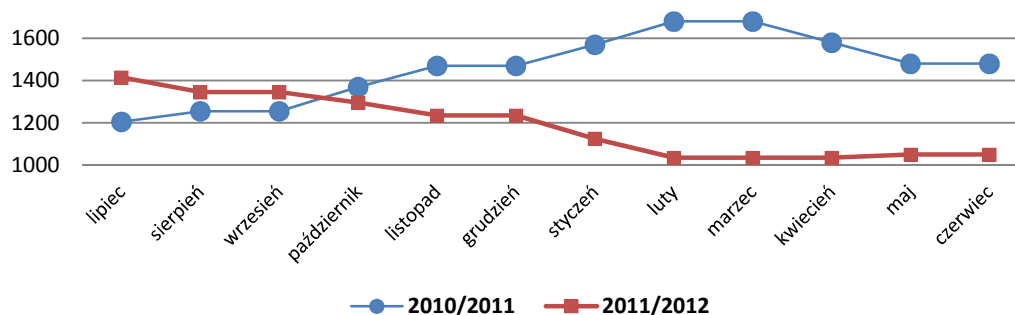
Sytuacja na rynkach produktów chemicznych Spółki

Melamina

W roku obrotowym 2011/12 duża presja podażowa przy jednoczesnym utrzymywaniu się popytu na niskim poziomie spowodowała obniżanie cen rynkowych melaminy. Dopiero ostatni kwartał roku obrotowego 2011/12 przyniósł podwyżkę ceny o około 1,5% w porównaniu do kwartału poprzedniego.

Pod koniec roku obrotowego rosyjski inwestor ukończył budowę instalacji melaminy w Nevinomyssku o zdolnościach 50 tys. ton rocznie. Obecnie trwa proces przygotowania produktu do komercjalizacji.

Porównanie cen kontraktowych melaminy na rynku europejskim w roku obrotowym 2010/2011 i 2011/2012 (EUR/t)

Kaprolaktam

W roku obrotowym 2011/2012 ceny kaprolaktamu były kształtowane przez zmiany cen benzenu oraz zmiany popytu na poliamid 6. W drugiej połowie roku obrotowego odnotowano istotne wydarzenie dla rynku jakim było uruchomienie dwu nowych instalacji kaprolaktamu w Chinach

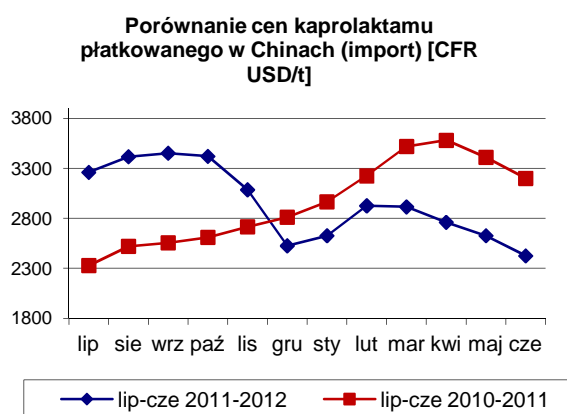
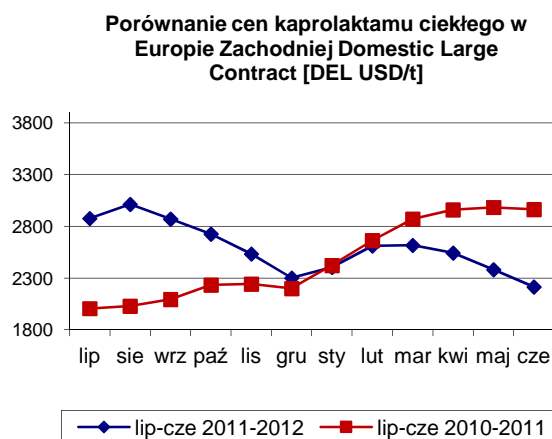
o łącznych zdolnościach produkcyjnych 200 tys. rocznie. Zapowiedziane są dalsze projekty – uruchomienie przez każdą z tych firm kolejnej linii, każda o zdolnościach 100 tys. ton rocznie do końca 2012 roku. Wydarzenia te potwierdziły dążenia do samowystarczalności Chin w zakresie kaprolaktamu.

W okresie styczeń – kwiecień 2012 Chiny odnotowały wysoki import kaprolaktamu - łącznie ponad 300 tys. ton, co stanowi rekord w porównaniu do ostatnich pięciu lat. Natomiast import kaprolaktamu na Tajwan w okresie od stycznia do marca wyniósł około 100 tys. t.

Średnie ceny kontraktowe w Europie na ciekły kaprolaktam wzrosły w porównaniu do poprzedniego roku obrotowego o 78-89 EUR/t, co stanowi wzrost o 3,7 - 4,8% w stosunku do roku poprzedniego.

Średnia cena kaprolaktamu płatkowanego w roku 2011/2012 spadła o 45 USD/t w porównaniu do roku 2010/2011.

Ceny kontraktowe w Azji w okresie od 1 lipca 2011 do 30 czerwca 2012 utrzymywały się na poziomie zbliżonym do cen z roku poprzedniego.

AdBlue®

Konsumpcja AdBlue® systematycznie wzrasta, osiągając w krajach UE27 i EFTA ponad 1,4 mln t w 2011, w porównaniu do 1,2 mln t w 2010 roku. O coraz powszechniejszym zastosowaniu AdBlue® świadczy zwiększająca liczba punktów dystrybuujących produkt.

Od początku roku zarejestrowano po raz pierwszy w naszym kraju ponad 18 tys. pojazdów użytkowych, w porównaniu do ponad 21 tys. sztuk roku ubiegłego. Byłby to zatem spadek rejestracji na poziomie blisko 15%.

Mercedes – Benz potwierdził produkcję seryjną modelu autobusów, dostosowanych do norm EURO VI. Autobusy te będą korzystały z technologii SCR. Jej użycie zostało także potwierdzone przez producenta maszyn przemysłowych i rolniczych.

Od 2013 roku opłaty drogowe dla samochodów ciężarowych będą mogły być podwyższone w zależności od poziomu emitowanych zanieczyszczeń. Parlament Europejski poparł ostatecznie nowelizację dyrektywy o tzw. Euro winietach. Nowe prawo znajdzie zastosowanie w przypadku pojazdów o ładowności ponad 3,5 tony. Obowiązywać ma zasada „zanieczyszczający płaci”. Użytkownicy ciężarówek, których spaliny najbardziej zanieczyszczają powietrze, zapłacą więcej, a posiadacze najbardziej ekologicznych pojazdów (normy EURO V i VI) najmniej, gdyż mogą być one zwolnione z dodatkowych opłat do końca 2013 (Euro 5) lub do końca 2017 (EURO VI). Z poziomu 15 – 25 euro centów za kilometr obecnie, opłaty mają wzrosnąć o około 3 – 4 euro centy. Rządy krajów europejskich stosują różne formy zachęt finansowych celem ograniczanie emisji tlenków azotu.

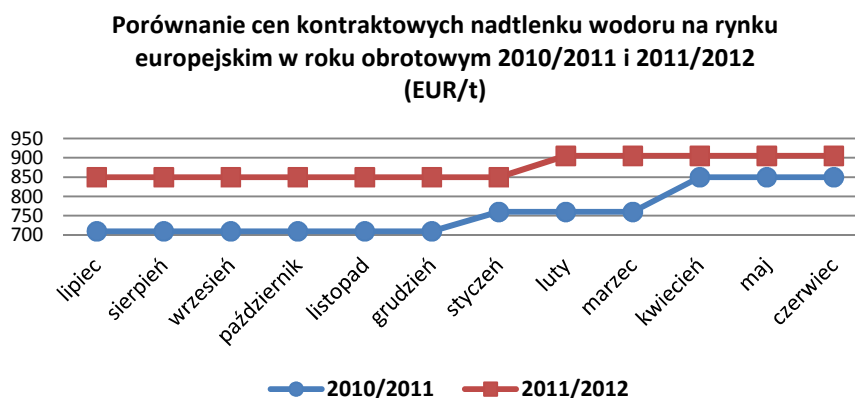
W roku obrotowym 2011/2012 kilka firm zdecydowało się na powiększenie zdolności produkcyjnych AdBlue®.

Nadtlenek wodoru

W roku obrotowym 2011/2012 na europejskim rynku nadtlenku wodoru notowany był wzrost popytu. O ile na początku występowały problemy z dostępnością produktu, to pod koniec omawianego okresu sytuacja podaży-popytu ustabilizowała się. Według analityków rynku wielkość popytu na koniec roku obrotowego 2011/2012 była o 2% niższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Większe zapotrzebowanie na produkt notowane było nie tylko w wiodącym sektorze celulozowo – papierniczym, ale coraz bardziej w przemyśle wydobywczym w kopalniach złota i uranu, w przemyśle chemicznym i spożywczym oraz ochronie środowiska. Zapotrzebowanie na nadtlenek wodoru w przemyśle wydobywczym skorelowane jest z poziomem cen rynkowych wydobywanych złóż. Obecnie cena złota utrzymuje się na wysokim poziomie, co powoduje że wiele nierentownych do tej pory kopalni złota wznowia wydobycie, co przekłada się na wzrost zapotrzebowania na nadtlenek wodoru w tym sektorze.

W związku z rosnącym popytem jak również niestabilną sytuacją ekonomiczną w Europie, producenci nadtlenku w I kwartale 2012 roku dokonali korekty ceny kontraktowej produktu o około 6,5%.

5. Przewidywana sytuacja finansowa

Sytuacja ekonomiczna Spółki w perspektywie następnego roku nie powinna ulec istotnym zmianom. Spółka, jak wszystkie przedsiębiorstwa prowadzące swoją działalność biznesową, jest narażona na szereg ryzyk, których spełnienie może wpłynąć na jej sytuację ekonomiczną.

Do najważniejszych należy zaliczyć ryzyko pogłębienia się kryzysu w strefie Euro oraz niepewność związana z sytuacją na rynku rolniczym, który jest w dużej mierze uzależniony od tak nieprzewidywalnych czynników jak warunki atmosferyczne. Przy ocenie perspektyw finansowych Spółki szczególną uwagę należy zwrócić na sytuację na rynku chińskim, który jest obecnie najważniejszym rynkiem dla biznesu chemicznego na świecie.

Dodatkowo na sytuację ekonomiczną Spółki mogą negatywnie wpłynąć czynniki specyficzne dla rynku lokalnego, czyli ryzyko związane z dużą zmiennością kursów złotych do podstawowych walut oraz kwestia gazu ziemnego zarówno w wymiarze jego względnie wysokich cen jak i dostępności. Ze względu na dużą niepewność, jaką charakteryzują się w/w ryzyka nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie ich wpływu na przewidywaną sytuację finansową Spółki.

Niemniej jednak biorąc pod uwagę obecną sytuację finansową Spółki oraz dostępne prognozy przewiduje się, że sytuacja finansowa Spółki powinna pozostać stabilna. W ocenie Zarządu realizacja planów inwestycyjnych Spółki nie jest zagrożona. Zakres planowanych inwestycji oraz kształtowanie się przyszłej sytuacji finansowej Spółki mogą spowodować zmianę struktury finansowania działalności Spółki. Ewentualne zmiany będą dotyczyć wykorzystania w większym stopniu finansowania obcego.

6. Szanse, zagrożenia, ryzyka

Szanse

- konsekwentna realizacja przyjętej Strategii,
- prognozowany wzrost konsumpcji nawozów azotowych do roku obrotowego 2020/21 wśród 12 członków UE z państw Europy Środkowo-Wschodniej o 13,06%*,
- prognozowany wzrost konsumpcji nawozów fosforowych do roku obrotowego 2020/21 wśród UE-27 o 6,4%, a wśród 12 członków UE z państw Europy Środkowo-Wschodniej o ponad 30%*,
- prognozowany wzrost konsumpcji nawozów potasowych do roku obrotowego 2020/21 wśród UE-27 o 12,4%, a wśród 12 członków Unii Europejskiej z państw Europy Środkowo-Wschodniej o ponad 36%*,
- dopłaty bezpośrednie – wzrost siły nabywczej rolnictwa, modernizacja rolnictwa,
- wzrastająca popularność i świadomość efektywności stosowania nawozów płynnych,
- utrzymanie się korzystnych relacji cen skupu płodów rolnych do cen sprzedaży nawozów,
- dynamicznie rozwijający się rynek zastosowań roztworów mocznika (np. AdBlue®) w przemyśle motoryzacyjnym i energetyce,
- przewidywany globalny wzrost popytu na melaminę około 5,6%, w szczególności w Chinach i Europie Środkowo-Wschodniej (powyżej 7% rocznie).

Zagrożenia

- nowe zdolności produkcyjne kaprolaktamu na rynku chińskim i chęć uniezależnienia się Chin od importu tego produktu,
- nowe zdolności produkcyjne melaminy i nawozów azotowych na świecie, głównie w regionach z tanim gazem ziemnym,
- włączenie od 2013 roku sektora chemicznego do europejskiego systemu handlu emisjami (ETS III),
- wzrost cen surowców,
- restrykcyjne regulacje prawne (m.in. REACH, faza ETS III -limity emisji NO₂, CO₂ oraz limity dla SO₂),
- potencjalne wrogie przejęcie.

*- według prognozy Fertilizers Europe

Ryzyka strategiczne zidentyfikowane dla Spółki na rok obrotowy 2012/2013

Ryzyko związane z regulacjami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń

Prowadzone w Spółce procesy technologiczne powodują emisje do atmosfery gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń. Emisje te podlegają restrykcyjnym regulacjom prawnym, których stosowanie wiąże się z wydatkami mającymi wpływ na sytuację finansową Spółki.

W 2005 roku wprowadzony został unijny system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS). Dyrektywą 2009/29/WE zmieniającą dyrektywę 2003/87/WE (dyrektywa w sprawie EU ETS) usprawniono i rozszerzono ten system w trzecim okresie rozliczeniowym przypadającym na lata 2013–2020 (ETS-III) o wybrane działalności przemysłowe, w tym także o przemysł chemiczny. ETS-III oparto na jednym, bardziej restrykcyjnym ogólnounijnym pułapie, a rozdział bezpłatnych uprawnień będzie się odbywał przejściowo w sposób w pełni zharmonizowany w całej UE, czemu towarzyszyć będzie stopniowe wprowadzanie aukcji uprawnień do emisji na większą skalę.

Wdrożenie wymagań prawnych wpłynie na wzrost opłat związanych z emisją gazów cieplarnianych, w tym podtlenku azotu i dwutlenku węgla.

Spółka dokonała zgłoszenia instalacji objętych regulacjami do ETS-III, zgodnie z Ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z 28 kwietnia 2011 roku. Przekazała dane o emisjach historycznych oraz uzyskała zezwolenie na emisje gazów cieplarnianych z instalacji w ramach Decyzji Urzędu Marszałkowskiego z dnia 30 czerwca 2011 roku. Ponadto dokonano wyliczeń ilości bezpłatnych uprawnień do emisji przysługujących zakładowej elektrociepłowni i instalacjom chemicznym wg wytycznych Komisji Europejskiej. W celu zarządzania uprawnieniami emisji CO₂, przygotowywane są rozwiązania organizacyjne i regulacyjne uwzględniające monitorowanie i aktywne uczestnictwo dla zabezpieczenia wymagań legislacyjnych i rynkowych ETS.

Komisja Europejska planuje podjęcie zdecydowanych działań mających na celu podniesienie cen uprawnień. Komisarz UE Connie Hedegaard zamierza bronić istnienia systemu poprzez ustalenia w zakresie utworzenia mechanizmu "set-aside" (zabrania części uprawnień z rynku), aby uniknąć dalszych spadków cenowych EUA poniżej 5 EUR.

Przedstawiciele Spółki, w ramach prac w stowarzyszeniach Fertilizers Europe, Forum CO₂, Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii, Polska Izba Przemysłu Chemicznego oraz we współpracy z Ministerstwem Gospodarki, prowadzą intensywne działania ukierunkowane na takie ukształtowanie zapisów legislacyjnych, które spowodują złagodzenie skutków wdrożenia trzeciego etapu handlu uprawnieniami do emisji. Podejmowane są również działania mające na celu podkreślenie istotności wdrażanych rozwiązań dla dalszego funkcjonowania przemysłu w Polsce i krajach Unii Europejskiej po przyjęciu niekorzystnych rozwiązań w ramach EU-ETS III. Do działań tych należą między innymi:

- wystąpienia przedstawicieli Spółki w opiniotwórczych programach telewizyjnych (TVN CNBC), portalu internetowym WNP i prasie,
- podejmowanie działań lobbingsowych w strukturach Komisji Europejskich oraz przedstawicieli rządu polskiego i jego agend zmierzających do przyjęcia korzystnych rozwiązań legislacyjnych,
- wystąpienia do Ministra Środowiska oraz Premiera RP w sprawie derogacji wynikającej z art. 10c Dyrektywy ETS w odniesieniu do zakładowej elektrociepłowni, zakończone uzyskaniem korzystnego rozstrzygnięcia,
- zabiegi w celu uzyskania rekompensat z tytułu wzrostu cen energii elektrycznej spowodowanego wprowadzeniem rozwiązań wynikających z ETS.

W celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zrealizowane zostały w Spółce projekty inwestycyjne w zakresie przebudowy instalacji do usuwania dwutlenku węgla z gazu do syntezy amoniaku na trzech liniach przygotowania gazu.

Parlament Europejski i Rada Europy przyjęła nowe rozwiązania w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń, wynikające z Dyrektywy 2010/75/UE w sprawie emisji przemysłowych (IED). Po wdrożeniu Dyrektywy do przepisów krajowych, które ma nastąpić do 7 stycznia 2013 roku, zostaną wprowadzone do stosowania nowe, znacznie ostrzejsze od dotychczasowych, normy dotyczące emisji.

W celu redukcji emisji zanieczyszczeń Spółka realizuje lub planuje przedsięwzięcia obejmujące:

- redukcję emisji tlenków azotu poprzez:

- redukcję NO_x w elektrociepłowni z wykorzystaniem roztworu mocznika (metodą NSCR – redukcja niekatalityczna),
- redukcję NO_x przy zastosowaniu selektywnej katalitycznej redukcji (metoda SCR),

- redukcję emisji dwutlenku siarki poprzez:

- realizację projektu inwestycyjnego „Budowa instalacji odsiarczania spalin metodą mokrą amoniakalną w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A.”,
- spalanie węgla o niskiej zawartości siarki, do czasu oddania do użytku instalacji odsiarczania spalin.

Redukcja emisji pyłów została osiągnięta w wyniku:

- przebudowy kotła parowego nr 2,

- osiągnięcia zamierzonego efektu ekologicznego z realizacji projektu inwestycyjnego „Modernizacja elektrofiltrów”.

Mając na uwadze rozwój inwestycji proekologicznych realizowane są kolejne etapy prac związanych z budową elektrowni.

Realizacja projektu w kogeneracyjnym układzie gazowym pozwoli na redukcję emisji i związanych z nimi opłat o ok. 50% przy wykorzystaniu analogicznej ilości pary i energii, a także na znaczne poprawienie sprawności energetycznej.

W Spółce został przeprowadzony wewnętrzny audyt energetyczny, na podstawie którego wyznaczono kluczowe działania zmierzające do redukcji CO₂. Wytypowane zadania zostały zgłoszone do realizacji zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami.

Obowiązującą regulacją prawną jest ustawa Prawo Energetyczne, nowelizowana ostatnio w marcu 2010 roku wraz z dokumentami wykonawczymi.

Obecnie w Polsce trwa proces wdrażania dwóch dyrektyw unijnych z zakresu ochrony klimatu, które będą miały znaczący wpływ na koszty w energetyce. Dyrektywy te to:

- ETS (o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych),
- IED (o emisjach przemysłowych).

Pod koniec 2011 roku zostały opublikowane trzy projekty ustaw: Prawo Energetyczne, Prawo Gazowe i Odnawialne Źródła Energii, które to ustawy mają zastąpić dotychczasowe Prawo Energetyczne. Przewidywany termin wdrożenia tych regulacji to lata 2013 – 2014.

Ryzyko związane ze wzrostem konkurencji na rynku krajowym i zagranicznym

Postępująca koncentracja na rynku dystrybucji nawozów w Polsce, zwiększająca się podaż nawozów wytwarzanych na bazie taniego gazu z krajów sąsiadujących z Unią Europejską oraz wzrost potencjału produkcyjnego w sektorze nawozowym powodują wzrost konkurencji na rynkach nawozów. Jednym z czynników wpływających na konkurencyjność produktów Spółki na rynku krajowym i zagranicznym jest liberalizacja handlu w UE. W roku 2011 Unia Europejska i Mercosur wznowiły wstrzymane w 2004 roku rozmowy na temat stworzenia największej strefy wolnego handlu na świecie. Elementem ochrony rynku krajowego są cła na produkty sprowadzane z zagranicy. Zniesienie z końcem 2011 roku ceł na RSM oraz ceł na ukraińską saletrę od lipca 2012 roku i saletrę rosyjską od stycznia 2013 roku spowoduje dalszy wzrost konkurencji dla tych produktów wytwarzanych w Spółce. Negatywne zjawiska związane ze spadkiem popytu na melaminę w Europie, zwiększająca się podaż melaminy wytwarzanej na bazie taniego gazu oraz wzrost potencjału przetwórstwa mocznika do melaminy w sektorze producentów nawozów spowodowały wzrost konkurencji i spadek cen tego produktu na świecie. Wzrost zdolności produkcyjnych kaprolaktamu w Chinach/Azji począwszy od bieżącego roku spowodował spadek cen na ten produkt, który jest dodatkowo wzmocniony okresowym spadkiem popytu na poliamidy wytwarzane z kaprolaktamu, na co wpływ ma ogólna sytuacja w ekonomice światowej. Wszystkie wymienione powyżej czynniki mogą mieć istotne znaczenie dla osiągnięcia założonych przez Spółkę celów biznesowych w roku obrotowym 2012/2013.

W celu wzmocnienia i ugruntowania pozycji lidera Zarząd Spółki podejmuje działania zmierzające do optymalizacji kosztów produkcji oraz poszerzenia palety produktów i usług oferowanych swoim klientom. Działania Spółki w celu wzmocnienia przewag konkurencyjnych obejmują między innymi:

- realizację założeń zaktualizowanej strategii Spółki w obszarze dystrybucji na lata 2011 – 2017,
- branding produktu poprzez wprowadzenie i promowanie nowych marek produktów między innymi: PULAN®, PULREA®, PULSAR®, RSM® S, PULMIX®, IMPULS™ N, IMPULS™ CAN, PULSAN™ (26N – 13S), PULGRAN®, PULGRAN® (33N – 12S), PULASKA®, PULASKA® (20N – 6S; PULNOX®, Likam™),
- realizację zadań inwestycyjnych oraz prac badawczych, które spowodują poszerzenie palety produktów,
- integrację z GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. i Azoty-Adipol S.A.,
- poszukiwanie alternatywnych źródeł zaopatrzenia w gaz ziemny,

- wzmocnienie pozycji rynkowej Spółki poprzez kolejne akwizycje,
- aktywny udział w procesie konsolidacji zakładów branży chemicznej,
- podejmowanie działań antydumpingowych,
- aktywne uczestnictwo w pracach stowarzyszenia Fertilizers Europe,
- rozwijanie projektu „Centrum Kompetencji – PUŁAWY”, który stanowi platformę porozumienia pomiędzy przemysłem nawozowym, placówkami naukowymi (m.in. SGGW, PSW, UMCS, Politechnika Warszawska IUNG, INS) i przedsiębiorcami rolnymi, służącą kształtowaniu i promowaniu nowoczesnego modelu przedsiębiorcy rolnego; podnoszeniu kompetencji w zakresie efektywności gospodarowania rolników; wykorzystaniu badań dotyczących nawożenia. Do konsorcjum ostatnio dołączyła Krajowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Warszawie oraz Zrzeszenie Producentów Rzepaku.

Ryzyko związane z wysokimi cenami zakupu gazu ziemnego i energii elektrycznej

Głównym składnikiem kosztów produkcji w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. jest cena zakupu gazu ziemnego. Pozycja ta stanowi ok. 50% udział w kosztach Spółki.

W dniu 16 marca 2012 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją Nr DTA-4212-53(29)/2011/2012/652/V/AG zatwierdził nową Taryfę dla paliw gazowych PGNiG S.A. Część A : „Taryfa w zakresie dostarczania paliw gazowych Nr 5/2012”. Zgodnie z tą decyzją, począwszy od 1 kwietnia 2012 roku, po uwzględnieniu kosztów przesyłu, przy poborze zgodnym z zamówioną mocą, cena paliwa gazowego ogółem dla Spółki wzrośnie o ok. 16%, co spowoduje, że szacunkowa wartość zakupu gazu w 2012 roku wyniesie 1 288 mln zł netto. Taryfa w zakresie dostarczania paliwa gazowego obowiązywać ma do 31 grudnia 2012 roku.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. realizują już, choć w niewielkiej części, dywersyfikację dostaw gazu. Jednak nadal głównym dostawcą gazu ziemnego dla Spółki pozostaje PGNiG S.A.

W celu zmniejszenia kosztów wynikających z wysokich cen gazu dla Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w porównaniu do cen na innych rynkach Spółka realizuje działania inwestycyjne w kierunku obniżenia wskaźników zużycia tego surowca (już obecnie efektywność instalacji amoniakalnych jest bardzo wysoka i wynosi ok. 845 m³/t amoniaku, dla porównania średnia światowa wynosi ok. 1100 m³/t). Obecnie Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. poszukują możliwości dywersyfikacji dostaw i zmniejszenia kosztów zakupu realizując takie działania jak:

- udział w procedurach „Open Season” na uzyskanie wolnych mocy przesyłowych na punktach wejścia do polskiego systemu przesyłowego,
- analizy rynku i rozmowy z alternatywnymi dostawcami w zakresie warunków zakupu gazu,
- korzystanie z rewersu na polskim odcinku gazociągu jamalskiego.

Istotnym czynnikiem wpływającym na koszty zakupu gazu ziemnego są tak zwane koszty stałe, czyli opłata za moc zamówioną, niezależna od tego, jaka ilość gazu dostarczona zostanie do Spółki. Koszty te stanowią 61% wartości całkowitej opłaty za przesył gazu.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. jako członek Izby Gospodarczej Gazownictwa, Izby Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii oraz Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego aktywnie uczestniczą za pośrednictwem tych organizacji, w pracach nad nowelizacją przepisów Ustawy Prawo Energetyczne i powstaniem Ustawy Prawo Gazowe, a także zmianą zapisów Ustawy o zapasach ropy naftowej i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym. Przedstawiciele Spółki włączają się również w prace nad projektem zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego.

Zakupy energii elektrycznej realizowane są na podstawie umów zawieranych ze sprzedawcami energii elektrycznej, wyłoniionymi głównie w akcji ofertowej. Realizowane są również zakupy spotowe.

Zrealizowanie projektu „Elektrownia Puławy” wpłynie na obniżenie znacznej części opłat związanych z kosztem przesyłu energii elektrycznej do Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Ryzyko związane z wrogim przejęciem Grupy Kapitałowej „Puławy” S.A.

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. związku z debiutem na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie od października 2005 roku stały się spółką publiczną. Obecnie Skarb Państwa posiada bezpośrednio 9 686 248 akcji, co stanowi 50,67% kapitału zakładowego Spółki, 49,33% akcji znajduje się w obrocie na GPW i może być przedmiotem transakcji kupna-sprzedaży.

W celu zminimalizowania wystąpienia ryzyka wrogiego przejęcia, Zarząd Spółki podejmuje działania mające na celu przedstawianie akcjonariuszom rzeczywistego obrazu Spółki, niezbędnego do podjęcia racjonalnych decyzji dotyczących zbycia przez akcjonariuszy posiadanych akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Realizując założenia strategii Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. konsekwentnie dbają o wzrost wartości dla akcjonariuszy Spółki. Budowa wartości oparta jest o cztery filary:

- wzrost/rozwój (realizacja opcji rozwoju gwarantujących zwrot wyższy niż koszt kapitału poprzez rozwój nowych rynków/produktów),
- poprawa efektywności operacyjnej (poprawa parametrów operacyjnych i zarządzania majątkiem obrotowym, w tym wprowadzanie nowoczesnych systemów informatycznych oraz elastyczność działania umożliwiająca dostosowanie schematu produkcji do sytuacji rynkowej),
- optymalizacja kosztów finansowania (aktywne kształtowanie wymaganej przez akcjonariuszy stopy zwrotu - dodatni zysk netto w ciągu ostatnich 10 lat, wzrost przychodów ze sprzedaży o około 37% w stosunku do ubiegłego roku, wzrost marży EBITDA z 12,9% do 20,8% r/r),
- kapitał intelektualny (zasoby ludzkie – umiejętności, wiedza, doświadczenie, kultura organizacyjna, zarządzanie; relacje – komunikacja z interesariuszami).

Skuteczność realizowanej strategii potwierdza pozycja rynkowa Zakładów Azotowych „Puławy” S.A., które obecnie są:

- liderem przemysłu nawozowego z udziałem w zdolnościach produkcyjnych nawozów azotowych w Polsce i Unii Europejskiej w wysokości, odpowiednio, ponad 50% i około 10%,
- trzecim na świecie producentem melaminy z około 8% udziałem w światowym rynku,
- liderem na rynku AdBlue® w Polsce,
- jedynym polskim producentem nadtlenu wodoru,
- największym eksporterem w województwie lubelskim,

Dynamikę rozwoju Grupy Kapitałowej Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. potwierdza Ranking najbardziej wartościowych spółek branży petrochemicznej i chemicznej w Polsce zamieszczony w maju bieżącego roku w czasopiśmie „Parkiet”.

Spółka	ROE	C/WK	WYNIK NETTO NALEPSZY OD "X" KWART.		X KWART. NIEPRZERWANI ENAPLUSIE		ZMIANA ZYSKU PRZEZ ROK	WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA AKCJĘ NAJWYŻEJ OD "X" KWART.		WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA AKCJĘ WYŻEJ NIŻ ROK	PŁYNNOŚĆ FINANSOWA (TYLKO PUNKTY UJEMNE)	SUMA PKT.
	PKT	PKT	X	PKT	X	PKT	PKT	X	PKT	PKT	PKT	
PUŁAWY	25,0	16,9	POW. 20	10	POW. 20	10	5	POW. 20	20	5	0	91,9
POŁICE	25,0	19,0	0	0	6	3	5	POW. 20	20	5	0	77,0
AZOTY TARNÓW	23,1	17,7	2	1	8	4	0	POW. 20	20	5	0	70,8
PKN ORLEN	13,5	19,9	3	1,5	10	5	5	POW. 20	20	5	0	69,9
LOTOS	10,6	21,5	3	1,5	10	5	0	POW. 20	20	5	-1	62,6
JSW	25,0	13,2	0	0	5	2,5	0	7	7	5	0	52,7
SYNTHOS	25,0	-3,2	POW. 20	10	POW. 20	10	5	0	0	5	0	51,8
BOGDANKA	13,6	7,3	9	4,5	9	4,5	5	11	11	5	0	50,9
ERG	6,5	18,9	0	0	16	8	5	0	0	0	-2,4	36,0
PERMEDIA	1,7	20,0	0	0	8	4	0	2	2	5	0	32,7
PGNIG	3,7	15,8	0	0	10	5	0	4	4	0	-6,5	22,0
CIECH	0,8	17,7	2	1	6	3	0	2	2	5	-8,1	21,4
CP ENERGIA	0,0	21,4	0	0	0	0	-1	0	0	0	0	20,4
ERGIS- EURO FILMS	1,0	21,2	3	1,5	2	1	0	0	0	0	-4,7	20,0
PETROLINVEST	0,0	22,8	0	0	0	0	1	2	2	0	-11,1	14,7
ŚREDNIA	11,6	16,7	1,7	2,1	6,9	4,3	2,0	2,8	8,5	3	-2,3	46,3

źródło: Opracowanie własne: GPW (wartości wskaźników C/WK - z 31 maja); przez zyski rozumujemy w każdym przypadku sumę za 4 kolejne kwartały; MS - mniejsza strata, SZZ - strata zamiany zysku. Skład branz w/w orwany jest na międzynarodowo dowej klasyfikacji GICS. Wskaźnik płynności finansowej = aktywa obrotowe/obowiązania krótkoterminowe

Spółka zdobyła najwięcej punktów. Jako producent nawozów i chemikaliów cechuje się wysoką rentownością, długą historią wzrostu zysków i kapitałów. Wzrost zysków i kapitałów własnych znajduje potwierdzenie w wysokim poziomie przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

Ryzyko związane z realizacją zadań inwestycyjnych

Spółka będzie kontynuowała rozpoczęte w poprzednich latach inwestycje. Przewidywane jest również rozpoczęcie kolejnych, ważnych z punktu widzenia interesów Spółki, projektów inwestycyjnych. Planowane i realizowane inwestycje mają na celu zwiększenie przewagi konkurencyjnej na rynku. Wszystkie inwestycje realizowane są zgodnie z zatwierdzonym Generalnym Planem Perspektywicznym oraz Planem Środków Trwałych w Budowie (weryfikowany okresowo stosownie do potrzeb).

W celu zminimalizowania ryzyk związanych z podejmowaniem decyzji dotyczących inwestycji w Spółce funkcjonują wewnętrzne procedury, które w sposób jednoznaczny definiują i regulują proces przygotowania i realizacji projektów inwestycyjnych oraz ich kontroling.

Spółka w sposób ciągły monitoruje proces inwestycyjny pod względem zgodności z przyjętymi harmonogramami, zakresami prac oraz budżetami. Realizacja zadań inwestycyjnych uwzględnia proces zarządzania zmianą, w ramach którego szczególną uwagę zwraca się na zmiany kursów walut, zmiany cen stali i innych surowców oraz zmieniające się wymagania dotyczące nowo budowanych instalacji. Dzięki temu możliwa jest bieżąca aktualizacja przyjętych harmonogramów realizacji i planowanych wydatków. W ramach kontrolingu monitorowana jest realizacja projektów inwestycyjnych oraz identyfikowane zagrożenia.

Funkcjonujące regulacje uwzględniają również wymagania wynikające z obowiązków jakie ciąży na beneficjentach, którzy uzyskują pomoc unijną na realizację zadań współfinansowanych ze środków

UE. Dla racjonalnego zapewnienia, że realizowane projekty inwestycyjne przebiegają zgodnie z przyjętymi założeniami oraz zapewniona zostanie trwałość projektów będą one objęte audytami operacyjnymi pod kątem oszczędności, wydajności i skuteczności podejmowanych działań oraz audytami prawno-finansowymi.

Ryzyko związane z wystąpieniem poważnej awarii przemysłowej

Charakter działalności prowadzonej w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A., tj. operowanie dużymi ilościami niebezpiecznych substancji chemicznych, stwarza potencjalne zagrożenie wystąpienia pożarów, wybuchów, uwolnień substancji toksycznych. Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. są głęboko zaangażowane w proces osiągania wysokich standardów bezpieczeństwa i ochrony środowiska i deklarują zapewnienie środków niezbędnych do osiągnięcia tego celu. Spółka od wielu lat podejmuje działania organizacyjne i techniczne mające na celu ograniczenie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością. Zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska Spółka opracowała i przedłożyła właściwym organom następujące dokumenty:

- Zgłoszenie zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
- Raport o bezpieczeństwie Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.,
- Program zapobiegania poważnym awariom przemysłowym, zawierający system bezpieczeństwa,
- Wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy.

Ponadto przekazane zostały informacje niezbędne do sporządzenia Zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego. Informacje dotyczące zmian w procesach technologicznych oraz funkcjonowania instalacji produkcyjnych, mające znaczenie dla weryfikacji planów operacyjno-ratowniczych są na bieżąco przekazywane właściwym instytucjom. W Spółce utrzymywane są siły i środki niezbędne do podjęcia działań ratowniczych, w tym Zakładowa Straż Pożarna oraz sekcje ratowników chemicznych na instalacjach produkcyjnych. Systematycznie prowadzone są ćwiczenia sprawdzające gotowość realizacji procedur określonych w wewnętrznym i zewnętrznym planie operacyjno-ratowniczym. W Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. funkcjonuje Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i Bezpieczeństwem.

Ryzyko związane z ograniczeniami w dostawach gazu

Jednym z podstawowych surowców używanych do produkcji w ZA „Puławy” S.A. jest gaz ziemny. Jedynym dostawcą gazu dla Spółki jest PGNiG S.A. Spółka opracowuje scenariusze i podejmuje działania w celu minimalizacji skutków ewentualnych ograniczeń w dostawach gazu ziemnego. Do działań tych należą:

- alternatywny zakup amoniaku dla zredukowania braków w dostawach gazu,
- realizacja zadania inwestycyjnego pod nazwą: „Budowa stokażu amoniaku” w celu zwiększenie możliwości magazynowania amoniaku i poprawy elastyczności gospodarowania jego zapasami,
- poszukiwanie alternatywnych rozwiązań w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny (poza obecnie funkcjonującym systemem sprzedaży: zakup gazu na przejściu w Lasowie; wirtualny rewers na rurociągu jamalskim),
- wdrożenie procedur postępowania na wypadek ograniczeń dostaw gazu,
- wykorzystanie ewentualnych możliwości dywersyfikacji dostaw gazu wynikających ze wzrostu ekonomicznej opłacalności eksploatacji złóż gazu łupkowego.

Ryzyko związane z kursami walutowymi

Spółka posiada wpływy w walutach obcych ze sprzedaży produktów, jednocześnie ponosi wydatki w walutach obcych. Ponadto część wpływów i wydatków jest denominowana w walutach obcych. W związku z tym, że wolumeny wpływów i wydatków walutowych i denominowanych nie bilansują się Spółka narażona jest na ryzyko niekorzystnych zmian kursów walutowych.

Aby ograniczać to ryzyko Spółka prowadzi aktywnie działalność w zakresie zabezpieczenia ryzyka walutowego w oparciu o przyjęte do stosowania regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym. Regulacje dotyczą między innymi uszczegółowienia katalogu dopuszczalnych i wykorzystywanych instrumentów, udoskonalenia procesu planowania finansowego na potrzeby zarządzania ryzykiem walutowym, wprowadzenia limitów zabezpieczenia zależnych od horyzontu czasowego zawieranych transakcji. Na potrzeby zarządzania ryzykiem walutowym przeprowadzane są analizy scenariuszowe oraz testy warunków skrajnych.

Ryzyko związane z brakiem wdrożenia aktualizacji strategii

W Spółce realizowane są założenia strategii na lata 2007 – 2017, której celem jest osiągnięcie dynamicznego wzrostu wskaźnika Ekonomicznej Wartości Dodanej (EVA) oraz uzyskanie zaufania akcjonariuszy, a w konsekwencji wzrost kursu akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. W perspektywie 2017 roku Grupa Kapitałowa Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. dąży do przekształcenia się z wiodącego producenta nawozów azotowych i chemii w Europie Środkowej w silną grupę chemiczno – nawozową, kontrolującą szeroki łańcuch wartości o atrakcyjnej ofercie rynkowej będącą „bliżej” swojego klienta końcowego. By osiągnąć poszczególne parametry decydujące o rozwoju Spółki obrano nowe kierunki zmian strategicznych, które są dla Spółki największymi wyzwaniami. Pośród najważniejszych, które zostały przedstawione w aktualizacji strategii Grupy Kapitałowej Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w obszarze dystrybucji nawozów na lata 2011-2017 znajdują się między innymi:

- przejęcie kontroli nad procesem dostawy produktów do odbiorców finalnych,
- poszerzenie łańcucha wartości o aktywa z komplementarnych biznesów,
- zaoferowanie nowych produktów nawozowych,
- rozwój kompetencji traderskich z wykorzystaniem własnego terminala morskiego i spółek dystrybucyjnych,
- uszczelnienie kanałów dystrybucji,
- budowa potencjału w obszarze obsługi klientów finalnych.

W celu efektywnej realizacji przyjętych w aktualizacji strategii działań, wprowadzono w Spółce operacyjne narzędzia do wdrażania strategii w codziennym działaniu organizacji - Zarządzanie przez Cele. ZPC ma służyć przekazywaniu w dół organizacji zamierzeń Zarządu i celów rocznych dyrektorom i menadżerom poziomu N-1 i N-2. Ważnym celem ZPC jest wzmocnienie zaangażowania i aktywności kadry menadżerskiej oraz jej orientacja na kierunki strategiczne firmy. Systemem objętych zostało 145 menadżerów, dla których w roku 2012/2013 zostaną przeprowadzone kolejne warsztaty z komunikacji strategii oraz przygotowane narzędzie w postaci Zrównoważonej Karty Wyników.

7. Osoby zarządzające i nadzorujące

Zasady powoływania osób zarządzających i osób nadzorujących określa ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. z 2002, nr 171, poz. 1397 z późn. zm) oraz Statut.

Zarząd

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki. W dniu 28 maja 2012 roku Członek Zarządu Pan Andrzej Kopeć złożył rezygnację z pełnionej funkcji.

Imię i Nazwisko	Funkcja	
	na dzień 1 lipca 2011 roku	na 30 czerwca 2012 roku
Paweł Jarczewski	Prezes Zarządu	Prezes Zarządu
Marian Rybak	Wiceprezes Zarządu	Wiceprezes Zarządu
Marek Kapłucha	Członek Zarządu	Członek Zarządu
Andrzej Kopeć	Członek Zarządu	-
Wojciech Kozak	Członek Zarządu	Członek Zarządu
Zenon Pokojski	Członek Zarządu	Członek Zarządu

Umowy zawarte między emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie, to:

Umowa o pracę

W razie odwołania z funkcji Członka Zarządu i rozwiązania umowy o pracę z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających ze stosunku zatrudnienia, przysługuje odprawa w wysokości 3-krotności wynagrodzenia miesięcznego.

Umowa o zakazie konkurencji

Członka Zarządu obowiązują ograniczenia w prowadzeniu działalności konkurencyjnej i uczestniczeniu we władzach innych podmiotów wynikające z Kodeksu Spółek Handlowych i innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa. Ograniczenie obowiązuje w czasie trwania stosunku pracy i w okresie sześciu miesięcy po jego ustaniu. Z tytułu zobowiązania się do powstrzymania od prowadzenia działalności konkurencyjnej w okresie 6 miesięcy po ustaniu stosunku pracy, pracownik otrzymuje od Spółki odszkodowanie.

W przypadku naruszenia zakazu konkurencji lub nie złożenia przez pracownika oświadczenia o przestrzeganiu zakazu konkurencji pracownik traci prawo do otrzymania odszkodowania, a kwoty pobrane z tytułu odszkodowania podlegają zwrotowi. W przypadku odwołania ze stanowiska Członka Zarządu i następnie zatrudnienia go za jego zgodą przez Spółkę lub spółkę powiązaną pracodawca może zwolnić z zakazu konkurencji.

Prokura

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zmiany w zakresie udzielonych prokur.

Imię i Nazwisko	Funkcja
Anna Gol	Prokurent
Hubert Kamola	Prokurent

Rada Nadzorcza

W okresie sprawozdawczym nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej. W dniu 28 listopada 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. podjęło Uchwały w sprawie zmian w składzie Rady Nadzorczej:

- Uchwałę Nr 5 w sprawie odwołania Pana Jacka Korskigo,
- Uchwałę Nr 6 w sprawie powołania Pana Jacka Kudeli.

Imię i nazwisko	Funkcja na dzień	
	1 lipca 2011 roku	30 czerwca 2012 roku
Cezary Możejko	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Irena Ożóg	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej, Niezależny Członek Rady Nadzorczej
Jacek Wójtowicz	Sekretarz Rady Nadzorczej	Sekretarz Rady Nadzorczej
Jacek Korsi	Członek Rady Nadzorczej	-
Jacek Kudela	-	Członek Rady Nadzorczej
Marta Kulik- Zawadzka	Członek Rady Nadzorczej	Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Bartuzi	Członek Rady Nadzorczej	Członek Rady Nadzorczej

Komitet Audytu

Komitet Audytu w całym okresie sprawozdawczym pracował w niezmiennym składzie.

Imię i Nazwisko	Funkcja
Andrzej Bartuzi	Przewodniczący Komitetu Audytu
Marta Kulik-Zawadzka	Członek Komitetu Audytu
Irena Ożóg	Członek Komitetu Audytu
Jacek Wójtowicz	Członek Komitetu Audytu

Zestawienie zmian w stanie posiadania akcji Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. lub uprawnień do nich przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień 30 czerwca 2012 roku

Wyszczególnienie (skład osób zarządzających i nadzorujących na 30 czerwca 2012)	Stan na dzień przekazania raportu za rok 2011/2012		Nabycie		Zbycie		Stan na dzień 30 czerwca 2012	
	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji
Osoba zarządzająca	195	1 950	0	0	0	0	195	1 950
Osoba zarządzająca	547	5 470	0	0	0	0	547	5 470
Osoba zarządzająca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba zarządzająca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba zarządzająca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba zarządzająca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba zarządzająca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba nadzorująca	824	8 240	0	0	0	0	824	8 240
Osoba nadzorująca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba nadzorująca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba nadzorująca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba nadzorująca	0	0	0	0	0	0	0	0
Osoba nadzorująca	0	0	0	0	0	0	0	0

Informacja o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych dla osób zarządzających i nadzorujących została zamieszczona w Sprawozdaniu finansowym, Nota 39.3.

8. Inne informacje

Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników

Zarząd Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. nie publikował prognoz na rok obrotowy 2011/2012.

Znaczące umowy

W dniu 6 września 2011 roku została zawarta umowa sprzedaży RSM® z firmą czeską AGRO SC. Zgodnie z jej zapisami Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. zobowiązują się dostarczyć, a AGRO SC odebrać RSM® w ilościach określonych w umowie. Szacunkowa wartość umowy wynosi 185 mln zł. Umowa została zawarta na czas oznaczony do 30 czerwca 2016 roku. Warunki umowy z AGRO SC nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu umów. Kryterium uznania umowy za umowę znaczącą – wartość umowy stanowi 10% kapitałów własnych Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

W dniu 23 listopada 2011 roku został podpisany aneks do ramowej umowy zakupu energii elektrycznej z dnia 29 grudnia 2010 roku zawartej z PGE Obrót S.A.. Przedmiotem umowy jest sprzedaż energii elektrycznej do Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Umowa obowiązuje do 31 grudnia 2011 roku i zostaje przedłużona podpisanym Aneksem do 31 grudnia 2012 roku. Ilości i ceny określone są przez strony w porozumieniach transakcyjnych zawieranych w ramach umowy. Integralną częścią Aneksu z dnia 23 listopada 2011 roku jest porozumienie określające ilości i ceny energii elektrycznej na okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku.

W dniu 5 grudnia 2011 roku został podpisany Aneks do Wieloletniej Umowy Sprzedaży Węgla Energetycznego z dnia 8 stycznia 2009 roku zawartej z Lubelskim Węglem „Bogdanka” S.A. Aneks przedłuża okres obowiązywania Umowy Wieloletniej do dnia 31 grudnia 2017 roku (poprzednia obowiązywała do dnia 31 grudnia 2013 roku). Aneks określa ilości dostaw węgla energetycznego na potrzeby Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w latach 2012-2017 oraz wprowadza ceny węgla energetycznego na 2012 roku.

W dniu 17 lutego 2012 roku został podpisany załącznik (Zamówienie ilości paliwa gazowego w poszczególnych miesiącach roku umownego i zamówienie mocy umownej) do umowy kupna-sprzedaży gazu ziemnego wysokometanowego zawartej z PGNiG S.A. w dniu 14 stycznia 1999 roku na czas nieokreślony. Podpisany załącznik określa poziom mocy umownej oraz ilości paliwa gazowego zamawiane na rok 2012. Przedmiotem umowy jest sprzedaż i dostarczanie uzgodnionych ilości gazu ziemnego przez PGNiG S.A. Ilość i moc umowna uzgadniana jest pomiędzy stronami oddzielnie na każdy rok kalendarzowy.

W dniu 9 maja 2012 roku w wykonaniu Umowy z dnia 31 maja 2011 roku o wspólnym przedsięwzięciu gospodarczym zawartej pomiędzy Spółką i PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie, dotyczącej wspólnego realizowania projektu budowy Elektrowni Puławy (Elektrownia), o której Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. podjęły decyzję o:

- akceptacji wyników wykonanego „Studium wykonalności Elektrowni” oraz o tym aby było ono podstawą udziału Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. w realizacji Elektrowni;
- wyborze rozwiązania technologicznego realizacji Elektrowni według wariantu polegającego na budowie duobloku gazowo-parowego klasy 800-900 MWe, bez kotłowni rezerwowej, zakładającego współpracę Elektrowni z Elektrociepłownią Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. Szczegóły opisane zostały w raporcie bieżącym nr 13/2012 z dnia 9 maja 2012 roku.

Stopień realizacji zleconych przez Walne Zgromadzenie konkretnych zadań do wykonania w Spółce oraz w przypadku ich niewykonania podanie przyczyny takiego stanu

Uchwała NWZ Nr 5 z dnia 16 sierpnia 2011 roku w sprawie wyrażenia zgody na objęcie, sprzedaż i nabycie udziałów w spółce MELAMINA III Sp. z o.o. (Akt Notarialny Rep. A nr 5632/2011 z 16 sierpnia 2011 roku).

Realizacja:

W dniu 9 maja 2012 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki MELAMINA III Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego poprzez ustanowienie 22.000 nowych równych i niepodzielnych udziałów, każdy o wartości nominalnej 1 000 zł, obejmowanych w całości przez dotychczasowego wspólnika Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. i pokrywanych przez niego wkładem pieniężnym.

Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło również uchwałę o zmianie umowy spółki MELAMINA III Sp. z o.o., zmieniającej m.in. jej firmę na Elektrownia Puławy Sp. z o.o. oraz wyraziło zgodę na zbycie na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. 50% udziałów w wyżej wymienionej spółce, po podwyższeniu kapitału zakładowego.

W dniu 18 czerwca bieżącego roku Zakłady Azotowe "Puławy" S.A. zbyły za cenę 11,1 mln zł na rzecz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. w Bełchatowie 11 074 udiały w Spółce Elektrownia Puławy Sp. z o.o., (wcześniej pod firmą MELAMINA III Sp. z o.o.), każdy o wartości nominalnej 1 000 zł, stanowiące 50% kapitału zakładowego tej spółki.

Uchwała NWZ Nr 6 z dnia 16 sierpnia 2011 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie udziałów w spółce Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych „Fosfory” Sp. z o.o. (Akt Notarialny Rep. A nr 5632/2011 z 16 sierpnia 2011 roku).

Realizacja:

W dniu 17 sierpnia 2012 roku Spółka zakupiła od Skarbu Państwa 5 200 udziałów w Spółce GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. W wyniku powyższej transakcji nastąpiła zmiana struktury właścicielskiej w spółce GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. – wzrost udziału Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. z 89,46% do 98,43%.

Uchwała NWZ Nr 7 z dnia 16 sierpnia 2011 roku w sprawie wyrażenia zgody na rozporządzanie nieruchomością (Akt Notarialny Rep. A nr 5632/2011 z 16 sierpnia 2011 roku).

Realizacja: Zadanie w trakcie realizacji

Spółka przeprowadziła dwukrotnie przetarg na sprzedaż prawa własności lokalu użytkowego Nr 3, położonego w Puławach przy ul Partyzantów 11a, o powierzchni 339,53 m² (stanowiącego Wypożyczalnię Sprzętu Sportowego), położonego na działce 615/36 o pow. 0,0822 ha wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej, wynoszącym 33953/42523 części. Z uwagi na brak ofert nieruchomość nie została sprzedana.

Ze względu na znaczące rozbieżności w wycenie wartości lokalu użytkowego będącego przedmiotem sprzedaży, sporządzonej przez dwa podmioty:

- „TAKS-SERWIS” s.c. Biuro Rzeczoznawców i Usług Inwestycyjnych, J.Waciński, M.Suwała, Lublin – 750 tys. zł,
  - AZ Kancelaria Rzeczoznawców Majątkowych, Lublin – 320 tys. zł,
- podjęto decyzję o wykonaniu kolejnego operatu szacunkowego.

W okresie od 3 kwietnia 2012 roku do 29 czerwca 2012 roku przeprowadzono pięć konkursów ofert na dokonanie wyceny lokalu. W I, II, III i IV konkursie ofert do Spółki nie wpłynęła żadna oferta. W przeprowadzonym V konkursie ofert wybrano ofertę firmy z Chorzowa „BUDOSERWIS” Z.U.H. Sp. z o.o. , która zobowiązała się dokonać wyceny wyżej wymienionego lokalu do dnia 10 lipca 2012 roku. Wznowienie działań mających na celu zbycie nieruchomości nastąpi po otrzymaniu wyceny.

Uchwała NWZ Nr 4 z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie akcji w spółce Azoty-Adipol S. A. z siedzibą w Chorzowie (Akt Notarialny Rep. A nr 8535/2011 z 28 listopada 2011 roku).

Realizacja:

W dniu 4 stycznia 2012 roku, za pośrednictwem firmy inwestycyjnej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółka Akcyjna Oddział - Dom Maklerski PKO Banku Polskiego z siedzibą

w Warszawie, Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. nabyły 2 550 000 akcji zwykłych imiennych, stanowiących łącznie 85% w kapitale zakładowym Azoty-Adipol S. A.

Uchwała NWZ Nr 4 z dnia 9 marca 2012 roku w sprawie wyrażenia zgody na rozporządzenie nieruchomością (Akt Notarialny Rep. A nr 1645/2012 z 9 marca 2012 roku).

Realizacja:

W dniu 30 marca 2012 roku, pomiędzy Zakładami Azotowymi „Puławy” S.A. a Schlumberger Oilfield Eastern Limited Sp. z o.o. Oddział w Polsce, została zawarta umowa dzierżawy nieruchomości położonej na terenie Puławskiego Parku Przemysłowego i będącej w użytkowaniu wieczystym Spółki, z terminem obowiązywania do dnia 31 marca 2015 roku.

Firma Schlumberger realizuje obecnie na dzierżawionym terenie inwestycję budowy instalacji do produkcji i składowania płynów wiertniczych wykorzystywanych w poszukiwaniu i eksploatacji złóż gazu łupkowego.

Kontrole zewnętrzne przeprowadzone w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. w okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku

W okresie od 1 lipca 2011 roku do 30 czerwca 2012 roku, organa kontrolne zewnętrzne przeprowadziły w Zakładach Azotowych „Puławy” S.A. łącznie 43 kontrole zewnętrzne (w roku obrotowym 2010/2011 – 58), z czego 27 (w roku obrotowym 2010/2011 – 34) przez Państwową Powiatową Inspekcję Sanitarną.

Nałożone obowiązki wynikające z wydanych nakazów, decyzji, wystąpień oraz zaleceń pokontrolnych (łącznie 8), Spółka realizowała terminowo i zgodnie z wymaganiami określonymi przez organy kontrolne.

W zakresie kontroli paliw w przedsiębiorstwie energetycznym (ZAP) przeprowadzonej w poprzednim roku obrotowym 2010/2011 (2011-04-14), Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją Nr DPE-451-30 (11)/590/2011/2012/PJ/PB z dnia 26 marca 2012 roku wymierzył Spółce karę pieniężną w kwocie 15 000 zł, co stanowi 0,092% przychodu z działalności koncesjonowanej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej i wytwarzania ciepła osiągniętego przez Spółkę w poprzednim roku obrotowym. Karę uiszczono.

Postępowania sądowe

Na dzień 30 czerwca 2012 roku Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. prowadziły sprawy, których łączna wartość jest niższa niż 10% kapitałów własnych Spółki.

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Istotne transakcje zawarte w roku obrotowym 2010/2011 przez Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. lub jednostki zależne z podmiotami powiązanymi dokonane zostały na warunkach rynkowych.

*Podstawowe parametry finansowe w jednostkach powiązanych Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.
za okres 1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku*

Lp.	Nazwa podmiotów	Zyskowność sprzedaży netto	Rentowność majątku	Rentowność kapitału własnego	Płynność szybka
<i>Spółki zależne</i>					
1.	Grupa Kapitałowa GZNF „Fosfory” Sp. z o.o.	-6,4 %	-11,0 %	-28,7 %	0,5
2.	Azoty-Adipol S.A.	6,4 %	1,4 %	2,3 %	5,1
3.	D. W. „Jawor” Sp. z o.o.	-11,2 %	-5,9 %	-6,1 %	11,0
4.	MEDICAL Sp. z o.o.	4,7 %	9,0 %	12,3 %	1,8
5.	PROZAP Sp. z o.o.	6,0 %	5,7 %	18,3 %	1,5
6.	REMZAP Sp. z o.o.	2,0 %	2,7 %	7,9 %	1,0
7.	STO-ZAP Sp. z o.o.	2,2 %	6,8 %	9,2 %	3,2
<i>Spółki stowarzyszone</i>					
1.	Elektrownia Puławy Sp. z o.o. */	-	-	-	-
2.	Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o.	-5,3 %	-1,5 %	-2,4 %	1,5
3.	Navitrans Sp z o.o.	2,2 %	6,7 %	20,0 %	1,4
4.	CTL „Kolzap” Sp. z o.o.	6,8 %	10,9 %	20,7 %	1,7

*/ Spółka nie prowadzi działalności

Informacje dotyczące transakcji z podmiotami powiązanymi znajdują się w Sprawozdaniu Finansowym, Nota 39.

Informacja dotycząca podmiotu badającego Sprawozdanie finansowe Spółki

Informacja dotycząca podmiotu badającego sprawozdanie finansowe Spółki jest umieszczona w Sprawozdaniu finansowym, Nota 46.

Oświadczenie Zarządu

Oświadczamy, że przedstawione Sprawozdanie Zarządu z działalności Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. za rok obrotowy 2011/2012 zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć a także sytuacji, zagrożeń i ryzyk Spółki.

Paweł Jarczewski   Prezes Zarządu   .....

Marian Rybak   Wiceprezes Zarządu   .....

Marek Kapłucha   Członek Zarządu   .....

Wojciech Kozak   Członek Zarządu   .....

Zenon Pokojński   Członek Zarządu   .....

Załącznik Nr 1

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

Zarząd Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. (dalej: „Emitent” lub „Spółka”) przekazuje na podstawie § 91 ust. 5 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami państwa niebędącego państwem członkowskim (dalej „Rozporządzenie”) oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.

1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

W roku obrotowym 2011/2012 Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. stosowały się do zbioru zasad ładu korporacyjnego zawartego w dokumencie "Dobre Praktyki Spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych", stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr 17/1249/2010 Rady Giełdy z dnia 19 maja 2010 roku, które weszły w życie w dniu 1 lipca 2010 roku, zmienionego uchwałą Rady GPW nr 15/1282/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 roku i uchwałą Rady GPW nr 20/1287/2011 z dnia 19 października 2011 roku.

Tekst wskazanego zbioru zasad jest publicznie dostępny na stronie internetowej Emitenta pod adresem: www.zapulawy.pl w zakładce relacje inwestorskie/ład korporacyjny, a także na stronie Giełdy Papierów Wartościowych dotyczącej ładu korporacyjnego pod adresem www.corp-gov.gpw.pl.

2. Wskazanie postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, o którym mowa w punkcie 1, od stosowania, których Emitent odstąpił oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

W roku obrotowym 2011/2012 Spółka nie stosowała się do następujących postanowień Dobrych Praktyk:

- Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 1;
- Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 5;
- Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 9;
- Dobre praktyki stosowane przez Członków Rad Nadzorczych – zasada nr 8.

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 1

Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii, zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz szeroki dostęp do informacji. Spółka korzystając, w jak najszerszym stopniu z tych metod komunikowania powinna zapewnić odpowiednią komunikację z inwestorami i analitykami, umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na stronie internetowej.

Spółka w celu realizacji przejrzystej i efektywnej polityki informacyjnej, zapewniającej szybki i bezpieczny dostęp do informacji akcjonariuszom, analitykom i inwestorom wykorzystywała w różne narzędzie narzędzia komunikacji. Spółka w relacjonowanym okresie sprawozdawczym nie zdecydowała się na rekomendowane bezpośrednio transmisje obrad Walnych Zgromadzeń, oraz rejestrowanie przebiegu obrad i upublicznianie na stronie internetowej.

W ocenie Spółki przejrzystość polityki informacyjnej dotyczących Walnych Zgromadzeń jest zapewniona poprzez wykonywane przez Spółkę wszystkich obowiązków informacyjnych, przewidzianych Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.

Obecnie, Spółka kończy prace nad stworzeniem bardziej funkcjonalnej, przejrzystej strony i wyposażeniem jej w nowoczesne narzędzia komunikacji, m.in. kanały RSS, interaktywne narzędzia

komunikacyjne jak kalendarium wydarzeń wraz z indywidualnym przypominaniem, mobilna wersja działu relacje inwestorskie nastawiona na szybki odbiór poprzez urządzenia mobilne.

Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 5

Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania. Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z dnia 14 grudnia 2004 roku w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 roku (2009/385/WE).

Spółka nie stosuje powyższej zasady, ponieważ powołanie Członków Zarządu i Rady Nadzorczej do pełnienia funkcji, jak również ustalenie ich wynagrodzeń, należy do kompetencji Rady Nadzorczej (w stosunku dla Zarządu) i Walnego Zgromadzenia (w odniesieniu do Rady Nadzorczej) w ramach obowiązujących przepisów prawa dla spółek prawa handlowego, w których udział Skarbu Państwa przekracza 50% kapitału zakładowego.

W związku z obowiązywaniem Ustawy o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi istnieją ograniczenia w kształtowaniu wynagrodzeń Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.

Dobre praktyki dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych – zasada nr 9

GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, by zapewniały one zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach, wzmacniając w ten sposób kreatywność i innowacyjność w prowadzonej przez spółki działalności gospodarczej.

Polityka Spółki w zakresie zapewnienia zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru nie stwarza żadnych barier w zakresie aplikowania do funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej.

Stosowanie zasady zrównoważonego udziału kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru nie zależy od Zarządu Spółki, a od decyzji właściwych organów spółki, tj.: Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej.

Dobre praktyki stosowane przez Członków Rad Nadzorczych – zasada nr 8

W zakresie zadań i funkcjonowania komitetów działających w Radzie Nadzorczej powinien być stosowany Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...).

W raportowanym okresie Komitet Audytu składał się z czterech osób. Zasada dot. liczby Członków niezależnych zasiadających w Komitecie stanowiąca, iż przynajmniej większość Członków Komitetu powinna być niezależna nie była stosowana, ponieważ zgodnie z § 351 obowiązującego statutu Spółki, Spółka powołuje jedynie jednego niezależnego Członka Rady Nadzorczej. Kryteria niezależności członków rady nadzorczej określone w Statucie Spółki nie odpowiadają wszystkim kryteriom wymienionym w załączniku II do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku.

W relacjonowanym okresie w skład Rady Nadzorczej wchodził jeden Członek niezależny spełniający kryteria określone § 351 Statutu – Pani Irena Ożóg.

W opinii Emitenta, kwalifikacje i wiedza Pani Ireny Ożóg są wystarczające dla do zapewnienia należytego i niezależnego nadzoru nad sprawami Spółki.

Spółka rozważy przyjęcie tej zasady w pełni, zgodnie z Załącznik I do Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 roku dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych (...).

3. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie Emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. sporządzają sprawozdanie finansowe w oparciu o obowiązujące, w tym zakresie przepisy prawa oraz regulacje wewnętrzne.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w procesie sporządzania sprawozdań finansowych w Spółce funkcjonuje szereg rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych, których celem jest zapewnienie skutecznej i efektywnej kontroli oraz identyfikacji i eliminowania potencjalnych ryzyk. Przyjęte rozwiązania opierają się na regulaminie organizacyjnym Spółki, instrukcji obiegu dokumentów, polityce rachunkowości oraz zakresach obowiązków i uprawnień pracowników służb finansowo-księgowych. W Spółce stosowane są udokumentowane zasady polityki rachunkowości, które w szczególności opisują: zakładowy plan kont, metodę wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych, zasady przeprowadzania inwentaryzacji, system ochrony danych i ich zbiorów. Jednym z narzędzi służących monitorowaniu skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce są audyty wewnętrzny i kontrola wewnętrzna, wykonywane przez Dział Audytu Wewnętrznego i Zarządzania Ryzykiem.

Spółka dąży do tego, aby sprawozdania finansowe były sporządzane w sposób prawidłowy, czyli zgodny z obowiązującymi przepisami określającymi zasady i tryb sprawozdawczości, przy zachowaniu zasady rzetelności i kompletności. Dane wynikające z ksiąg rachunkowych opierają się na zapisach wprowadzonych na podstawie właściwej dokumentacji źródłowej, zweryfikowanych poprzez inwentaryzację składników majątku oraz weryfikację obrotów i sald poszczególnych kont księgowych dokonywaną przez specjalnie powołane w tym celu Zespoły Spisowe i Weryfikacyjne. Przyjęty sposób prezentacji danych ma zapewnić: zrozumiałość sprawozdań (przejrzystość i jasność informacji), przydatność informacji w nich zawartych, wiarygodność sprawozdań oraz porównywalność prezentowanych danych.

Księgi rachunkowe Spółki prowadzone są przy pomocy zintegrowanego systemu informatycznego SAP, współpracującego z innymi wspierającymi go systemami. Wszystkie stosowane systemy posiadają zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Dokumenty źródłowe będące podstawą zapisów w księgach rachunkowych podlegają kontroli przez komórki merytorycznie odpowiedzialne za ich weryfikację zgodnie z przyjętym podziałem zadań i przyznanymi uprawnieniami. Przed wprowadzeniem dokumentów do ewidencji pracownicy służb księgowych i podatkowych dokonują ich ostatecznej kontroli.

Nadzór nad procesem przygotowania sprawozdania finansowego Spółki sprawuje Dyrektor Pionu Finansowego/Główny Księgowy, któremu podlegają służby finansowo-księgowe realizujące zadania w zakresie: weryfikacji i ewidencjonowania zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych Spółki oraz generowania danych niezbędnych do sporządzania sprawozdań finansowych. Prawidłowe funkcjonowanie służb finansowo-księgowych zapewniają doświadczeni i wykwalifikowani pracownicy tych służb, nad którymi kontrolę funkcjonalną sprawują kierownicy poszczególnych komórek organizacyjnych.

Przyjęta uchwałą Zarządu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. polityka rachunkowości odpowiada wymaganiom określonym w MSSF/MSR oraz ustawie o rachunkowości. Spółka na bieżąco śledzi zmiany w przepisach i regulacjach dotyczących sprawozdawczości finansowej i przygotowuje się do ich wprowadzenia z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym. Zmiany w polityce rachunkowości, wynikające ze zmian przepisów rachunkowych i podatkowych, wprowadzane są na bieżąco przez Zarząd Spółki.

Dla zapewnienia zupełności i terminowości działań związanych ze sporządzaniem sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2011/2012, Zarząd Spółki przyjął do realizacji harmonogram prac,

w którym zostały określone terminy realizacji zadań oraz wyznaczono komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich wykonanie.

Przygotowane sprawozdanie finansowe Dyrektor Pionu Finansowego/Główny Księgowy przedkłada Zarządowi Spółki.

W celu potwierdzenia zgodności danych zawartych w sprawozdaniu finansowym ze stanem faktycznym i zapisami w księgach rachunkowych prowadzonych przez Spółkę, sprawozdanie poddawane jest badaniu przez niezależnego rewidenta, który wydaje opinie w tym przedmiocie. Wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza Spółki w oparciu o rekomendacje przedłożone przez Komitet Audytu będący stałym komitetem Rady Nadzorczej Spółki. W ramach realizowanych działań Komitet Audytu monitoruje m.in. proces sprawozdawczości finansowej, omawia roczne i półroczne sprawozdania finansowe z organami Spółki oraz przedstawia Radzie Nadzorczej rekomendacje co do oceny rocznego sprawozdania finansowego. W zakresie prac Komitetu jest monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Oceny sprawozdania finansowego, przyjętego przez Zarząd Spółki, dokonuje Rada Nadzorcza. Z przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza składa pisemne sprawozdanie Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy Zakładów Azotowych „Puławy” S.A.

Przyjęte zasady postępowania dotyczące sporządzania sprawozdań finansowych mają zapewnić zgodność prezentowanych danych z wymogami przepisów prawa i stanem faktycznym oraz odpowiednio wczesne identyfikowanie i eliminowanie potencjalnych ryzyk, w celu uzyskania racjonalnego zapewnienia o rzetelność i prawidłowość sporządzanych sprawozdań finansowych.

4. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Akcje Emitenta notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Kapitał zakładowy Emitenta dzieli się na 19 115 000 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 10,00 złotych każda.

Struktura akcjonariatu Zakładów Azotowych „Puławy” S.A. na dzień 30 czerwca 2012 roku:

Akcyonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta	Udział w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Emitenta	Udział w kapitale zakładowym Emitenta
Skarb Państwa	9 686 248	9 686 248	50,67 %	50,67 %
Kompania Węglowa S.A	1 892 385	1 892 385	9,90 %	9,90 %
Zbigniew Jakubas z podmiotami powiązanymi	986 900	986 900	5,16 %	5,16 %
ING Nationale Nederlanden Polska OFE	959 431	959 431	5,02 %	5,02 %
Pozostali	5 590 036	5 590 036	29,25 %	29,25 %
Razem	19 115 000	19 115 000	100,00 %	100,00 %

W okresie od 1 lipca 2011 roku – 30 czerwca 2012 roku Spółka nie nabywała akcji własnych. Akcji Spółki nie nabywały również jednostki powiązane.

5. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

Zgodnie z § 35 ust. 1 Statutu Emitenta, tak długo jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Emitenta, Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego Członka Rady Nadzorczej. Wszystkie akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela i nie są z nimi związane inne specjalne uprawnienia kontrolne.

6. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Brak jest ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu, które wynikałyby ze Statutu oraz z innych wewnętrznych regulacji Emitenta.

7. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Nie ma ograniczeń przenoszenia prawa własności akcji, które wynikałyby ze Statutu oraz z innych wewnętrznych regulacji Emitenta.

8. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zarząd składa się z 1 do 6 osób. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata. Członkowie Zarządu powoływani są po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 30.08.1996 roku o komercjalizacji i prywatyzacji (t.j. Dz.U. nr 171 z 2002 r. poz. 1397 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu w niektórych spółkach handlowych (Dz.U. nr 55 z 2003 r. poz. 476 wraz z późn. zm.). Taki tryb wyboru nie dotyczy Członka Zarządu wybieranego przez pracowników.

Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Emitenta, a Emitent zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Emitenta, na okres kadencji Zarządu. Za kandydata na Członka Zarządu wybranego przez pracowników uznaje się osobę, która w wyborach uzyskała nie mniej niż 50% plus 1 ważnie oddanych głosów, a wynik głosowania jest wiążący dla Rady Nadzorczej pod warunkiem udziału w nim co najmniej 50% wszystkich pracowników Emitenta.

Każdy z Członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie.

W przypadku Członka Zarządu wybranego przez pracowników, jego odwołanie może nastąpić także na pisemny wniosek co najmniej 15% ogółu pracowników Emitenta. Głosowanie zarządza Rada Nadzorcza, a jego wynik jest wiążący dla Rady Nadzorczej o ile w głosowaniu brało udział co najmniej 50% wszystkich pracowników Emitenta i uzyskano większość niezbędną dla wyboru Członka Zarządu.

Prokurenci powoływani są w drodze uchwały Zarządu. Powołanie prokurenta wymaga jednomyślnej uchwały wszystkich Członków Zarządu.

Odwołać prokurę może każdy Członek Zarządu. Członek Zarządu podejmujący decyzję o odwołaniu prokury, winien zgłosić jej odwołanie do protokołu najbliższego posiedzenia Zarządu.

Uprawnienia Zarządu i Prokurentów zostały opisane w punkcie 10 niniejszego Oświadczenia

9. Opis zasad zmiany Statutu Emitenta

Zmiana Statutu wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością trzech czwartych głosów. Zmianę Statutu Zarząd zgłasza do sądu rejestrowego.

Jednolity tekst Statutu Emitenta przygotowujący jest przez Zarząd, a następnie przyjmowany przez Radę Nadzorczą.

10. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących Emitenta oraz ich komitetów

Osoby zarządzające

Zarząd

W skład Zarządu Emitenta na dzień 1 lipca 2010 roku wchodziły następujące osoby:

Paweł Jarczewski	- Prezes Zarządu
Marian Rybak	- Wiceprezes Zarządu
Andrzej Kopeć	- Członek Zarządu
Marek Kapłucha	- Członek Zarządu
Wojciech Kozak	- Członek Zarządu
Zenon Pokojski	- Członek Zarządu

W dniu 28 maja 2012 roku Członek Zarządu Pan Andrzej Kopeć złożył rezygnację z pełnionej funkcji.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku skład Zarządu przedstawiał się następująco:

Paweł Jarczewski	- Prezes Zarządu
Marian Rybak	- Wiceprezes Zarządu
Marek Kapłucha	- Członek Zarządu
Wojciech Kozak	- Członek Zarządu
Zenon Pokojski	- Członek Zarządu

Prokurenci

Na dzień 1 lipca 2011 roku w Spółce ustanowionych było 2 prokurentów (prokura łączna z Członkiem Zarządu): Anna Gol, Hubert Kamola.

W okresie sprawozdawczym nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Prokurentów.

Opis działania organów zarządzających

Zarząd działa na podstawie Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz przepisów prawa powszechnie obowiązujących.

Zarząd prowadzi sprawy Emitenta i reprezentuje go we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Emitenta nie zastrzeżone przepisami prawa lub Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, w szczególności:

- 1) regulamin Zarządu,
- 2) regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,
- 3) tworzenie i likwidacja oddziałów,
- 4) powołanie prokurenta,
- 5) zaciąganie i udzielanie pożyczek, zaciąganie kredytów,

- 6) przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich,
- 7) zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji, poręczeń o wartości nie przekraczającej równowartość 50 000 EURO w złotych oraz wystawianie weksli o wartości nie przekraczającej równowartość 30 000 EURO w złotych,
- 8) nabywanie aktywów trwałych, o wartości równej lub przekraczającej równowartość kwoty 50 000 EURO a nie przekraczającej równowartości 1 000 000 EURO w złotych,
- 9) zbywanie aktywów trwałych o wartości równej lub przekraczającej równowartość kwoty 50 000 EURO a nie przekraczającej równowartości 500 000 EURO w złotych,
- 10) sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej lub Walnego Zgromadzenia.

W sprawach nie wymagających uchwały Zarządu każdy z Członków Zarządu wykonuje powierzone mu funkcje samodzielnie w zakresie dokonanego pomiędzy Członkami Zarządu podziału kompetencji oraz poza zakresem, jeżeli nie może działać właściwy Członek lub wymaga tego dobro i interes Spółki.

Każdy Członek Zarządu ma prawo do zasięgania informacji o podejmowanych przez innych Członków Zarządu działaniach. Posiedzenia Zarządu odbywają się stosownie do zaistniałych potrzeb, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Prawo zwołania posiedzenia Zarządu przysługuje każdemu z Członków Zarządu, który w takim wypadku obowiązany jest zawiadomić pozostałych Członków Zarządu, podając termin odbycia posiedzenia, jego miejsce, proponowany porządek obrad oraz dostarczyć objęte porządkiem materiały.

Posiedzenia mogą się odbyć i bez formalnego zwołania jeżeli wszyscy Członkowie Zarządu są obecni i żaden z nich nie wniósł sprzeciwu co do jego odbycia.

Prokurenci są uprawnieni do składania oświadczeń woli oraz podpisywania w imieniu Spółki w zakresie wszelkich czynności sądowych i pozasądowych związanych z prowadzeniem Spółki łącznie z Członkiem Zarządu.

Zarząd nie ma uprawnień do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji. Zgodnie ze Statutem decyzję w tych sprawach podejmuje Walne Zgromadzenie Emitenta.

Osoby nadzorujące

Rada Nadzorcza

W skład Rady Nadzorczej Emitenta na dzień 1 lipca 2011 roku wchodziły następujące osoby:

Cezary Możejński	- Przewodniczący Rady
Irena Ożóg	- Wiceprzewodniczący Rady
Jacek Wójtowicz	- Sekretarz Rady
Jacek Korski	- Członek Rady
Marta Kulik-Zawadzka	- Członek Rady
Andrzej Bartuzi	- Członek Rady

W dniu 28 listopada 2011 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Z.A. „Puławy” S. A. dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej. Ze składu Rady Nadzorczej odwołany został Pan Jacek Korski i powołany Pan Jacek Kudela.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

Cezary Możejński	- Przewodniczący Rady
Irena Ożóg	- Wiceprzewodniczący Rady
Jacek Wójtowicz	- Sekretarz Rady
Jacek Kudela	- Członek Rady
Marta Kulik-Zawadzka	- Członek Rady
Andrzej Bartuzi	- Członek Rady

Opis działania organów nadzorujących

Zasady działania Rady Nadzorczej poza przepisami powszechnie obowiązującymi – regulowane są przez Statut Spółki oraz Regulamin Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza Emitenta składa się z pięciu do dwunastu Członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie, przy czym jeden z Członków Rady Nadzorczej musi spełniać określone w Statucie kryteria niezależności. Przez okres, w którym Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, jest on uprawniony do powoływania i odwoływania jednego Członka Rady Nadzorczej. Pracownicy tej Spółki zachowują prawo wyboru kandydatów do Rady Nadzorczej w ilości:

- 1) dwóch osób - w Radzie liczącej do 6 Członków,
- 2) trzech osób - w Radzie liczącej od 7 do 10 Członków,
- 3) czterech osób - w Radzie liczącej 11 lub więcej Członków.

Członków Rady Nadzorczej powołuje się na wspólną kadencję, która trwa trzy lata.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Emitenta we wszystkich dziedzinach jego działalności oraz opiniuje wszelkie sprawy przedkładane przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu. W szczególności do kompetencji Rady Nadzorczej należy:

- 1) ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym,
- 2) ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
- 3) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) ocena skonsolidowanego sprawozdania finansowego zarówno co do zgodności z księgami i dokumentami, jak i ze stanem faktycznym, ocena sprawozdania Zarządu z działalności grupy kapitałowej oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu sprawozdania z wyników tych czynności,
- 5) wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego,
- 6) określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów rzeczowo finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich,
- 7) opiniowanie strategicznych planów wieloletnich Spółki,
- 8) opiniowanie rocznych planów rzeczowo – finansowych zawierających plany nakładów inwestycyjnych,
- 9) uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej,
- 10) przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd Spółki,
- 11) zatwierdzanie regulaminu Zarządu Spółki,
- 12) zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,
- 13) opiniowanie zamiaru nabycia składników aktywów trwałych, w tym nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, rozporządzania nimi i ich obciążenia, o wartości równej lub przekraczającej równowartości w złotych polskich 50 000 EURO,
- 14) opiniowanie wszelkich spraw przedkładanych przez Zarząd do rozpatrzenia Walnemu Zgromadzeniu,
- 15) udzielanie Zarządowi zgody na:
  - a) nabycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości o wartości przekraczającej równowartość 100 000 EURO w złotych polskich, a nieprzekraczającej równowartości 500 000 EURO w złotych,
  - b) rozporządzanie nieruchomością, prawem użytkowania wieczystego lub udziałem w nieruchomości albo w prawie użytkowania wieczystego oraz ich obciążenie, o wartości nie przekraczającej równowartość 50 000 EURO w złotych
  - c) nabycie aktywów trwałych o wartości przekraczającej równowartość 1 000 000 EURO w złotych polskich, a nie przekraczającej równowartości 3 000 000 EURO w złotych polskich,
  - d) zbycie aktywów trwałych o wartości przekraczającej równowartość 500 000 EURO w złotych polskich a nie przekraczającej równowartości 1 000 000 EURO w złotych polskich
  - e) zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość 30 000 EURO w złotych;

- f) wystawianie weksli, o wartości przekraczającej równowartość 50 000 EURO w złotych;
- g) zawarcie przez Spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz.U. Nr 209 poz. 1744) lub jakichkolwiek przepisów zmieniających lub zastępujących to rozporządzenie, z wyłączeniem umów typowych, zawieranych na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez Spółkę z podmiotem zależnym, w którym Spółka posiada większościowy udział
- 16) powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu;
- 17) wnioskowanie w sprawie ustalenia zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia dla Członków Zarządu;
- 18) zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu, z ważnych powodów, bezwzględną większością głosów;
- 19) delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności;
- 20) udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą;
- 21) udzielanie zgody Członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek;
- 22) określanie wykonywania prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu lub na Zgromadzeniu Wspólników spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w sprawach:
  - a) zmiany statutu lub umowy Spółki,
  - b) podwyższenia lub obniżenia kapitału zakładowego Spółki,
  - c) połączenia, przekształcenia lub podziału Spółki,
  - d) zbycia akcji lub udziałów spółki,
  - e) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego i nabycia oraz zbycia nieruchomości lub udziału w nieruchomości jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 50.000 EURO w złotych,
  - f) rozwiązania i likwidacji Spółki.

Członek Rady Nadzorczej może być odwołany przez Walne Zgromadzenie w każdym czasie.

Posiedzenia Rady Nadzorczej zwoływane są przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w każdym przypadku, gdy wymaga tego interes Emitenta, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Przewodniczący Rady Nadzorczej ma obowiązek zwołać posiedzenie Rady na pisemny wniosek każdego z Członków Rady lub Zarządu.

Rada Nadzorcza podejmuje decyzje w formie uchwał podjętych na posiedzeniach. Uchwały Rady Nadzorczej mogą być podejmowane wyłącznie w sprawach objętych porządkiem posiedzenia. Zmiana porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy Członkowie Rady i nikt nie wnosi sprzeciwu co do porządku obrad. Wymogu powyższego nie stosuje się, gdy podjęcie określonych działań przez Radę Nadzorczą jest konieczne dla uchronienia Spółki przed szkodą, jak również w przypadku uchwały, której przedmiotem jest ocena, czy istnieje konflikt interesów między Członkiem Rady Nadzorczej a Spółką. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów. Głosowanie tajne zarządza się na wniosek Członka Rady Nadzorczej oraz w sprawach osobowych.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania na odległość. Podjęcie uchwały lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania na odległość wymaga uzasadnienia oraz uprzedniego przedstawienia projektu uchwały wszystkim Członkom Rady Nadzorczej. Podejmowanie uchwał przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania na odległość nie dotyczy wyborów Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, powołania Członka Zarządu oraz odwołania i zawieszania w czynnościach tych osób.

Rada Nadzorcza powołuje ze swojego składu Komitet Audytu i może powołać Komitet Wynagrodzeń.

Komitet Audytu

Kontynuując zasady przyjęte w poprzedniej kadencji, w ramach Rady Nadzorczej funkcjonował 4 – osobowy Komitet Audytu, w składzie :

- Andrzej Bartuzi - Przewodniczący
- Marta Kulik - Zawadzka
- Irena Ożóg - Wiceprzewodniczący Rady, spełniająca warunki niezależności oraz posiadająca kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości i finansów
- Jacek Wójtowicz

Komitet Audytu przez cały okres sprawozdawczy pracował w niezmiennym składzie.

Rada Nadzorcza nie zmieniła swojego stanowiska w zakresie spełniania kryteriów niezależności członków rady nadzorczej.

W ocenie Rady Nadzorczej kryteria niezależności według Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW spełnia dwóch członów Rady – Przewodniczący Rady Nadzorczej Pan Cezary Możejński oraz Wiceprzewodniczący Rady Pani Irena Ożóg.

Do zadań Komitetu Audytu należy udzielanie Radzie Nadzorczej opinii, zaleceń lub rekomendacji w sprawach:

- a) monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w tym przegląd przyjętej przez Spółkę polityki rachunkowości i stosowanych zasad sporządzania sprawozdań finansowych,
- b) omawianie rocznych i półrocznych sprawozdań finansowych z organami Spółki,
- c) monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, w tym omawianie wyników badania rocznego sprawozdania finansowego,
- d) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji co do oceny rocznego sprawozdania finansowego, sprawozdania Zarządu z działalności i wniosków Zarządu co do podziału zysku/pokrycia straty,
- e) przedstawianie Radzie Nadzorczej rekomendacji dotyczących wyboru biegłego rewidenta Spółki,
- f) monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym kontrolowanie zakresu dodatkowych prac zleczanych biegłemu rewidentowi przez Zarząd,
- g) przyjmowanie od podmiotu badającego sprawozdanie finansowe Spółki informacji i oświadczeń, o których mowa w art. 88 pkt 2 i 3 Ustawy o biegłych rewidentach,
- h) monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem mającym istotny wpływ na funkcjonowanie Spółki,
- i) monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej Spółki,
- j) monitorowanie procesu kontroli zewnętrznej oraz monitorowanie wdrażania zaleceń przedstawianych przez zewnętrznych rewidentów,
- k) nadzór nad działaniem audytu wewnętrznego.

11. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu Walnego Zgromadzenia, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa

Walne Zgromadzenie działa zgodnie ze Statutem oraz Regulaminem Walnego Zgromadzenia, określającym w szczególności zasady działania Walnego Zgromadzenia, prowadzenia obrad, podejmowania uchwał. Regulamin Walnego Zgromadzenia jest dostępny na stronie internetowej Emitenta.

W dniu 29 lipca 2009 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki dokonało zmian w Statucie Spółki wynikających ze zmian w ustawie z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych (ksh), które weszły w życie z dniem 3 sierpnia 2009 roku. Znowelizowane przepisy ksh w zasadniczy sposób zmieniły proces organizacji Walnych Zgromadzeń. Spośród nowych rozwiązań

uregulowanych w ksh, Spółka przyjęła do stosowania tylko przepisy obligatoryjne dotyczące między innymi obowiązków publikacji ogłoszeń i materiałów na Walne Zgromadzenia na stronie internetowej, zastosowanie elektronicznych form kontaktu z akcjonariuszami. Nie znalazły natomiast zastosowania przepisy fakultatywne umożliwiające udział akcjonariuszy w Walnych Zgromadzeniach przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej oraz na głosowanie korespondencyjne.

Zwołanie Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki:

- 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na pisemne lub złożone w postaci elektronicznej żądanie akcjonariusza lub akcjonariuszy, reprezentujących co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego,
  - 3) na pisemne żądanie akcjonariusza - Skarbu Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.
- Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie może być zwołane przez:
- 1) Radę Nadzorczą, jeżeli zwołanie go uzna za wskazane,
  - 2) akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów na walnym zgromadzeniu.

Walne Zgromadzenia odbywają się w Warszawie lub w Puławach.

Ustalenie porządku obrad

- 1) Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych szczegółowym porządkiem obrad (z zastrzeżeniem art. 404 Kodeksu spółek handlowych);
- 2) Porządek obrad proponuje Zarząd Spółki albo inny podmiot zwołujący Walne Zgromadzenie;
- 3) Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym. Żądanie powinno zostać zgłoszone Zarządowi nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia. Żądanie powinno zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad. Żądanie może być przesłane w postaci elektronicznej.
- 4) Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w postaci elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.
- 5) Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za tym istotne powody. Wniosek w takiej sprawie wymaga szczegółowego umotywowania;
- 6) Zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia, po uprzednim wyrażeniu zgody wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej większością co najmniej 75 % głosów Walnego Zgromadzenia.

Przekazywania żądań i zgłoszeń drogą elektroniczną

W celu dokonania zgłoszenia żądań i zgłoszeń w postaci elektronicznej, Spółka na swojej stronie internetowej udostępnia do pobrania wzory odpowiednich formularzy, które po uzupełnieniu przez akcjonariusza lub akcjonariuszy zgodnie z instrukcjami zawartymi w odpowiednim formularzu, powinny być przez akcjonariusza lub akcjonariuszy odesłane do Spółki jako załącznik na adres e-mail podany w formularzu. Wypełnione formularze wraz z załącznikami określonymi w formularzach powinny być przesłane Spółce w formacie PDF.

Początek obrad Walnego Zgromadzenia

Walne Zgromadzenie otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący Rady, a w razie nieobecności tych osób - Prezes Zarządu albo osoba wyznaczona przez Zarząd. Następnie, z zastrzeżeniem przepisów art. 399 § 3 oraz art. 400 § 3 Kodeksu spółek handlowych spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

Prawo głosu

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu. Akcjonariusz może głosować odmiennie z każdej z posiadanych akcji.

Przerwa w obradach

Walne Zgromadzenie może zarządzić przerwę w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż trzydzieści dni.

Sposób głosowania

- 1) Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji;
- 2) Głosowanie na Walnym Zgromadzeniu jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się przy wyborach organów Spółki albo likwidatora Spółki oraz nad wnioskiem o odwołanie członków organów Spółki lub likwidatorów, o pociągnięcie ich do odpowiedzialności, jak również w sprawach osobowych. Poza tym, głosowanie tajne zarządza się na żądanie choćby jednego z akcjonariuszy obecnych lub reprezentowanych na Walnym Zgromadzeniu.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

- 1) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki;
- 2) udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania obowiązków;
- 3) podział zysku lub pokrycie straty;
- 4) ustalenie dnia dywidendy, terminu wypłaty dywidendy lub rozłożenie wypłaty dywidendy na raty;
- 5) powołanie i odwołanie Członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem §35 ust.1 Statutu
- 6) rozpatrzenie i zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej oraz sprawozdania z działalności grupy kapitałowej za ubiegły rok obrotowy;
- 7) zawieszanie Członków Zarządu w czynnościach i ich odwoływanie;
- 8) ustalenie zasad oraz wysokości wynagrodzenia dla Członków Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 9) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- 10) nabycie nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości, o wartości przekraczającej równowartość 500 000 EURO w złotych polskich;
- 11) rozporządzanie nieruchomością, prawem użytkowania wieczystego lub udziałem w nieruchomości albo w prawie użytkowania wieczystego oraz ich obciążanie, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 50 000 EURO w złotych polskich;
- 12) nabycie aktywów trwałych o wartości przekraczającej równowartość 3 000 000 EURO w złotych polskich,
- 13) zbycie składników aktywów trwałych, o wartości równej lub przekraczającej równowartość 1 000 000 EURO
- 14) zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z Członkiem Zarządu, rady nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób;
- 15) podwyższanie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki;
- 16) emisja obligacji każdego rodzaju;
- 17) nabycie akcji własnych w sytuacji określonej w art. 362 § 1 pkt 2 Kodeksu spółek handlowych

- 18) tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych;
- 19) użycie kapitału zapasowego;
- 20) postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru;
- 21) połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki;
- 22) zawiązanie przez Spółkę innej spółki;
- 23) zmiana Statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- 24) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- 25) ustalenie zasad wynagradzania Członków Rady Nadzorczej;
- 26) utworzenie spółki europejskiej, przekształcenie w taką spółkę lub przystąpienie do niej;
- 27) ustalanie regulaminu Walnego Zgromadzenia;
- 28) objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach z wyjątkiem, gdy następuje za wierzytelności Spółki w ramach postępowań ugodowych, naprawczych lub upadłościowych oraz ich zbycie z określeniem warunków i trybu zbywania, za wyjątkiem:
  - zbywania akcji będących w publicznym obrocie papierami wartościowymi,
  - zbywania akcji lub udziałów, które Spółka posiada w ilości nie przekraczającej 10% udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek,
  - zbywania akcji i udziałów objętych za wierzytelności Spółki w ramach postępowań układowych lub ugodowych oraz udziałów objętych za wierzytelności konwertowalne, o których mowa w art. 23 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji.

Opis szczególnych praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Statut przyznaje szczególne uprawnienia jednemu akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa:

1. § 35 ust. 1 Statutu:

„ Rada Nadzorcza składa się z 5 do 12 Członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie. Niezależnie od powyższego tak długo, jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego Członka Rady Nadzorczej.”

2. § 46 ust. 1 pkt 3) Statutu:

„Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Spółki:

Na pisemne żądanie akcjonariusza – Skarbu Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.”

3. § 48 ust 3 Statutu:

„Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.”

4. § 48¹ ust.1 Statutu:

„Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w postaci elektronicznej projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Uprawnienie to przysługuje również akcjonariuszowi - Skarbowi Państwa niezależnie od udziału w kapitale zakładowym.”